

خالد ئىرتوغرول

ۋەسەت

پەندە ۋە ئەسرەن

مەنكى اقرأ الى كى

Amontef...

لایکی په یجه که مان بکه و نویتترین کتیب به

PDF

داونلوډ بکه ن

www.fb.com/PDFkurd1

وهسيهت

په‌ند و ئه‌سرین

وهسيهت

خالد نيرتوغرول

ناوي كتيب : وهسيهت

نوسر : خالد نيرتوغرول

وهرگيپر : سروش ره نووف

تيراژ : (۲۰۰۰) دانه

نوبه ي چاپ : به كه م - پايزي ۲۰۱۲

له به پئوه به رايه تي گشتي كتيبخانه

گشتييه كان ژماره (۱۹۳۴) ي سالي

۲۰۱۲ ي پي دراوه

ناوه ندي رگه ياندي نارا

بنگي سهرمي بلوكرنه وه ي به ره مه كاني ناوه ندي رگه ياندي نارا - سلیماني / شه قامي پيره ميژد

0770 358 7100 - 0750 106 9589 - 0748 013 4669 ara.m@hotmail.com

© سهرجه م مافه كاني ئه م به ره مه مه پاريزراوه بو ناوه ندي رگه ياندي نارا

ناوه نده كه رنجه نادات به له چاپدانده وه كزيي كردن باخود دابه زاندي له سايت و توره كۆمه لاپه تيه كان،
باخود خسته سهر شيوازي ده نگ بو ميدهاكان به ههر شيوازيك ييت. سهرينچيكاريش توشي سزاي ياسا ده يته وه.

وهسيهت

په‌ند و ئه‌سرین

نووسینی

خالید ئی‌رتوغ‌رول

ومرگ‌پ‌رانی

سروش‌ت رم‌ئووف

چاپی یه‌که‌م

۱۴۳۳ ک - ۲۰۱۲ ز

ئەمە دەستنامە

تاوانبارىكە

نازانم باسى چىتان بۆكەم؟ لەكوپو دەست پىكەم! باسى ئەو
نەفسە تاوانبارەم كە بوو ھۆكارى چەندە ھاھە!! يان باسى ئەو
نەگەتيانەى كە بوو ھۆكاريان! باسى ئەو ھى كە ژيانى چەند زولم
لەكراوم پەش كەرد... ياخود باسى ئەو ھى كە چۆن ژيانى
خۆشەويستەكانم و خىزانەكەم پەريشان كەرد!!!

بەردەوام لە ئازارى و پەريشاندا دەتلىمەو، بۆيە پەريشاندا دە
دەستنامەيەم بنووسرىتەو، تا ھەمووان بەگەنج و پەريەو گويىيەستى

بن بۆنه وهی مرقه کان له داوی کۆمه لگه ئاگادار بکه مه وه، به چاوی پر
نه سرینه وه داوا ده که م بنووسریتته وه...

ده لیم "بنووسریتته وه" چونکه خۆم توانای نووسینم نه ماوه.
من کرده وه کان و هه له کانم له شیوهی وه سیتنامه دا "به تاییه ت بۆ
نه وهی گه نجه کان بیزانن" ده نووسمه وه، له کاتی باسکردنی ئه م
پووداوانه دا دلم پره له ئازاری ویزدان.

ده بیته ئه مه به هه رکه سیك که دیته سه ر پریم پابگه یه نم که نه و
پووداوانه چه نده ترسناک و ناخۆش و پر تاوان بوون...
به لام چیتر ماوه م به ده سته وه نه ماوه، من که سیکم گه یشترومه ته
کۆتایی پینگا...

که بیر له حسابی نه و گۆرپه ده که مه وه که داوی دوو هه نکاوی تر
پیی ده که م ناخم وه ک پشکو ده سووتیت.
له بهر نه م هۆیه پیش نه وهی مائاواپی له م دنیا فانیه بکه م،
هه لپه بۆ نه وه ده که م که پاستیه کان به وانه ی داوی خۆم بگات،
وه سیتنامه که م بۆ نه وانه ...

تکاتان لی ده که م یارمه تیم بدهن، به لکو ئیوه بتوانن نه و
گونا هانه ی که کردومن و شیاوی لیخۆشبوون نین به که سانی تر
پابگه یه نن، بۆنه وهی ده رک به و هه لانه بکه ن... نه گه ر چی که میش
بیته ویزدانم ئاسوده ده بیته...

من گه نجیکی یاخی بووم، گویم له قسه نه ده گرت، چی به میښکدا بهاتایه ده مکرد، قوڼاغی ئاماده ییم زۆر به دلته پی به سه ربرد. وهك کورپی تاقانه ی باوکیکی ده وله مند به و ئیمکانیا تانه ی که له به رده ستمدا بوون چی به عه قلمدا بهاتایه به خو به زلزانو و بی په رواییه وه ده مکردو وهك گه نجیکی له خو بایی و بی مه سنولیته که ورده بووم.

له وسالانه ی که هه مووان له هه ولی کوشش کردن و ده رچووندا بوون، من خه ریکی پیلان دانان بووم بۆ ئه و کچه ساده و پاکانه ی ده ورو به رم و، بیرم له وه ده کرده وه که چۆن بیانخه مه ناو داوی خو مه وه. ماستاوچییه کانی ده ورو به ریشم که به پاره ی پۆژانه ی من ده ژیان هاوکارییان ده کردم، وهك پۆلیسی پشکنه ر ده که وتنه دوا ی ئه و کچانه و سه رکه وتو بوون له هینانیا ن بۆ ئه و شوینانه ی که من ده مویست...

باوه پ بکه ن له کاتی کدا که ئه م به سه رهاتانه ده گێرپه وه، دلم ته نگ ده بیت و ده لئی خوین وروژم بۆ میښکم ده بات، چونکه ئه و کارانه ی که ده مکرد ئه وه نده زالمانه و، نه فره تی بوون که خوژگه م ده خواست که ببووما یه به هه زار پارچه وه ببووما یه به خوړاکی جانه وه ره کان ئه وه بۆ من باشت بوو.

دهستم چوه خوینی چنده ها کچی مه ژار، خه یالی چنده ها بی
 تاوانم شیواند، ژیانی چنده ها کچی ساده و پاکم پەش کرد!
 هیشتا له پۆلی دووه می ئامادهیی بووم، له فیلاکه ی باوکمدا
 چنده ها گوناهمی ترسناکم نه نجام دهدا... خیانه تی وه هام ده کرد که
 ئیستا وه ک پشکۆ ناخی خۆم ده سوتینن، به شیوه یه ک نه و فیلایه
 شایه تی ده یه ها نمونه ی فه ریادو پارانه وه ی بی چاره یی نه وان
 بووه...

باوه ژنه که م منی وه لانا بوو، باوکیشم به هۆی کاره که یه وه به رده وام
 له سه فه ردا بوو، بۆیه ئاگاداری کاره کانم نه بوو، نه ک نه وه ش بگره
 ده ست و پتوه نده کانی پاسپارد بوو که نه یانده هیششت بکه و مه
 به ندیخانه وه نه مه ش زیاتر ئازایه تی و بی په روایی پی به خشی بووم.
 باوه ژنه که م چاوه پوانیه کی شاراوه ی هه بوو، نه گه ر به اتایه و من که
 تاقانه ی مال بووم له نێو نه و نازو نیعمه ته بی سنوورده دا به یه کجاری و
 به شیوه یه کی خیرا ون ببوو مایه، میراتی باوکه پش سپیه که م بۆ نه و
 ده مایه وه، من ده مزانی، نه و به نه یینی خوازیاری مردنی من بوو.
 باوکم له به رامبه ر نه و خیزانه زوالم لیکراوانه ی که له دوا ییدا
 به دبخت بوو بوون له هه ر جارێکدا به پاره به ره نگاریان ده بوویه وه و
 منی له ژێر دهستی یاسا درده مینایه وه.

له پاستیدا به دەر له هه موو ئه و نه گبه تیا نه، من کیشه یه کی ترم
هه بوو، کیشه ی من نه بوونی باوکیک بوو که له هه ر ساتیکدا پیم بلیت:
"به سه ته"! به دوامدا بیت و دلسوزانه سه رزه نشتم بکات و لیم
بپرسیته وه.

هه روه ها نه بوونی دایکیکی میهره بان بوو که له به ر من خه وی لی
بزیپت، هه موو ئه مانه کاری شهیتانیا ن ئاسان کردبوو که منی به ره و
پئی خراپ هان ده دا...

هه روه ها پئی ئاسان کردبوو بۆم ببه مرۆفیک که چیم بوویت و
چۆن به ویت ئه نجامی بده م.

کاتیک که یه شتمه قوئاغی کوتایی ئاماده یی، برای کچیکی
ده ستگیراندار که من زیانم په ش کردبوو که وتبووه شوینم، ته نانه ت
چه ند جاریکیش ته نگي پی هه لچنی بووم، به لام له سایه ی ئه و
ماستاوچیپیا نه ی که نه مده هیشت لیم دوور بکه ونه وه بۆ ماوه یه ک له و
به لایه پزگارم ببوو، به لام ئه و که نه به ره چاری په ش بوو بوو وازی شی
له من نه ده هیئا. پیتش ئه وه ی ئه و من بسپرتته وه و له ناوم ببات پتویست
بوو من ئه و بسپرمه وه و له ناوی به رم...

پیلانیکم بۆ پیاوه کانم دارشت...

دوو ان له و پیاوانه ی که هه موو پۆژیک گیرفانم پر ده کردن له پاره
نارد من بۆی، تاوانه یه کی باشی فیتر بکه ن.

ئەو گەنجە ماستاۋچىيە دېندانە، بەنيوہ شەو چووبوون دابوويان
 بەسەر مالى كوپرەكەدا، لەبەرچاوى دايكو باوكيدا شويتنى ساغيان
 بەلەشيەو نەهيشتبوو، ھەركەسيكيش لەمالەكەدا ويستبووى بەرگري
 بكات خستبووانە ژيەر پييانەو لەكاتيكيشدا كەويستبوويان لەمالەكە
 بيتنە دەرەو، دايكى كە ژيەر پييان كەوتبوو دەم و چاوى پەر خوین
 بوو بوو دوعاى لى كەردبوون و وتبووى:

— توانامان نيبە لەبەرامبەر ئيئەدا! بەلام ئيئە ھەوالەى لای خوا
 دەكەين يان ئىصلاحتان بكات يان لەناوتان بەريئ.

بى گومان لەوكاتەدا كەسيكى وەك من كە پيەم وابوو دەتوانم ھەموو
 شتيك بەپارە بكېم، دوعاكردى ئەو سەمليكر اوانە بەلامو ھە گرنگ
 نەبوو.

بەلام ئەو كەردەوانەش ھەلەيەكى گەورەبوون، بەلى بەلای مەو
 ئەو خيژانە پيويستيان بەوانەيەك بوو، بەلام چوونە سەر مال
 ھەلەيەكى گەورەبوو، نەدەبوو ئەو كارە شيتانەيە لەوى بكرايە.

جاري ھەرنەدەبوو دەست لە دايكو باوكى بەرز بكرايەتو
 ئەو ھەش نەك لەبەرئەو ھەي عەيب ياخود گوناھ، بەلكو لەو دەترسام
 ئەو ھەي ئەوان كەردبوويان تاوان بوو، ئەگەر نا من لەو سالانەدا ھيچ
 ھەستيارىيەكم بى "عەيبەو، گوناھ و، بەھەشت و، دۆزەخ و، بەھا
 مەعنەويەكان" نەبوو.

بۆنۈەى لەبەر ئو ھەلەيەى كە كەردبووم نەكەومە مەحكەمەو،
 يەكەك لەپياو ھەپەزەكانى باوكەم لەنيو ھەودا بەئاگامەتايەو و بۆ
 چارەسەرکردنى كەشەكەم ناردەم بۆ ئو مائە. كاتەك پياو ھەكە ھەو
 چووبو ھەو مائەى كە ناردبووم بۆى، خەزانەكەى لەھالەكى
 پەريشاندا بىنى بوو، كوپەكە لەچەند شوپەنەكەدا شكاوى ھەبوو،
 دەم و لوتەشى پەركەبون لەخوین، دايەك و باوكەشى لەو پەريشان
 تەبون، كەكەشيان كە ئیمە خیانەتەن لى كەردبوو ھەكە ئو ھەى
 ھەقلى لەدەستدەبەت لەگۆشەيەكدا فەريادى دەكەرد، بەلام
 لەبەرئەو ھەى ترسيان لەبەرپەزەكانى ئیمە ھەبوو نەشچووبوون بۆ لای
 پەلەس... پياو ھەكەى باوكە ھەلەویدا مەسەلەكەى خەستبوو ھەزەر
 كۆنەتەرئەو ھەو دكتورى بانگ كەردبوو، شكاوى كوپەكە و بىنى دايەك
 باوكەكەى تەداوى كەردبوو، دواتریش ھەزار جار داوى لىبوردنى لى
 كەردبوون و بەشەك پەزەى لەگەرفانى دەرھەتەبوو و پەستوبوى بیدات بە
 باوكەكەى لەبەرەمبەردا باوكەكە ھاواری كەردبوو بەسەريدا:

-ئەو ھەتەنەو پەت ھەزەفەى ئەم خەزانە بەپەزە بکەن!! ئیمە ھەزەر
 ھەزارەن، بى كەسەن، غەريبن، بەلام ھەچ كەس ناتوانەت ھەزەفەو
 كەرامەتەن بەپەزە بکەت.

مەترەن! شكاتەشتەن لى ناکەم، چونكە لەھەموو شوپەنەكە پياوتەن
 ھەيە، كەس گوى لەئیمە ناگەتەت، ھەم دووبارە دینەو ھەو دەبنەو

بەبەلا بەسەرمانەو، بەلام ئىمە شىكەتلى خۇمان دەمىكە كىردۈرە لاي
پەرورەدىگارىمان، ئەو بەئەندازەيە دادۈرە كە مافى زولم لىكراۋ
ناخاتە ژىر پىيانەو...

دەرەنگ يان زووش مافى ئىمە تان لى ۋەردە گىرەتەو.

ئىۋە لەئىمە نا، بەلگۈ لەو بىرسىن!

پارەكەيان دابوۋىيەو بەپوۋىداۋ دەرگاشيان بەسەردا
داخستىۋەو ئەو مەنى زۆر خۇشحال كىرد، بەخۇم وت ئۇخەي!
ھەرچۇنەك بى شىكەت ناكەن، دوۋپارە پىزگارم بوو، لەبەر ئەو
شىكەتەشى كە لاي خودا كىرد بوۋيان ھىچ بەخەيالىمدا نەدەھات
تەنانت نەشەدە ترسام.

مەن لەناو ئەو ئىمكانىياتانەي كەباۋىك پىي بەخشى بووم، چىژم
لەخۇشەيەكى ژەھراۋى دەبىنى.

ھەرسى چوار مانگىك سەيارەكەم دەگۈپىۋ لەپىناۋ كەيفو خۇشى
خۇمدا لەگەل چەند ماستاۋچىيەكدا بەردەوام بوۋىن لەدەست خىستەنە
گىيانى خەلگى و تىكەدانى ژىيانىان. يەكەك لەمامۇستاكەن كە لەنەزىكەو
چاۋدىرى خالمانى دەكرد پۇژىك مەنى بانگ كىرد بۇزۋورەكەي و بە
پوۋىكە گىزەو دەستى كىرد بە قىسە كىردن: سەيرەكە مۇپات، مەن
تەمەنم گەيشتۇتە پەنجايەك سال، ئەۋەت لەبىر نەچىت كوپم!

هەرکە سێک ئازاری کەسانی تریبات خۆیشی ئازاری پێ دەگات،
 هەرکە سێک مائی کە سێک وێران بکات خۆیشی مال وێران دەبێت ئاهوو
 ئه‌ریادی زولمێکراو ئه‌وه‌نده کاریگه‌ره‌، له‌توانایدا به‌ ئه‌وه‌ بکات کە
 هیچ جه‌لادیکیش پێی ناکرێت، ئه‌گه‌ر به‌زه‌ییت به‌و بێ گوناها نه‌دا
 نایه‌ته‌وه‌، به‌زه‌ییت به‌خۆتدا بێته‌وه‌، واز له‌م کاره‌ نه‌شیاوو ناشیرینه‌
 به‌ینه‌.

هەرکە سێک یاری به‌نامووسی خه‌لك کردبێت به‌دلتیاییه‌وه‌ یاری
 به‌نامووسی کراوه‌ته‌وه‌، من ئه‌مه‌م له‌درێژایی ته‌مه‌ندا بینیه‌وه‌،
 شایه‌تی زۆر کەس بووم کە باجی قورسیان داوه‌، چونکه‌ مافی
 خه‌لکیان پێشیل کردوه‌ ئه‌مه‌ جگه‌له‌وه‌ی هەرکە سێک کچیکی پاک
 هه‌لبه‌خه‌له‌تینێت خودا سزایه‌کی وای بۆ برپوه‌ته‌وه‌ کە ببێته‌ په‌ند بۆ
 مرقایه‌تی.

کاری من ئاگادارکردنه‌وه‌ی تۆیه‌، من پێم وایه‌، وه‌ك چۆن ئه‌و كچه‌
 هه‌زارانه‌، به‌ره‌و خۆكۆشتن ده‌به‌یت و دونیا یان ئی ده‌كه‌یت به‌ دۆزه‌خ،
 پۆژێك دیت تۆش باجی زۆر قورس ده‌ده‌یت.

ده‌مه‌وێت پێت بڵێم پۆژێك ئاه‌ی ئه‌و كه‌سانه‌ تۆ له‌ ئازاریکی زۆردا
 ده‌خنکێنی.

سه‌یركه‌ كوێم! هه‌ینۆ پاره‌ هه‌موو شتێك نییه‌، ئه‌وانه‌ی ئاه‌ی زولم
 لێکراویان له‌سه‌ر بووبێت، تا کۆتایی ته‌مه‌نیان ئازاریان چه‌شتوه‌.

وازيبڻه ! له م ڪاره ناپه سهندو قيژه ونانه په شيمان بهر وه .

پيش نه وهى قسه ګانى ته واو بګات چوومه دهره وه ، من پټويستم
به و جوړه ناوازانه نه بوو .

نه و پوځه دووباره وه ڪ كاري هميشه ييمان ، پيلانتيكى تايبه تمان
بوځومان داپشت به نياز بووین نيواره كه ميک پابوټرين چهند ژور ټيكي
نوټيلنيګمان ګرت ، به نيازي پابواردن له ګه ل چهند كچيكي دهره وهى
شار كه هلمان خه له تاند بوون .

نه و كچه هه ژارانه ، تازه دهاتنه شاره ګه وره ګان بځ خوټندن ،
نه وان كه سانتيك بوون كه به هيچ شيوه يه ڪ بيريان له خراپه
نه ده كرده وه هم موانيان وه ڪ خويان به دل سافى دهاته پيش چاو ،
نه وان نه وهنده ساده بوون كه له خه يالى داهاتويه ڪى دلخوشدا بوون و
ته نانه ت له بيري نه وه دابوون كه هاوسه رګيريمان له ګه لدا بګه ن .

نه وان له ګوي بيانزانيايه به هوى نه شاره زاييان له ياري عه شقداو
دوور له ګونټپولي دايكو باوكيان و له ناو نه و جوانيه سيحراوييهى
شاره ګه وره كاندا چييان به سر ديت ! .

نه و فيلمه به ناوبانګه ، دووباره له په خشدابوو ، ديمه نه ناسراوه ګان
دووباره ليده درانه وه ، ديسان هه مان دراماو هه مان نازار دووباره
ده بوويه وه ، نه و شه وه سى كچى پاك كه ده ستيان به رده ستي هيچ

پیاویک نه که وتبوو هه موو ئاوات و چاوه پوانی و عیشق و خۆشه ویستیان
له ژوره کانی نه و ئوتیله دا چوه ژیرخاکه وه.

پێویست دهکات باسی دواى نه وه تان بۆبکه م؟

دواتر بیستمان که یه کێکیان نهیتوانیوه بهرگهی نه وه بگریت که
دایک و باوکی به و بابته بزانی له بهر نه وه خۆی کوشتووه، یه کێکی
تریشیان که وتبووه حاله تێکی خراپتره وه و باندیکی له ش فرۆشی
یه خه یان پێ گرتبوو، سییه میشیان له داخی نه و کاره وه حشیانه ی
که به سه ریدا هاتبوو ژیری له ده ست دابوو، ده بوو ته مه نی
له نه خۆشخانه ی ده روونی به سه رببات.

پیاوه کانی باوکم به سه رف کردنی برێک پاره ی زۆر توانییان له م
کاره ش قوتارمان بکه ن.

چیتر پق و قینه به رامبه رمان زۆر زیادی کردبوو، چه نده ها خێزان
به دوامه وه بوون و بقی نه وه ی بمخه نه داوه وه پۆژیان ده ژمارد.

پیاوه کانی باوکم کاتێک هه ستیان به مه کرد، چاودێری تایبه تیان
پێکخستبوو (٢٤) کاتژمێر پاسه وانییان ده کردم.

به لام باری نه و ژیا نه دوور له مرۆفایه تییه ی من نه وه نده قورس
بووبوو که حه زده که م واز له باسکردنی بهیتم ته نانه ت نامه ویت بێته وه
یادم.

ئەمە چۆن پروویدا؟

با ئەو شتان بۆ باس بکەم.

بۆم دەرکەوت کە ژنە گەنجەکی باوکم دووسال لەمەوبەر
پەییوەندییەکی قیزەونی هەبوو، لەبەرئەو شەمیشە منی بۆ کاری
نەشیاروان دەدا، لەهەر فرسەتێکدا پیتی دەوتم: "تۆگەنجی لەگەڵ
ئەو شدا جوانیت، لەبەر ئەو چۆڵ لەژیان ببینە."
ئەو منی لەگەڵ گوناھەکانی خۆیدا تێوەگلاند.

ئەم بابەتە تەنانت بۆمنێک کە ناموس و عیفت و پێز هیچ
بایەخێکیان نەبوو لەلام، کاریگەر بوو.

بەلامەو ئاسایی بوو کچ و خاتوونی خەلکی ئەو بێپێزییەیان
بەرامبەر بکڕیت، بەلام کاتێک دەهاتە سەر باسی خۆمان کاریکی
قیزەون بوو، هەستیکێ سەیر لەناخمدا پەیدا بوو.

بۆ یەکەجار مەسەلەی ناموس و عیفت بەو جدییاتە وەرگرتبوو و
لەناخی خۆمدا سزایەکم بۆ باوەژنەکم برێبوویەو. هەرچەندە تەنها
من و باوکم بەو پووداوەمان زانیبوو.

باوکم کاتێک لە نیش گەپابوویەو بۆ مالهە، خێزانەکی لەگەڵ
گەنجێکدا گرتبوو کە تازە لە عەسکەری گەپابوویەو.. ئەو گەنجەش
برای کچێک دەرچوو کە بەهۆی خیانتی ئێمەو ژیانی بۆ دۆزەخ
گەپابوو.

تازه به تازه خەریك بوو قسه‌كانی مامۆستاكەم دەهاتنەدی..
پەنگە لە بەرئەوه‌ش بوو بێت بۆ یەكەمجار هەستم كرد.. "كۆمه‌له
شتانێكی خراپ چاره‌پێمن"

كەابرا پیلانیكی لەم شیوه‌یه‌ی داپشتبوو و به‌خۆپاگرییه‌وه
چاره‌پوانی ئەم پۆژه‌ی كردبوو، تەنانه‌ت له‌وه‌شدا سه‌ركه‌وتوو بوو كه
توانیبوو تاناو مالى ئێمه‌ش بێت، به‌وه‌شه‌وه‌ نه‌وه‌ستابوو
باوه‌ژنه‌كه‌شمى به‌ده‌ست هێنابوو.

به‌لام شتێك هه‌بوو هێشتا نادیاربوو، ئه‌ویش نه‌وه‌بوو كه‌ ئایا
باوه‌ژنه‌كه‌ی من نیه‌تی هێنابوو ئه‌و گه‌نجه‌ له‌پێ لابدات یاخود ئه‌و
به‌پیلان باوه‌ژنه‌كه‌مى خستبووه‌ داوه‌وه‌؟!

له‌گه‌ڵ باوك‌دا پێكه‌وه‌ كاره‌كانمان پێكخست و پیاو‌كۆژێكمان بۆ
كوشتنى ئه‌و گه‌نجه‌ په‌یدا كرد.

به‌لام له‌كاتێك‌دا پیاو‌كۆژه‌كه‌ به‌نیازبوو گه‌نجه‌كه‌ بكۆژێت خۆی
كه‌وتبووه‌ ژێر ده‌ستی ئه‌و گه‌نجه‌ چاو كراوه‌یه‌و به‌ بریندارى و به‌
ئه‌سته‌م توانیبوو خۆی له‌ده‌ستی پزگاریكات.

ئهو پووداوه‌ ئێمه‌ی زیاتر شله‌ژاند، ئه‌گه‌ر به‌هاتایه‌و ئه‌و هه‌واله‌
بگه‌یشتایه‌ به‌ده‌زگاكانی راگه‌یاندن هه‌موو ناویانگو پێگه‌ی باوك‌م
له‌ده‌ست ده‌چوو، له‌بەرئەوه‌ پیلانی كوشتنى باوه‌ژنه‌كه‌شمان له‌لایه‌ن
ئهو پیاو‌كۆژه‌ی كه‌ بۆ ئه‌ویشمان گرتبوو هه‌لوه‌شاندەوه‌.

به لām باوه ژنه که م نه و نه ده فیلبازبوو، هستی کردبوو که شتانیك
خه ریکن پوو ده دهن بۆیه له ماوه ی یه ک کاتژمیږدا چوو له ناو لیستی
و نیووه کانه وه به م شیوه یه ش ژیا نی خۆی پزگار کرد.

به لām هیشتا مه ترسیه کان له سه رمان لانه چوو بوون، هیشتا پتویست
بوو نه و که نه بی ده نگ بکړیت، چونکه نه گه ر قسه ی بکړدایه
ده بووه کیشه یه کی گه وړه بۆباو کم.

بابه ته که نه و نه ده گرنه بوو به لāmانه وه، که خۆم له گه ل سئ
له پیاوه کانه دا بریاری کوشتنی نه و که نه مانه دا، ته نانه ت توانیمان
له په نه نانه کدا بیگړین، به لām بی ناگا له و به لاو نه هه مته بیانه ی که
چاوه پتیا ن ده کردین.

نه و که نه له به رامبه ر چوار که سدا پاریزگاری له خۆی ده کردو
نیمه ی تووشی سه رسو پمان کردبوو، نه و که سیکه هه له شه و به رچاو
په ش بوو، ده میك بوو مردنی له به رچاو گرتبوو، بیگومان نه و وه زعه
به نا زاره ی که خۆشکه که ی تی تی که وتبوو به ته واوی بیرو مۆشی له به ر
بریبوو، ژۆر داخ له دل بوو لیمان...

به و چه قق گه وړه یه ی ده سته وه به رگری له خۆی ده کرد،
نه یده هیشت ته نانه ت هه نگاو ټکیش لئی نزیک ببینه وه.

کاتیڤ زانیم ئەم نیشە وا ناپرات دەمانچەکەم دەرهیناو پەنجەم
پادانا ئەوەی سەیر بوو لەویدا ئەوە بوو، هەرچیم بکردایە دەمانچەکە
تەقەیی نەدەکرد چونکە گیرابوو.

گەنجەکە ئەوەی بەفرسەت زانی و زیاتر وروژاو وەك شیت
چەقۆکەیی بەرەو پوومان دەوێشاندا، نەمانتوانی پابکەین،
هەرچوارمانی دا بە زەویدا، وادیاربوو هەرسێ پاسەوانەکەم بە
سەختی برینداربوویون ئەوە بوو هەرلەویدا گیانیان دەرجوو.

منیش لەسەر سورمانیکی گەورەدابوو، حەپەسابوو!
ئەو گەنجەش بەهۆی ئەوەی لەلایەن یەكێك لە پاسەوانەکانمەوە
بریندار کرابوو کۆتا ساتەکانی دەژیا، بەلام ئەو لەمەردن نەدەترسا،
نیازی ئەو بریتی بوو لەتۆڵەسەندنەوە لەمن، کاتیڤ زانی کە خەریکە
دەمریت کۆتا هیزی خستەکارو چەقۆکەیی دەستی لی وێشاندم.
نەمانتوانی پارێزگاری لەخۆم بکەم و چەقۆکەیی لێدام، لەپاستیدا
ئەمە ئەو پووداوێبوو کەژيانمی پەش کرد.

لەوکاتەدا کەویستم پابکەم بەچەقۆکە پێک لەپشتەوێ دای
لەکەمەرم، هەستم بە ژانێکی وەها کرد وەك بلێی گێم تی بەربووییت و
لەچەند چرکەیکدا هەموو گیانمی سووتاندییت، دواتریش لە هۆش
خۆم چووم.

له وکاته دا وهک پارچه گزشتیک که و تمه سه زه وی، له ته نیشته
که نه که وه که خه ریک بوو به میواشی گیانی ده دا، به بی جووله له سه زه
زه وی که وتم.

له خوار قاچی نه و که نه ی که له کاتی پاراستنی ناموسیدا
به سه ربه رزیبه وه گیانی له ده ستدا.

ژیانی دۆزه خی من خه ریک بوو ده ستی پی ده کرد، بیگومان نه وه
ژیان نه بوو که منی تیا بووم، هه رساتیکی مردنیک بوو. مانه وه م ته نها
بوئه وه بوو بیمه په ندو، سزای هه له و تاوانه کانم وه ریگر مه وه.

نه و چه قویه ته مه منی له ناو برد و له که مه ر مه وه بو خواره وه تووشی
شه له ل بوو، ته نانه ت زور به زه حمه ت ده متوانی ملم به پتیکی پابگرم،
نایا پیویست ده کات باسی نه وه تان بوبکه م؟ کاتیک که سیك که به حال
پیسی به سه زه وی دا ناوه مه حکومی سه رجیگه ده بیته، چه نده
حاله تیکی ترسناکه بوی!

به لام نازاره کانم هه ر به مه شه وه نه وه ستان، تومه س خوی که وره
نه م سزایانه ی بۆ منیکی پوچ تاریک و جانه وه ر ئاسا به گونجاو زانیبوو،
نه ویش ته نها له نیستادا.

نه ی دواتر؟

ته نانه ت بیر کردنه وه ش لی ی ده ی ترساندم.

له بهر نه وهی هه واله کان گه یشتنه ده زگاکانی پاگه یانندن، باوکم نه یتوانی له وه زیاتر بهرگه بگریږتو له نه نجامی به رزبوونه وهی په ستانی خوین، تووشی خوین به ربوونی میښک هاتو گیانی له ده ستدا.

هه رچی مال او سامان هه بوو بژمنو باوه ژنه که م مایه وه. نیتر باوه ژنه که م له بهر نه وهی ده یتوانی به ئاسانی جله وی کاره کان بگریږته ده ست به به شه که ی خویشیه وه نه وه ستا، به لکو ده ستی به سر به شه که ی منیشدا گرت، به بیانوی نه وهی من به هوی نه خوښیه که مه وه ناتوانم خوم به پړوه به رم.

به وه شه وه نه وه ستا، وه ک بلایی ده یویست توله له منو باوکم بکاته وه هه ر پړوهی ناوی له گه ل ناوی پیاوړیکدا ده هیئرا.

به لام له پاستیدا نه وهی که منی دلته نگ کړد بوو نه مه نه بوو، به لکو نه وه بوو کاتیک باوکم مرد هاواری کړد:

- بکوژی من مورات بوو.

په ننگه نه وه توله ی ئیلاهی بوویت! ئیدی من له نیو ئاهی زولم لیکراوه کانداه تلامه وه.

نه ی دواتر؟

ئیسنا له نه خوښخانه یه کی تایبه تداو له و ژووره ی که بژم ئاماده کراوه ته داوی ده کړیم، نازانم نه مه ته داوییه یاخود سزای

دۆزەخ! چونكە ئەو ۋەندە پوۋداۋى پېر نەيتىنى بەدۋاى يەكدا پىزىيان
بەستۈۋە كەھەموو پۆزىك ھەزار جار ئاۋات بەمەرگ دەخۋازم لەناو
ئازارىكى ۋەھا دام كەئەگەر لەناو ئاگرىشدا بسۈۋىتىم ئەو ۋەندە ھەست
بەئازار ناكەم.

چۈن؟ بابۇتان باس بىكەم

ئەو نەخۇشخانەيەى كە چاۋدىرىكردنى منى لەئەستۈگرتبۈۋ،
لەبەرامبەر ئەو بېرە پارە زۆرەدا پىزىشكىكى شارەزايان لەبۋارى
نەخۇشپەكەمدا دابىن كىردبۈۋ.

كاتىك چاۋم پىكەۋت خەتە ترسناكەكانى دەمۈ چاۋى ۋ سەرنجە
لەرزۈكەكانى كەمىرۇفيان دەخىنكەند منى بى ھۇش كىرد.

لەتەمەنمدا يەكەمجاربۈۋ ترسىكى ۋا پېر نەيتىم لى بىنىشىت.
ھالەتى شەلەكەم زۆر زىيادى كىردبۈۋ، تەنھا دەمتۈۋانى كۆنترپۇلى
سەرمۈ بەشىكىش لەسەروۋى كەمەرمەۋە بىكەم، لەھەموو
كاروبارەكانمدا پەرستارەكان ھاۋكارىيان دەكىردم.

بەپىۋەبەرى نەخۇشخانە ھاتەلام ۋتى:

- چىتر ناتۋانىن لەچارەسەرت بەردەۋام بىن.

پىرسىم:

- لەبەرچى؟

وه لامي دايه وه، وتی:

- پاره ی داواکراو سه باره ت به تو نه دراوه، ناتوانین به م شیوه یه
به رده وام بین.

پرسیم:

- چۆن شتی وا ده بیّت؟

وتی:

- په ننگه ئاگادار نه بن، چیتړ ئیوه هیچ پاره و سامانیکتان نه ماوه،
هه مووی دایکتان وهی گرتووه، ئه ویش له باره ی چاره سه رتانه وه
هاوکاریمان ناکات.

من چاوه پړی ئه وه م ده کرد... ئه و ژنه شهیتانه میراتی باو کمی به
هیچ شیوه یه ک له گه لمد ا به ش نه ده کرد، ئیستاش له گه ل
خۆشه ویسته کانیدا پوژده کانی به خۆشی به سه ر ده برد...

به م حاله مه وه نه مده توانی ته داخولی بابه ته که بکه م، ته نانه ت
نه گه ر بشم ویستایه یه ک به نده ی خودا ئاماده نه بوو هاوکاریم بکات.
چاوه کانم داخست له ئازاری ئه وه ی هه رساتیک ئه گه ری ئه وه هه بوو
فری بدریمه کۆلان.

بۆ یه که م جار هه ستم به بی چاره یی ده کرد، که واته بی چاره یی
ئه مه بوو.. که واته ئه مه ئامی ئه و که سانه بوو که پۆشنایی ژیانیانم
کوژاند بوو یه وه.

سەرم داخست و بى ئەوھى بىتوانم كۆنۈپۈلى فرمىسكە كانم بكم
وتم:

-فرېم بىدەن و پزگارم بكن، دياره "دادوھ رىسى ئىلاھى" ئەمەى
دەوېت.

لەو كاتەدا ئەو دىكتۆره مىزاجىيەى كە لە سەىر كۆرۈنە كانى دەترسام
هاتە ژوورەوھە و تى:
-شتى وا نايىت!

زۆر سەرسامى كردم، بەردەوام بوو تى:
-نەخۇشېكى وھە لە چ بارىكدا ھەىە با بېىت، ناتوانىن لە چارە سەرى
داىپ رېن و بېنىرېنە دەرەوھە، ئەمە تاوانە.

بەپۆرە بەرى نەخۇشخانە كە لىى پاست بووېەوھە.
-چارەى ترمان نىيە، ئېرە كۆمەلگەىەكى خىرخوازى نىيە، كە سىك
بېتە ناو نەخۇشخانەىەكى وھە مۆدىرنەوھە، پىئوېستە پارەكەشى
بدات، ئەگەر ناشتوانىت پىئوېستە بېوات.

ئەو دىكتۆرەى كە بۆ چارە سەرى مەن دانرا بوو لەھە لۆىستىكى
چاۋەپوان نەكرادا و تى:

-كارى مەن ھېشتەنەوھى نەخۇشە كانمە لە ژياندا، بەبەرچاۋى خۆمەوھە
ناتوانم ئەوان بەرەو مردن بەپى بكم، ئەگەر پىئوېست بكات خۆم

پاره‌کیان ده‌گرمه نه‌ستو، به‌لام پټ‌گه ناده‌م له‌چاره‌سه‌ر
بیوه‌ستینن.

- که‌واته ئیوه له‌چاره‌سه‌ی به‌رده‌وام بن، ئیمه‌ش له‌بره‌پاره‌ی
مانگانه‌تان به‌شی تیچوونی ئه‌م نه‌خۆشه ده‌برین.

به‌بی هیچ دوودلیه‌ک وتی:

- زۆر چاکه.

ئه‌مه‌ گه‌وره‌ترین شوک و سه‌رسوپمانی ژيانم بوو، نه‌مده‌توانی
له‌میشکمه‌دا جی‌ی بکه‌مه‌وه که شتیکی وه‌ها له‌م دونیایه‌دا بوونی
هه‌یه، چونکه یه‌که‌مجارم بوو تووشی چاکه‌یه‌کی بی به‌رامبه‌ری له‌و
شیوه‌یه بېم.

ئه‌مانه ئه‌و شتانه بوون که به‌دونیا‌ی من ناشنا نه‌بوون، لای من
هه‌موو شتیکی پاره‌و به‌ژه‌وه‌ندی بوو، ئه‌گه‌ر پاره نه‌بوا‌یه هیچ کارێک
بۆ هیچ که‌سیک نه‌ده‌کرا و به‌ژه‌وه‌ندی نه‌بوا‌یه چاکه له‌گه‌ڵ که‌س
نه‌ده‌کرا...

ئه‌و دکتۆره ترسناکه، پوو‌گرژه له‌به‌رچی مانگانه ئه‌و هه‌موو
پاره‌یه‌ی بۆ من خه‌رج ده‌کرد، ئایا ئه‌و کابرایه شیت بووبوو؟
واسه‌رم لێشپۆابوو، که‌نه‌مده‌توانی واتایه‌ک بۆ ئه‌و هه‌لسوکه‌وته
بدۆزمه‌وه...

تەنانت بەرپۆھ بەرایەتی نەخۆشخانەكەش زۆر سەریان سوپما بوو

لێیان پرسیبوو:

-جەنابی دکتۆر، تۆ دڵنیایت لەو بەلێنە ی کە داوتە؟

ئەویش وتبوی:

-بەلێ، ھەر وەك چۆن بەلێنم داوە.

دوو یارە نەیان توانیبوو تێیگەن.

-ئە ی خزمەتە؟

-نەخێر!

-کەواتە، دۆستیکی ناسیاوتە.

-ئەویش نییە.

-کەواتە لەبەرچی؟

ئەو سەری داخستبوو و بۆ ماوەیەك بیری کردبوویەو، دیاریوو

لەسەری دا پەشەبایەکی نەینێ ھەلی کردبوو. دواتر وتبوی:

-تکایە پێژ لە بێارەكەم بگرن.

لەو کاتەدا نازانن کە چۆن سوپاسم کردو چۆن مەمنونیی خۆم

دەرپێی و لێی پارامەو.

تومەس لە پشت ئەم کارەو مەبەستیکی ھەبوو، بابەتەكە بەو

شیۆھە نەبوو کە دیار بوو.

له بهرنه وه بوو كه قورسترين و به نازارترين سوپرايزه كاني ژيان
چاوه پييان ده كردم.

ئو پوځه له كاتيكا كه من ليپرسينه وه م له گه ل پابردوي پر
په زاله تي خومدا ده كرد، ئو دكتوره پر نه نيينيه هاته ژووره وه.

له كاتي ته داوييه كاندا هيچ قسه ي له گه ل نه ده كردم و پوي
پي نه ده دام، بۆ حالي په ريشان و په ك كه وتووم هيچ دلته وايي
نه ده كردم و هيچ زه رده خه نه ي بۆ نه ده كردم. نه مده تواني به هيچ
جوړيك له كرده وه كاني تيبگه م.

ديسان بړوكاني دابوو به يه كداو به پويي كي گرځو مونه وه
ده پړواني...

له شيريك ده چوو كه ده يويست له فرسه تيكدا هيرشم بكاته سه رو
پارچه پارچه م بكات.

له كاتيكا كه چاره سه ره كهي ته واو كړو ويستي بړوات وتم:
-جه نابي دكتور، نازانم هوكاري ئو چا كه يه تان چييه كه له گه لمددا
كردتان تانيستاش سه رم له و كار ه سوپماوه، تيبش ناگه م كه بۆچي
چا كه يه كي واگه وره تان له گه ل كه سيكي وه ك مندا كرد كه هيچ
نامناسن.

له گه ل نه وه شدا دكتوريك ي به خشنده و به سۆزي وه ك ئيوه بۆچي
له هه مان كاتدا وه ك دوژمنيك لي م ده پړوانيت؟

ئەو جىياۋزىيە گەردەيەي نىۋان ئەم دورو ھەلسوكەوتە، بەتەۋارى
مىشكى جەنجال كر دووم، ئايا ھۆكارى ئەمە جىيە ؟

ئەگەر بەسۆزى خۇتان سەرپەرشتىم دەكەن، بۆچى ۋەك ئەۋەي
گىانم بېكىشن ترسم لى دەنىشىنن، ئەگەر شى لەم ھەستە
دورمىنكارانە تاندا ئامانجىكتان ھەلگرتوۋە ؟ بۆچى پىگەتان نەدا فرېم
بدەنە دەرەۋە ؟

تكاىە من لەم ئازارە پزگارىكەن.

دەستكىشەكانى دانائو لەبەرەمبەرمدا دانىشت، بۆماۋەيەك بە
زەردەخەيەكى پى ئازارەۋە لى پوانىم.

ئەو سەيركردنەن ۋەك ئەۋەبوۋ بەكەسىك بىلىت "ئۇخەيش" كە
بەر لەعنەتى خەلكى كەوتىتو لەژىر پىدا دەتلىتتەۋە.

ۋتى:

-سەيركە مورپات! بەدەنگىكى پەق ۋەك بىلى دەيوست بە
ھەناسەيەك ھەرچى پقو قىنى ناخىتى بشارىتتەۋە.

باشترە تۆ ئەو پرسىيارە نەكەيت، منىش ۋا دادەنىم گويم لەھىچ
نەبوۋ، ئەگەر ۋا لەمن بەكەيت قسەبكەم، دوايى زۆر دەرپەنجىت نەك
ھەر پەنجاندن، بەلكو دەرپوخىت، پىش ئەۋەي دونيا بەجى بېلىت،
لەدونىادا ئازارى دۆزەخ دەچىزىت.

بق ساتيک لهرز دايگرتم، ترسام، نهو سهرنجانهی که
له چاوه کانيه وه دهرچوون وهك نهو بوون گيانم بکيشن، وهك
نهو بوون گيان و پڅم کون کون بکن.

سهره پای نهو هس سووربووم له سهر داواکه م و به قسه کهی خوم
برده پيشه وه، چيتر نه مده توانی بهرگه ی نهو نازاره بهرگه نه گرانه
بگرم، وتم:

- بيلين... تکايه بيلين، ده بيت چي ه بئ زياتر له م حاله ی نيستم
نازارم بدات؟

به خه ميکه وه سهری له قاندو وتی:

- خوت ده زانيت: مادام زور هه ز ده کهيت بيت ده ليم بيگومان نه گهر
ويژدانيتک بق بهرگه گرتن هه بيت! بپزگاربوون لهو سهرنجانهی که
ده يانويست هه لېکوتنه سهرم و پارچه پارچه م بکن، سهرم داخست و
ده ستم کرد به گوي گرتن له پسته سووتينه ره کانی که له زاری
ده که وتنه خواره وه به چاوی پر فرمي سک وه وتی:

- من خوشکيکم هه بوو، چوار سال له من منالتر بوو، کچی تاقانه ی
ماله وه بوو، دلخوش و پرزيان بوو، خه يالی بق دواپڅ هه بوو، نهو
فريشته يه کی ساده و پاک بوو که باوه پی به هه موو قسه يه که ده کردو
نه يده زانی فيل و درق چييه.

ئەم ئەۋەندە خۆش دەۋىست كە جگە لە خوشك، ھاپىژ ۋ ھاپىزىش
 بو، ئەۋ پۇخى دوۋەم بو كە لە خۇم خۇشتر دەۋىست،
 لە بەرئەۋى زۆر زىرەك بو، باۋىم دەۋىست بېتە پزىشك ۋ يارمەتى
 نە خۇشەكان بدات تا بېتە خاۋەنى دوعاى گىراى ئەۋان. دايكىشم
 ئەۋەندە ئازارى بە دەست نە خۇشپىيە ۋە چەشتبو، ھەمىشە دەۋىت:
 - كچم پىۋىستە تۆ بېتە پزىشك، بە لام ھىچ كات ئازارى كەس مەدەۋ
 لە كەس توۋپە مەبە، سەرەتا بە پوۋىيەكى خۇشەۋە گۈييان لى بگرەۋ،
 دلئەۋاييان بگەۋ ۋرەيان بەرز بگەرەۋە.

ئەۋ غەرىبانەى كەلە ئازاردا دە سوتىن ۋ دىنە نە خۇشخانە بۆ كەيف
 ۋ سەفا نە ھاتوون.

نە خۇش بە چارەسەرى پزىشك چاك نابىتەۋە، بە لگە بە زمانى
 شىرىن ۋ ھەلسو كەۋتى باش چاك دە بېتەۋە، بەۋ شىۋەيە
 دلە سوتاۋە كانيان بۆ سەھۆل دە گۆپىت ۋ ئازارە كانيان دە پەۋىتەۋە.

دايىم ۋ باۋىم ۋ مەن خەيالى زۆر جوانمان بۆ خوشكە كەم ھەبو، ئەۋ
 ھەۋالە نامرۇفانەيەى كە ژيانى گۆپى بۆ دۆزەخ ۋەك تۆپىك ئاگر كەۋتە
 مالىمانەۋە ۋ ھەموۋمانى سوتاند.

بە نىرخترىن ئەندامى مالىمان، مىندالە بچوكە كەمان، خۇشەۋىستى
 خىزانە كەمان لە لايەن خائىنىكى ۋە حىشىيەۋە دەستدرىژى كرابوۋىيە
 سەر.

دکتوره که نهیتوانی زیاتر خوی پابگریت، به دهسته کانی ده م و چاوی
داپویشی و وه ک مندا ل دهستی کرد به هه نسک دان و ده یکی شیا
به نه ژنق کانی داو ده گریا .

هه رچی منیش بووم بی هه ناسه دان گویم گرتبوو تا بزائم له کویدا
پووداوه که ده به ستیته وه .

به چاویکی پر له بق و توپه بیه وه لیی ده پوانیم وئو بریسکانه ی
که له چاوه کانی وه ده رده چوون ده بوونه چه قویه کی تیژو به رده وام
بوون له پارچه پارچه کردنم .

-کاتیك گه ی شتم به خوشکه که م، نهیتوانیبوو به رگه ی ئو کاره
دپندانه یه بگریت که به سه ریدا هاتبوو له شوکی ئو ه دا هوشی له ده ست
دابوو مه چه کی خوی بریبوو .

ئو کچه دل پاکه ی که بق داها تووی چه نده ها خه یالی پر جوش و
خروشی هه بوو نهیتوانیبوو به رگه ی ئو ده سندر یژی به بگریت و
ده ستی چوو بووه گیانی خویه وه ..

دایک و باوکی بیچاره م نه یانتوانی له ژیر کاریگه ری ئو پووداوه
دلته زینه ده ریجن، دایکم خوی زه ختی به رز بوو، به یانیه ک هه ستاین،
بینیمان له جینگه که ی خویدا گیانی سپاردبوو، باوکیشم به ته وای
کۆنترۆلی خوی له ده ست دا و ماله که مان به رده وام خه ریکه گر
ده گریت .

ئەم ۋەحشەتەي كەپۇچ ۋە دلو مېشكىمى لى سەندىم ۋە زىيانمى كىردە
ۋىزانە، ۋەك خەنجەر دىلمى پارچە پارچە كىرد.

دېكتۇرەكە نەيتوانى لەۋە زىياتر بەرگەي ئاگرەكەي ناخى بىگىرئىت،
لەناكاۋ ھەستايە سەر پىۋ پەنجە لەرزۆكەكانى بېيىيە چاۋەكانىم ۋەتى:
-ئەۋ مۇۋۇ كۆزە، ئەۋ ۋەحشىيە، ئەۋ جانەۋەرە، دەزانى كى بوو؟
ئەۋە تېۋىۋىت كەئىستا لەبەردەمىدا ۋەك پارچە گۆشتىك بەپەند
بوۋىت ۋەكەۋىۋىت.

بەھاۋارەۋە قىسەي دەكىردى ھۇشى لاي خۇي نەماۋو.
باۋىكت ۋەيدەزانى دەتۋانىت بەدەۋلەمەندىكەي ھەموو شتىك
چارەسەر بىكات، بەلام ئەۋ ھىسابى بۇ پەرۋەردىگارى بالادەست
نەكىردىۋو، خۋاي گەرە كاربەجىۋ دادپەرۋەرە ۋە سزاي لەسزاي
مۇۋەكان ناچىت، ئەگەر كەسىك پىسۋابىكات، بۇ ھەموو دۇنيا دەيكات
بەپەند.

سەيرى ئەۋ ئىشەبەكەن، بىكۆزى خوشكەكەم كەۋتۇتە دەستىم
داۋاي يارمەتىم لى دەكات، ئاي پەرۋەردىگارم! ئابەمە دەلئىن پەندو
دادپەرۋەرى.

ئەمە تەنھا سىزايەكە كە لەدۇنيادا دەيچىزىت، بەلام سزاي
پاستەقىنە لە دۇزەخ دەيىت، پەنگە ئىستا ئەۋ ئاگرەي بۇ سوتاندنى
تۇۋ نەمۇنەكانى ۋەك تۇ ئارامى لەبەربىرپايت.

له و کاته دا به کټک له و تاوانه گه وړانه ی که له پابردودا نه نجام دابو
له شونښکدا که هیچ چاوه پوان نه بووم هاته به رده مم و بوویه سره تاي
پووخانم.

به لام چوڼ پووخانټک بوو خوايه گيان!

نه و حاله ته ی تټی که وتبووم، وینای بی چاره به کی ده کرد که له
چوټه وانیه کدا که وتبټټه ده ست جانه وهره دپنده کانه وه و هه موو
نومیدی له ده ست دابټت.

هه رچی هیژنکم پی ما بوو کومکرده وه و تاوانیم هاوارم کرد:

- بمکوژه! من چیتر به رگه ناگرم، بمکوژه، تکاده که م ده رزیبه کی
ژه هراویم لی بده، با چیتر مرفټیکی وا نه زی، مه ټیله نه م تاوانباره
له وه زیاتر بزی، ده ی ده رزیبه کم لی بده و پژگرم بکه.

تکایه... تکایه نه م چاکه به م له گه ل بکه... من به هه موو جوړه
مردنټک پازیم نه گه ر ده لټیت به چه قویه کی کول پارچه پارچه م بکه،
نه گه ر ده لټیت سر م بشټیله، چوڼ حه ز ده که ی ناگره که ی ناخت
بکوژینه روه به و شیوه به بکه، نه گه ر نا نه مه ده بیټه سه خترین
خه فته.

دکتوره که نه نانه ت ناوړپشی له ناله و هاواره که م نه دایه وه، هاواری

کرد:

—تۆ پېۋىستە بۇيت، پېۋىستە بېيتە پەند، پېۋىستە بۇيت تا زەپە
 زەپە بتوۋىتەۋە، بۆ ئەۋەى ھەموو ئان و ساتىكت مردن بېت،
 بۆ ئەۋەى ۋەك مە عشوقىك چاۋەپى مردن بکەيت... تۆ پېۋىستە
 بۇيت تا تە مەنىك لە ناختدا ھەست بە ئازارى ئەو مندالە زولم لىكراۋانە
 بکەيت كە تۆ بكوژيان بوويت و شىت بېيت.

نابىت مردن ۋەك پزگار كەرىك بەدەست بېينىت، بۆ ئەۋەى ئازارى
 ئەو لە ھەموو دەمارەكانتدا ھەست پى بکەيت و ئازار بچىزىت. ھەروەك
 چۆن تۆ ژيانى دەپەھا كچت ژەھراۋى كرد، منىش ھەرچى لەدەستم
 بېت دەيەكم تابتوانم تۆلە ژياندا بھىلەۋە بۆ ئەۋەى بۆ ماۋەيەكى تۆر
 لەدلتدا ھەست بەو ئازارە ترسناكانە بکەيت كە ۋەك ئاگر بلېتسە
 دەدەن.

فرېدانت بۆ دەرەۋە و ۋەستان لە چارەسەرت گەرەترىن خەلات
 دەبېت بۆتۆ، مردىكى ئاۋا ئاسان بۆ دېندەيەكى ۋەك تۆ كەمە.

ئەو ئازارە پېر كېنەيە كە جەنابى دكتور باسى دەكرد لەدلمدا
 ھەستم پى دەكرد، ئەو ئازارەش بە شىۋەيەك بوو پېر ئەشكەنجە ۋەك
 چۆن كەسىك پىستى لاشەى لى بکەيتەۋە، پەنجەكانى بېرىت و سەرى
 بېرېنىت كەچى ھىشتاش ھەر نەمرىت... ئازارەكەى منىش ھەر بەو
 شىۋەيەبوو.

بۆ دانەوہی باجی ئەو ستملیکراوانە کە دەستم چووہ خوینیان،
ئاواتەکانیانم بە باداو، ناموسیەم لە کەدار کرد تەنانەت ھەزار سال
سزاش ھیشتا کەم بوو.

کاتیەک پاپانەوہ و فەریادو بی چارەبی ئەو کەسانە ی کە خیانەتمان
لێ کردن دەھاتەوہ پیش چاوم، ھەستم دەکرد کە ھەموو دەمارەکانم
ھەڵدەوہشین و ئەندامەکانم پارچە پارچە دەبن و ھەستەکانم
ھەزارەھا جار تەمەردنیان پێ دەکردم.

ئێستاش لێرە، لەم نەخۆشخانە یە کە ئەو دکتۆرە خەرچیم
دەکیشیت ھەموو ساتیک چاوەپێی ئیزرائیل دەکەم.

ئای مردن! وەرەو پرزگارم بکە!

کەواتە گەورەترین ئازار بۆ کەسیکی تاوانبار و مەلەون لە کۆتای
ساتەکانیدا نەمردنیەتی.

کەواتە ھیچ شتیک بە قەدەر نەمردن پووداوێکی ناخۆش نییە، من
ئێستا چاوەپێی مەزۆفیکم بێت و بمکوژیت، ئەگەر کەسیکی
وادەربکەوێت من ئامادەم دەست و قاچی ماچ بکەم، و خۆم
بە قەرزباری بزنام.

تەنانەت ئەگەر پیاوکوژێکی دەرەندەش بێت، بەلام ئایا دەستی
بەخوینی مەزۆفیکێ پێسوای وەک من سوور دەکات؟ ئەو پیاوکوژەش

خۆی بۇخۆی پېزىكى ھەيە، دۇنيام نايەوېت لەخوئىنى پىسى منەوہ
تېوہ بگلىت.

ھەر لە بەرئەوہ شە دوژمنەکانم پقيان ليمەو دەيانەوېت لەژياندا
بمىنمەوہ، ھەرچى دۆستەکانىشمە تەنانت بەبىستنى ناوہ کەشم
بە بەردەمى دەرگای ژوورە کەشمدا ناپۆن.

ئەو پەرستارانەشى کە دینەلام... وەك بلیتى دەست لەمارىكى
ترسناک دەدەن بەو شیوہیە قیز دەکەنەوہ.

من ھەست بەوہ دەکەم تياياندا..

بەلام ئەوان ناھەقيانە؟

نەخیر!

من دەمىك بوو شايەنى ئەمە بووم.

وەك ئەوہ وایە دەوروپەرم پېر بېت لەمەخلوقى ترسناک کەتەنھا من
دەيانبىنم... لەنتو ئازارىكى سەختدا دەتليمەوہ، ھەموو شتەکان
بەمندا نوقوم دەبن و ناخەم پەش دەکەنەوہ.

ئەم ژيانە پېر ئازارە بۆمن قورسايیە کە لەژیریدا
دەتويمەوہ ولەناودەچم.

پەنگە ئەمانە کۆتا قسەو گوشتارو کۆتا ھەناسەى من بن .

ئەى گەنجەکان!

ئەى مەرفەکان!

تکاتان لیّ ده که م گویم لیّ بگرن.. به سه رهاتی ئەم ژيانه
 ناشیرینه ی من بۆ هه مووان بگێر نه وه .
 ههچ کات به پاره و هیزو که نجیتان هه لمه خه له تێن، له بیرتان نه چیت
 هه موو شتیک کۆتایی هه یه و لێ پرسینه وه شی هه یه، بزانی که ئاهه
 سته م لێ کراوان و بی گونا هان به شی وه یه کی ترسناک یه خه تان
 ده گریت، وامه زانی پرگارتان بووه کاتیک که له دهستی یاسا هه لدین.
 له بیرتان بیت دادپهروه ری ئیلاهی هه یه .
 با ئەمه وه سیه تی من بیت بۆتان.

(ناوه کان خوازاوون)

هاوسه ره که م به که م زانی

گوناهیکى که وره م نه نجامدا ..

من وهك ژنيكى گه نچ كه ژيانم بق دۆزه خ گۆپاوه، ئىستاكه
بیرده که مه وه؛ من ته مه نيك باجى نه وه لانه ده ده مه وه كه نه نجام
داون، نه ویش له قه هری كه سیکدا كه تووشی گوناھی که وره بووه .
دلنیام که م تازۆرێك درامای ژيانى به نده په کتان دیته پیش چاو که
نه پووی لای مرۆفه کان و نه پووی لای په روهردگاری ماوه .
له نیتو ئازاریکی دلته زیندا ده ژیم، پیش نه وه ی بمرم دۆزه خ به چاوی
خۆم ده بینم .

هاواری من چیتەر بۆخۆم نییه، به لکۆ بۆنه وانه یه که له دواى من دین،
تکایه باچیرۆکی من ببیته وانه یه که بۆ ئیوه ...
ئایا ئیوه ده پرسن چۆن ده ببیته وانه ؟!
با بۆتان باس بکه م:

من وه که کچیک که له زانکۆ وه رنه گیرام و له ژێر ئاواتی خویندندا
مامه وه، بۆ پزگاریبون له و داپووخانه بپیارم دا شوو به پیاویک بکه م
که باوکم ده یویست.

به لام خۆزگه پازی نه بوومایه، هه موو شتیکی له وه له یه مه وه
ده ستی پێکرد، من کچیک بووم به که نجی و شۆخ و شه نگ و جوانی
ناسرابووم، هه رچی نه و که سه ش بوو که به نیازبووم شووی پی بکه م
دوازه سال له من گه رده تریوو و که سیتی قه له و بوو.

من له گه ل نه و پیاوه دا که پیاوی خه ونه کانم نه بوو، ته نها بۆ
پازیکردنی خێزانه که م هاوسه رگیریم کرد، خراپیه که ی نه وه بوو که
هه رچیم بکردایه نه مده توانی خۆشم بووێت، بێگومان له و ماله دا که
هیچ ئاسه واریک بۆ خۆشه ویستی نه بوو، زۆر دلم ته نگ بوو.

خێزانه که م و میرده که شم به مه یان ده زانی. چه ند جارێک هه وڵی
وه رگرتنی ته لاق و پاکردن و ته نانه ت خۆکوشتن و پزگاریبونیشم دا،
به لام پێش له دایک بوونی کچه که م به ته وای مه حکومی نه و زیانه

ناچار بیه بووم به هۆی نه وه شه وه هه موو خه و نه و چاوه پوانی و
حه سه ته کانی که نه جیتیم چوونه ژیر گل.

به هۆی نه و جیاوازییه زۆره ی ته مه ن و، سه ختی ژیان له که لیدا که
نه یده توانی لیم تییگات و له که لم سارد بوو می شک و فیکری له بهر
هه لگرت بووم.

نه و شتانه ی پوویاندا که نه ده بوو پوویده ن، هه له کان له می شکدا
ده ستیان به جووله کرد.

چۆن ده توانم له م کابرایه پزگارم بیت؟

بیکوژم و دواتر بلیم پووداوێک بوو؟

له کاتیکی دیاری نه کراودا له ماله وه پابکه م؟

یاخود به ره و پوو پیتی بلیم: "من تۆم خو ش ناویت" و زۆری لی
بکه م تا ته لاقم بدات.

سیناریوی زۆری له و جوړه له می شکدا ده سوپانه وه.

نه و پۆژه ی نه و بابه ته م لای دایکم درکاند قیامه تی هه لگیرساندو
وتی:

— نه کهر له و ماله دا هه ر غه له تیک بکه یت، ده رگامان به پووتدا داده خه ین
ته نها به مردوویی ده بیت له و ماله بیته ده ره وه، تۆ هیه چاره یه کی
ترت نییه جگه له وه ی ببیت به دایک بۆ که که ت و ببیت به هاوسه ر بۆ
می رده که ت.

ئەمە ۋەك ئەۋەبۇر ھەموو ژەمىك ئەۋخواردنە بخۆم كە پۆم
لەيەتى.

لەكاتىكدا مەن بۆ دەرچوون لەۋ ژيانە پېر نەھامەتەدا بۆ پېگايەك ۋە
سەرەداۋىك دەگەپام، بەلەيك كە لەحسابدا نەبۇو، ھاتە سەر
پېمان...

پېك لەبەرامبەر مائەماندا مامۆستايەكى گەنج ۋە جوان بۇو
دراوسىمان، لەسەر ئەمانەشەۋە ھاوسەرگىرى نەكردبۇو.
ھەلەكانى ژيانىشم لەۋكاتەۋە دەستيان پېكرد، كە ئەۋ مامۆستايەم
ناسى، ئايا ئەۋە ئىش بۇو ژىتىكى ئاقل ۋە بەناموس ۋە ھاوسەردار
بىكات!

سوپاس بۆ خودا ئەۋ گوناھە گەۋرەيەمان ئەنجام نەدا، بەلام قسەۋ
باسمان بەناۋ گەپەكدا بلالويويەۋە.
ئەۋ بە بەلئىنى "دەتخوۋام" بېر ھۆشى لەمندا نەھىشتبۇو،
شەيتان ۋە نەفسم يەكيان گرتوۋ منيان فېرئە دايە ناۋ ئەۋ چالى
دۆزەخەۋە، كە تائىستاش بەبلئىسەى ئاگرەكەى دەسوۋتېم.
ئامۆزگارىيەكانى دايەم ھېچ كاريگەرييەكيان لەسەرم دروست
نەكرد، پۈرە فاتىمەى دراوسىشمان تەجربەى ئىستەۋ پابردوۋى
خۆى لەگەلمدا دابەشكردو پېتى ۋەم:

-کچی خۆم کاری وه ها مه که ! تۆ به م کارهت هم خۆت هم مندا له که شت ده سووتیت، ته نانهت خراپترین هاوسه ریش له میبازیکی بیگانه باشته، ئاگات له ناموست بیت و بیپاریزه .

به لام له کوئی بوو نه و نه قلهی من که له و قسانه تی بگات، ههسته کویره کانم گوئیان له ئاست پاستیه کاندا داخستبوو و، به ئازاییه وه به سهه گونا هه کاندا ده پۆیشتن.

هاوسه ره که شم نه و قسانه ی بیستبوو به لام هیچی نه دهوت، په نگیشه پیلانکی جیاوازتری هه بوو بیت، به لام له هه موو هه لسوکه وته کانیدا دیاربوو که زۆر بی تاقت بووه، نه و که سێکی تیگه یشتوو بوو خاوهنی پێزبوو، به دلناییه وه نهیده توانی نه وه قبول بکات، به لام من به ته وای له خۆم ده رچوو بووم به شیوه یه ک کۆنترۆلی خۆم له دهست دا بوو که بیرم له نه نجامی کاره کانم نه ده کرده وه بوو بوومه نه سیری ههسته کانم.

هاوسه ره که م له و فرمانگه یه ی کاری تیدا ده کرد جه لته ی دل لێی دا بوو وه فاتای کرد، په نگیشه به هۆی نه و قسه و قسه لۆکانه وه نه یه توانی بیت به رگه بگریت، کاتیک خۆم و خیزانه که م پوو به پووی نه و حسابه بووینه وه نه و کات له و گومانانه تیگه شتم، نه و مامۆستایه ش که به حساب عاشقم بوو بۆ پزگار کردنی گیانی خۆی نه و ناوه ی به جیه یشت.

له و کاته دا که بابه ته که گژپا بۆ شهرمه زاریی ناموس، دایکو و باوکم
پشتیان تی کردم، کچه که میان برده لای خوځیان و منیشیان به ته نیا
له گهل گوناوه کانددا به جی هیشت.

ئهم داپووخانی ئاوات و ترسه توقینه ره به ته واوی حاله تی
ده روونیان تیکدام و زوری نه خایاند هاوسه نگی می شکم له ده ستدا.
له ناو ژووریکدا وام ده زانی له گهل چهند جان وه ریکی بی به زه ییدا
ته مهنم به سرده به م به وشیه به ئازارم ده چه شت.

له نیتو نه خۆشخانه ی ده روونیدا بۆ ماوه ی دوو سال چاره سه رم
وه رگرت، له ناو ئه و مرقفانه ی که به ته واوی عه قلیان له ده ست دابوو،
هه ولی کۆکردنه وه ی بیرو هۆشی خۆم ده دا.

دواتر له نه خۆشخانه ده رچووم، به لام خۆزگه ده رنه چوومایه،
خۆزگه له ناو ئه و چوار دیواره دا ته مهنم به سه ر بېردایه و باجی هه له و
تاوانه کانم هه ر له ویدا بدایه.

ده توانم بۆ کوئی بپۆم؟ له دوا ی ئه و له که یه ی که دروستم کرد بۆ
دایکو و باوکم چیت نه مده توانی بگه پیمه وه بۆلای ئه وان، ته نانه ت نه شم
ده توانی بگه پیمه وه بۆ ئه و ماله ی که تیایدا ده ژيام.

ئهی حه سه ره تی کچه که م؟! چۆن باسی خۆشه ویستی و کسپه ی
ده روونی خۆمتان بۆ بکه م؟

به بۆنەى ئەو گەنجەوہ كە تووشم بوو، كەوتمە حالتىكى زۆر
ناھەموارەوہ. ھەموو پۆزىك ھەزار جار دوام دەكرد "خودايە گيان
بەكوژە!"

مەگەر مردن چەندە پزگاركەرىكى جوانە! ھاوسەرەكەم
لەبەرئەوہى نەيتوانى بەرگەى گوناھەكانى من بگريّت دونياى بەجى
ھيشت، ئەو بەو شيۆەيە پزگارى بوو، ھەرچى منيشە دەجار لەو
زياتر پقى مرفە ناشيرينەكانم چەشت، ئىستاش بەئامى ئەوہوہ لەناو
دەچم.

ئەوہ دوو سالا لەنەخۆشخانەم، تووشى نەخۆشپيەكى زۆر ترسناك
بووم، واتە ھىواى پزگارىبونم نيبە، پەنگە سالتىك ياخود كەمتر
لەوہش دەتوانم بژيم.

بەحەسرەتەوہ چاوەپوانى مردن دەكەم، مردن ئاسانە بەلام باجى
زۆرم لەسەرەكە دەبى بیدەم.

وہك كچىكى گەنج كە لە بىئاگاييدا بووم تەنھا بە سووتان
لەگوناھەكانمدا نەوہستاوم، ئىستاش ترسى دواپۆژم لى نىشتووە.
حسابى دايك و باوكم، حسابى ئەو كچە بى تاوانەم كەلەنيۆ ئەو
قسەوقسەلۆكانەدا گەورە دەبيّت و، حسابى ئەو ھاوسەرەم كە
لەداخى من تياچوو...

خوايه گيان من چۆن ئو بى عەقلىم كرد، من چۆن بىرم لەحسابى
ئو كارە شىتانه يەم نەكرده وه !

ئىستا ئو دەستانەم كە لەگوناھ وه تىوہ گالون بەرزەم
كردونە وه تەوہ بۆلاى پەرەردگارو بەوزمانەى كە بەگوناھ پيس بووہ
لئى دەپارپمەوہ ھەرچەندە دەزانم كە ئو لىبوردەيە، بەلام ئايا لە
كەسيكى وەك من خۆش دەبىت كە بوومە مايەى لەكەداركردنى
ناموسو عىفەت.

لە حەزورى ئو زاتەداو بەكۆتا ئومىدەوہ شەو تا بەيان فرمىسك
دەپۆژم...

بۆچى ئەم چىرۆكەم باسكرد؟
بۆپەواندەوہى ئاگرى ناخە نەبوو، بەھىچ شىوہ يەكيش بۆ
دەرخستنى گوناھ نەبوو.

بەلكو مەبەستم ئو بوو كە ئو كچە گەنجانەى ئەم چىرۆكە
دەخويننەوہ بزەنن كە ناموسو پۆزگە وەرەترين دەوڵەمەندى ژيانى
مرفەن ئەگەر لەناوچوون، ژيانيش لەناودەچىت.
تەكايە ئەمە لەبىرمەكەن!

(ناوھەكان خوانزاوون)

له بهر نه وهی به بهر دموامی چاو له دمر بووم ژيانم بوو په زیندان

تو بلایی به نده په کی تری په روږدگار ه بیټ که هینده ی من
که نجیټی به لاساری به سهر بردیټ و بی باکانه گونا هی نه نجام
دابیټ و باجی ه له کانیشی به قورسترین شیوه دابیټه وه ؟
له وه ته ی هم نه متوانیوه به و نه فسه کویره م بلیم: "په سته !"
نه شم توانی به رهنګاری نه و شیتانه بیمه وه که له می شکمدا فرمانی
به سهر دا ده دام.
وه که نه جیکی چاو له دهر گونا ه کردن وه که خویه که له ناخمدا په گی
دا کو تی بوو.

چەندەھا جار تەوبەم کردو سویندم خوارد، بەلام نەمتوانی ئەو
شەیتانە نەفرەتییهی ناخم بێ دەنگ بکەم.

جا چیی بەسەرمدا نەهات ؟

بابۆتانی باس بکەم:

پەنگە ئەم بەسەرھاتەى من سەرنجى گەنجىك پابكيشیت و
بەھۆیەو لەو پردى گوناھانە نەپەرپتەوہ کە منى پىادا تپەپ بووم،
ژيان لەخۆى نەکاتە زیندان، ئەگەر چى لەکۆتا نەفەسێشدايم بەلام
ھەر بەچاکە لەقەلەم دەدریت.

ئەو کاتەى لەعەسکەرى گەپامەوہ، کاتیک باوکم بینى لەگەل
پەشەبا شیتەکاندا، کەوتومەتە جەنگەوہو بەھیچ شیوەیەك عاقل نابم،
لەگەل کچە مامەکەمدا ھاوسەرگیرى پى کردم کە باشترین دونیابوو و
نموونەى پەوشت بەرزى و خاتوونیکى دینداربوو.

بەو شیوەیە من تەنھا دوو مانگ توانیم لەگەل ئەو کچە بێ دەنگو
گوپراپەل و بەماریفەتەى کە لەژانیدا دلێ کەسى نەپەنجاندبوو بژیم.
بەبیانوى "دەرۆم بۆ کارکردن" ئەو جوانیە دلپەینەى "کارا
دەنیز"م جێپشتو لەکۆلانەکانى ئیستانبولدا شوینیکى حەوانەوہم
گرت.

کارێکى خراپ نەما کە نیکەم، هیچ شتیک نەما لىوونى
تیوہرنەدەم، هیچ پیسییەك نەما تیوہى نەگلیم و گوناھ نەما نیکەم،

بيستوتانه كه دهلّين: "تۆ پېم بلّى ھاوپښت كيته! منيش پېت
دهلّيم تۆ كييت..." پښك به و شيويه بوو..

ھاوپښكانم همو چا و له دهرېوون، ههستياري ناموسيان
له دهستدابوو، باوه پريان له دلّياندا دهره ټنابوو، پښى مرقايه تيان سفر
كردېوويه وه و هه لال و هه راميان تيكه لّ كردېوو به سهره كدا...
هاوسره پاستگرو به نه مه كو فريشته ئاساكي منيش، چاوه پښى
كه پانه وهى من بوو، نه و بيچاره يه...

پښك ماوهى ههشت سال!!!

من له كولا نه كانى ئيستانبولدا ده ميك بوو خوم له دهست دابوو،
به لام هاوسره كه م ماوهى ههشت سال چاوى له پيم بوو و چاودېرى
دايكو باوكه نه خوښه كى منى ده كرد.

دهى... قابيله حاكمى كانينات له هموو نه و ناحه قى و گونا هه
خوش بييت؟

ئايا لپرسينه و هم له گه لّ ناكات له سهر نه و بى وه فاييهى كه له گه لّ
نه و ڼه بى تاوانه دا كردم؟

ئايا به دوعاى نه و دايكو باوكه ي له سه ختري كاتياندا و له گه لّ
نه خوښه كانياندا به ته نيا جيم هيشتن خدا ژيانم لى هه لئاگيرته وه؟
كه واته به ميان دهوت "زلله ي ميهره بانى"

له پیتوانه ی مندا، له گه لّ چهند خانمیک که که وتبونه سه رجاده
په یوه ندى ساختم هه بوو، به لام هه موویان کاتیک زانیان نابمه
میردیکی به قازانچ، شه قیکیان له منداو پویشتن.

نو سالانه شی که له و کۆلانه دا به سهرم برد، نهک تنها بیروباوه پو
میشکم به لکو له شی ساغیشمی له گه لّ خۆیدا برد.

تیگه یستم که میوه ی پیکا حه رامه کان زۆر به نازاره، زۆریش به ژانه
نه گهرچی په که م پارووی هه نگوینی ژه هراوی شیرینیش بیت، دواتر
هه ر ترس بللوده کاته وه.

جگه رو، سیبه کانو، گورچيله کانم وهک نه وه ی په یمانیان به سستی
ده ستیان خسته ناو ده ستی په ک و دانه دانه به جی یان هیشتم، چیت
وام لیها تبوو نه مده توانی به پیتوه بوه ستم، ته نانه ت قرانیکیش پاره
له گیرفاندا نه مابوو، جگه له فرسه تچو و دوو پوه کانی ده ورو به ریشم
به نده په کی خوام شک نه ده برد که هاوکاریم بکات.

چیت ترس له وه ی که نيزرائیل هه موو شه ویک سهرم لیّ ده دات
ژیانی له بهر هه لگرتبووم، له ناخدا هه ستم به و بهرکه وتنه ساردانه ی
مه رگ ده کرد.

له ناو بژنی که پووداو له گه لّ چهند پارچه سه مونیکى په ق بوه وه دا
نازاریکی زۆرم ده چه شت.

ته نانت زمانم نه يده توانی له پره روه ردگار بپاړتته وه و داوای
چاره يه کی لی بکات! له دواي نه و هه موو هه له و گونا هه به کام پوه وه
بم کردايه؟

به کام پوه وه بگه پامايه ته وه بولای نه و هاوسه رهی که ماوه ی
هه شت سال به شه وقیی تازه بوکيکه وه چاوه پتی ده کردم؟
نایا له وه زیاتر حقی نه و هم هه بوو که دنیا پاکه کی پیس بکه م؟
یا خود چوڼ بمتوانیایه، له کژتا ساته کانی ته مه نمدا وه ک مندالتکی
زالم پوهی پوهی دایک و باوکم بیمه وه؟

نه خیر! من پتویست بوو له گه ل گونا هه کاندای به ته نیا بمینمه وه؟
پتویست بوو باجی نه و هه لانه بده مه وه که نه نجام داوڼ، ده بوو
له گه ل نه و نه خوشیانه ی که خه ریک بوو زیانمیان له ناو ده برد له ناو
بچم.

له کاتیکدا که ته وای ئومیدم له هه موو شته کان بریپوو و چاوه پتی
نه جه لی خؤم ده کرد، ده رگای تاکه ژوره که م که له قاتی ژیر زه میندا
بوو کرایه وه.

نای خوايه گیان!

نه و هاوسه رهم که پاکي و دروستی ناو دلی له دهم و چاويدا په نگی
دابوويه وه، چاوه ماندووه کانی که بریسکه یان له به رپرپو بریپه دهم و

چاوم، له کانتیکدا که من چاوه پټم ده کرد قورسترین وشه له دواى یه ک
پریزیکات و ده ست بکات به نیهانه کردنم له حه سره تی نه و هشت
ساله دا، به لام نه و سه رسامی کردم به و سۆزو ویزدانه وهی که وه ک
تاوه باران پږا به سه رمداو وتی:

— نهی به قوریانت بم! که واته نه و کاتانه ی که من له له شساغی و
سه فادابووم تو له چاوه پټی مه رگدا ئاره قت پشتووه وانیه؟

مه گه ر من مردووم که تو که وتویته نه م حاله ته وه؟
نینجا وه ره به رگه بگره، وه ره مه مه! وه ره له شه رماندا
جه سته ت نه بیته هه زار پارچه وه.

سه یری نه و په زاله ته بکه ن که منی تی که وتووم و نه و وه فایه ی
هاوسه ره که شم! به لی، من نه و جیاوازییه دیاره ی نیوان نیمانداری و
بی نیمانیم له ویدا بینی.

سۆزی هاوسه ره که م که خوی ته سلیمی په روه ردگاری کردبوو...

هه روه ها په زاله تی من که له په روه ردگاری مه زن نه ترسابووم...

نه مه به س بوو بۆ شیکردنه وهی هه موو شتی...

چ پټویست به وشه ی تر ده کات!

ماوه ی دووسالی پټک له گه ل برازا که یدا له کولانه کانی نیستانبولدا
به دوامدا که پابوون.

ئەۋچەند پارچە ئالتۇنەشى كە لەكاتى بوۋىكىنىدا بۆم كىرىپ
لەگەل خۇي ھىتابوۋى.

مىيان بىردە نەخۇشخانە، ماۋەي چوار مانگى پىك چارەسەريان
بۆكۈم، ۋەك فرىشتە بۆچىر كەيەكەش بەجىي نەھىشتەم، ئەۋچاۋە
پىسۇزانەي ھىچ كات لەسەرم لائەبىرد.

—چەندىكىش خىراپ بىت، چەندىش گوناھت كىرىپىت، لەبىرت
نەچىت تۆھرىپاۋى مەنىت.

ھىي كىچى! تۆلەبەرچى ئەۋەندە پاستىگۈ ئەۋەندە پاكىت، بۆچى
ئەۋەندە خاۋەن بەزەبىت!

باۋىك ھەمىشە سەبارەت بە ھاۋسەرەكەم دەپوت:
—كۆپم، ئەم كچە شىرى ھەللى خواردوۋە، كچى ۋەھا كەم دەست
دەكەۋىت.

ئەۋپاستى كىرد.
كەپاينەۋە بۆمالەۋە، بەلام نەمتوانى فرىاي جەنازەي دايىكمو باۋىك
بەكەم، ئىستاش توۋشى شىرپەنجەي سىيەكان بوۋم، بەھۋى باش
كارنەكىردى جگەرىشمەۋە دەنالىنىم.

تەنھا دلنەۋايىم ھاۋسەرەكەمە كە ۋەك مىندال دەمپارزىت.
لەبەردەم چاكەۋەفادارى ئەۋدا ھەموو پۆژىك دەتۆيمەۋە.

دەزانم ئەو پۆژانەى كە لە ژياندا ماومە سنووردان، ئەو گوناھانەى
كە ھەستەكانمیان كۆيژ كردبوو دلۆ مېشكەم دادەپۆشن.

ناتوانم پووبكەمە پەرورەدگارو داواى لايىبوردنى لى بكم، زمانم
ناجوليت و ھەناسەم بەش ناكات.

ھاوسەرەكەم دەستنويزم پى ھەلدەگريت و بە ئاماژە نويزم پى
دەكات، بە لام ھەست بەو لەزەت و ئارامىەى جاران ناكەم.

لەمە ناخۆشتر و قورسترو لەمە كيشمە كيشتر وانەى ژيانە !! ناتوانم
باسى ئەو برينە بكم كە لە پۆحمدا دروست بوو لە ئەنجامى خۆ
ئامادەنە كردنم بۆ مردن كە وردە وردە بەرەو پووى ھەنگاو دەنيم.

لەم چيڕۆكەدا بى چارەبىيى خۆم بۆ گەنجەكان گيڕايەو، وەك
كەسيك كە ھەميشە چاو لەدەر و بى باكانە بەرەو گوناھ ھەنگاوى
ناو، وەك كەسيك كە دووچارى دوعاى بەدى دايك و باوكى بوو و
خيانتەى لە ھاوسەرەكەى كردوو...

لەكۆتاييدا ھەموو پتيەكى خراب بە ئيرە دەكات.

لەبيري نەكەن ئەى گەنجەكان !!

ئارامى دلۆ خووشى ژيان و بەرەكەتى تەمەن تەنھا بە دووركەوتنەو
لەگوناھەكان و پەيدا كردنى پارووى ھەلال دەبيت.

ھيچ كات ھەرامكراوھەكان نابنە يار بۆتان !

خۆشەويستىيە فانييەكانىش پۈژىك دىت بەجىمان دەھىلان،
 گوناھەكانىش لەسەر پىشتمان كەلەكە دەبن.
 باشتىن ئافرىتانى دونيا ئەوھىيە كە لەلەتەنە، ھەسەرەكەتەنە،
 ئەگەر ئافرىتە نامەھرىم شاجوانى دونياش بىت، ۋەك ھەنگۈينىكى
 ژەھراۋى وايە، لەدوايىدا ھەست بەئازارەكەى دەكەيت.
 تەكايە چىرۆكى پىر پەندى ئەم برايتەن بەھەمووان پابگەيەنن،
 لەوانەيە كەسىك ھەبىت كە پىويستى پى بىت..

(ئاۋەكان خەزانە)

بمکوژن!

من شایسته‌ی ژيان نيم

من لیټان ده‌پاړېمه‌وه...

تکایه با هه‌مووان نه‌م چیرۆکه‌ی من بخویننه‌وه..

ئو که‌سانه‌ی که ده‌یانه‌وێت له‌هه‌له‌کانی ژيان و گونا‌می به‌نده‌کان
وانه‌وه‌ربگرن و ژيانیان پێک‌بخه‌نه‌وه، با سه‌یری حال‌ی من بکه‌ن و
په‌ندی لێ‌وه‌ربگرن.

ژيان‌ی من به‌جۆرێکه که ده‌کرێت بۆ هه‌ر که‌سێک بێتته ئه‌زموونی
چه‌ندین زانکۆ...

هه‌رکچێکی که‌نج کاتێک له‌سه‌ره‌تای لاوێتیدایه، خه‌ون به‌ ژيان‌یکێ
خه‌یالی و نه‌رخه‌وانییه‌وه ده‌بینیت، ئه‌مه‌ش ده‌بێتته هۆی ئه‌وه‌ی

مامه له كړدن له توكيدا نه ستم بښت. به تايبه تيش نه گړ نه و كچه
 له خيزانتيكي هه ژار بښتو له ناو شهرتو مهرجي ژيانتيكي بڼ چاره بيه وه
 هاتبيت، نه وا نه و خه يالانه له دهره وهى ئيراده و پر له موعجيزه ده بن.
 ژياني منيش به و شپوه به ده ستي پټكرد كچيكي به د به خت كه
 له خيزانتيكي بڼ دهره تان و له ناو ژيانتيكي پر ئازاردا به دواى پڼگايه ك
 و، سهره داويكدا ده گه پړا.

باوكم، كړي كاري بينا بوو، به وپاره يه ي كه ده ستي ده كه وت
 نه يده توانى خه رجي ژيانمان دابن بكات.

دايكيشم به هوى زځر كاره كهرى كړدن بڼ دراوسنيكان و هه ولى
 ته واو كړدنى كاره كانيان، تووشى نه خووشى گورچيله هاتبوو.
 خاوه نى چوار مندا ل بوون كه ته مه نيان له يه كه وه نزيك بوو و، من
 كه وړه ي نه و مندا لانه بووم.

له جيگه ي دايكم من دايكايه تيم بڼ نه وان ده كړد، له پازده ساليما
 بووم وكه سيك بووم كه به خه يالى خوښندنه وه ده سووتام.

سهره تاييم به هه زار دهره دهره سهرى ته واو كړد، به مه جبورى و بڼ
 هاو كاري كړدن خيزانه كه م نه متوانى بڼومه ناوه ندى، نه وه دابړان له
 خوښندن بوو كه منى سوتاندو كړدميه خه لوز.

به وھۆیە وە ھەستم بە شەرمەزاری دەکردو، ھیچ کات لە گەڵ ئەو
ھاوڕێیانە مەدا کە دەچوونە وە بۆ قوتابخانە کۆنە دەبوومە وە و
بە بەردەوامی خۆم لێ دەشاردە وە .

لەو تەمەنە مەدا ئومێدەکانم سەبارەت بە داھاتووم ھەر زوو لە ناو
چوو بوون .

دایکایەتی کردن بۆ چوار مندال، خاویڤ کردنە وە ی ناوماڵ،
ئامادە کردنی سی چوار کە وچک چیشت بۆ سەر سفرە ھەژارانە کە ی
ئێوارانمان، ھەست کردن بە ئازاری ئەو دایکە نەخۆشە ی کە شەوانە
بە ئازاری گورچیلە وە دەینالاند، بۆ کچیکی گەنجی وە ک من
تاقیکردنە وە یەکی ژۆر سەختی ژیان بوو .

بە خراپتر بونی باری تەندروستی دایکم پارە ی دکتۆر و عیلاج وای
لێھاتبوو پەیدا نە دەبوو، ئەو پارە کە مە ی باوکم پەیدای دەکرد،
تەنانەت بەشی ئەو وەشی نە دەکرد کە نانی وشکی بۆ ئێواران پێ
بکڕین، دایکیشم پۆژ بە پۆژ لە ژێر کاریگەری نەخۆشییە کەیدا بەرەو
نەمان دەچوو، منیش لە بەرامبەر ئازارەکانی ئەو دا خەریک بوو
تیادە چووم .

ئەو سالانە، سالانێک بوون کە پۆحمیان پێرکردبوو، دێوە زمەکان
خەیاڵەکانمیان دەخنکاندو ئومێدەکانم پشتیان بە موعجیزە
بەستبوو .

ئەو پياوھ نەفرەتتەش لەو پۆژە بى چارەبىيەى مندا دەرکەوت، پێک
لەو کاتەدا کە دەلێن ھەركەس بکەوێتە ناو دەریاوھ باوھش بە
ماریشدا دەکات.

ئەو بەلێندەرى بیناکەى تەنیشتمان بوو، پێکپۆش و جوان بوو،
سەیارەپەکی لوکسى لەژێردابوو و کەسىكى تەمەن مامناوھند بوو.
چاوى لەسەرم بوو، منیش بە لۆژىكى لاوێتیمەوھ، ئەوم دەویست.
ھۆکاریش ئامادەبوو... دەمتوانى دایکە نەخۆشەکەم چارەبکەم،
خوشک و براکانم بخەمەوھ بەرخوێندن و کارێک بۆ باوکە بى ئیشەکەم
بدۆزمەوھ.

بەحسابى خۆم فیداکارىم بۆ خێزانەکەم دەکردو بۆ پزگارى ئەوان
خۆم بەفیدادەکرد.

باوکم لەبەرئەوھى بەدونیای خۆیەوھ سەرقال بوو ناگای لە
پووداوھکان نەبوو، بەلام دایکم سەرەپای نەخۆشییەکەشى ھێشتاش
ژنیکی زرنگو وریا بوو.

پۆژێک منى لەبەرامبەر خۆیدا دانیشاندو بى ئەوھى بەمشکێنیتەوھ
وتى:

—من خەبەرم لەھەموو شتێک ھەپە کچى خۆم، نەتوانى بخوینیت و
ئاواتەکانت بەدیھینیت، حال و وەزعی مالا کەشمان زیاتر

نومېده کانتیان پووخاند، توش له لای خۆته وه به دواى چاره یه کدا ده گه پښت وانیه ؟

چاوه کانم داخست، وهك چۆله كه يه ك كه له پاوچى هه له تښت،
خهريك بوو به رامبه ر دلم ده دتړام.

نهمده ويست له وه زياتر پووبه پووى سهرنجه بى تروسكه كانى دايكم
كه هه زاره ها جوړى ناوازيان ده چپى بيمه وه له وه زياتر په ژاره
بچيژم.

خوايه گيان نه مه چ بى نومېدى و بى چاره ييه ك بو!

ناره قتيكى نژدم دهر دابوو وتم:

-من نيازتيكى خراپم نيه دايكه.

دايكم سهرى پر له هه زار نه زموونى له قاندو وتى:

-هيچ گوناو و هه له يه ك به نيازى خراپه وه ده ست پى ناكات كچى

خوم، نه وانه به هوى كرده وهى ناھوشيارانه و بى ميشكانه وه هه روه ها
به هوى پرس و پانه كړدن به كه سو عينا ديبه وه پوو ده دهن.

پك وهك هاوسه رگيرى من له گه ل باوكت.

خه يالى پوشت به روه ساله پر حوزنه كانى ناو تونلى زه من. وتى:

-دايكم نژد ليم پاراپه وه، هه له كانى خوى وهك نمونه بى

ده ميتنامه وه ..

"کچی خۆم، جوانی سک تیر ناکات، سهره تا پټوښته ئیش و، مال
و ئیمکانیات باش بیټ، ناتوانیت به خه یال کردن بۆ داهاتوو
دلخوشیبت، ته نانه ت پارووه نانیکي وشکیش پاره ی دهوښت، نه گهر
نا له په یداکردنی پاره دا یان ته ندروستیت یان ئیمانیت یاخود پټرت
له ده ست ده ده یت.

ئای دایکی من! چه نده راستت وت!

گویم له تۆ نه گرت ئه وه تا ته ندروستیم له ده ست دا له به رخاتری
په یداکردنی سټ چوار قران سالانیکه خۆم پشت گوی خستووه و
ئیتاش له نیو نه م پۆزه پر نازارانده ته نانه ت عیاده ته کانیشم به
زه حمت جیبه جی ده که م، تومس هه موو شتیک به ته ندروستییه وه
به نده.

پووی تیکردم به چاوی پر فرمیسکه وه وتی:

- کچی خۆم، من ده زانم، هیچ نه چوومه ته قوتا بخانه، به لام
په روهردگار بۆ جیا کردنه وه ی باش و خراب و راست و هه له عه قلیکی
پټ داوین، نه وه به لینه دهره تقی بۆ هاوسه رگیری هه لنه بژاردووه، نه وه
خیزانداره و مندالیشی هه یه، وه که نه وه ی هیواشی بۆ ده خوازیت
کۆمه کی ئیمه ش ناکات، ته نها زیاتر تووشی کیشه مان ده کات هه ر
نه وه نده.

له شه رماندا هه موو گیانم که وتبووه سه ر ئاو، وتم:

- دايكه ئو بەلئىنى پىدام و سۆيىدى خوارد، خانويەكمەن دەداتى و خوشكو براكەم دەخاتە بەرخوئىندى، چارەسەرى تۆش دەكات، باوكىشم چىتر لەبەفرو باراندا بەدوای كاردە ناگەپىت.

سەرەپاى قسەكانم بەسۆزەو وەك مندال لەباوەشى گرتە وى:
- كچە نىەت باشەكەى من، تۆش باوەپت بەهەموو ئەمانە كرد وانيە؟ تۆ خۆت نازانىت، ئەگەر پىاوئىكى تەمەن گەورە دەولەمەند كچىكى جوانى هەژارى بویت، ئەوا بۆ ئەو نايەوئىت بىكاتە كابانى مالاكەى، ئەو تەنها دەپەوئىت بىكاتە مەزەى گوناھەكانى و دواتر لەگۆشەيەكدا فەپى بدات.

بى چارە دايكەم لەبەرئەو وەى بىروباوەپەكانى لەمىشكەدا بچەسپىنئىت، نمونەى زۆرى هەنايەو وە عەقلم حەقى بەدايكەم دەدا، بەلام هەستەكانم پىيان وەم: "نەخىر"

لەناو حالئىكى ئالۆزدا بووم، لەبەرئەو وەى نەمخوئىندبوو، لەناو ھارپىكانەدا هەستم بەو دەكرد كە من كەسىكى پلە دووم، دەموت ئەگەر شوو بەم پىاو بەكەم دەولەمەند دەبىم دەتوانم وەك ژنىكى بەمىز بگەپم.

لەكۆتايىدا پەوداوەكان پەوياندا.

كەورەترىن ھەلەى ژيانم ئەنجامدا.

شەۋىت، ئەو دايەكى كە لە تاو ئازار دەينالاندو خوشكو و براكانم كە
لە تەنىشت يەكەو پەپوولە ئاسا خەويان لى كە وتبوو، ئەو باوكەى
كە لە بەر ماندویتی نیشەكەى ئاگای لەخۆى نەبوو، منیش لەگەل بى
چارەبىيەكانياندا بەجىم هېشتن و لەگەل بەلئىندەرەكەدا هەلھاتم.

ئەویش بەئەزموونى پازدە سالىمەو.

ئەو ھاوسەرگىرىيەى كە تەمەنىك خەيالىم بى دەكردەو تەنھا
هەفتەيەكى خاياند.

بەيانىەك كاتىك خەبەرم بوويەو بىنىم لەژووردى ئوتىلەكەدا ديار
نەماو، لەكاربەدەستىكى ئوتىلەكەو زانىم كە پۆشستوو
خزمەتكارىكى لە ئوتىلەكەدا بى گرتبووم و چووبوو لىستى
و نىبوو كەنەو.

ئەو پۆژە، ئەو پۆژەبوو كە قسەكانى دايەك كە بەپارنەو
دەيكردن وەك تەقىنەو بى بۆمبىك مېشكىمى پارچە پارچە دەكرد.

ئەو پۆژە، زەمەنىك بوو كە ھەموو خەيالىەكانم لەبەردەم
گىژەلوكەكاندا وەك كا بەباداچوون.

ئەو پۆژە، ئەو پۆژەبوو كە تىگەيشتم ناتوانم بەم شەرمەزارىەو
بگەرېمەو مالەو لەناخ و دلەو ئاواتى مەرگم دەخواست. ئەوانەى
ئەم چىرۆكەم دەخوئىنەو بەدلنبايىەو چىرۆكە بۆيان ئاشنايە
چونكە كاتىك ھەلەكان وەك يەك دەبن، ئەنجامەكانىش ئاگوپېن.

هیچ نه مابه سه رمدا نه یه ت، دوا جاریش یه کټک له گورچيله کانم دایه
 مافیا یه کی گورچيله، دوی سی چوار مانگ هه والی وه فاتی دایکم
 پیگه یشت، بیستم له کاتی مردنیدا له ناو هاوارو ناله دا ناوی منی
 هیناوه خوشک و براکانمیان داوه ته خانه ی بی نه وایان، باوکیشم
 له نه نجامی جگه ره کټشان که سالانیک بوو، وه ک هاوړپیه ک پشتی پی
 ده به ست تووشی شیرپه نجه ی سییه کان هاتوو.

نیستا من ده ستگیرانی پیریم، له نه خرڅخانه چاوه پټی چاک بوونه وه
 ده که م.

کاتیک که چاک ده به موه چی پووده دات؟ له راستیدا نه وه پوځمه که
 پیو یستی به چاک بوونه وه هیه، نازاره که ی ناخم که بلټسه ده دات
 پیو یستی به چاک بوونه وه هیه...

نه گهر چاوه پټی هاوسه رگرییه کی نابرومه ندانه م بگردایه، له کوتا
 ساته کاند له گهل دایکدا بمایامه وه و خوشک و براکام جی نه هیشتایه،
 پارووه نانټکی وشکم بخواردایه به پوو سوورییه وه دووباره خه یاله
 نه سته مه کانم هه لېچنیا یه ته وه...

ناه خرزگه!

بو کچیکي به دبه خت که نه وانی له سه خترین ساته کانیا ندا جی
 هیشت باوکم ده لټت: "من کچیکي وه هام نییه" خوشک و براکانیشم
 ناوی من هیچ ناهیتن.

به لام نه و دايكه به سؤزهم ته نانه له سهرمه رگيشدا هه رنای
 منى هیناوه و تویه تی: "من له و خوش بووم، خداش لى خوشبیت"
 نای دایه گیان! تو منت به خشى، به لام من هیچ کات خۆم
 نابه خشم. په روه ردگارم وه ها لى پرسینه ویه کی لى کردم، تۆله ی
 دایکى بى گورچيله ی به و شتیه لى کردم وه، به شتیه که
 گورچيله کانم دایه ده ست قه صابه بى ویزدانه کان.

نای خوايه من چى بکه م نیستا؟ بۆکوى بپۆم؟ منى که له نه نجامى
 نه وه له یه ی که له لاو یتیمدا کردم له ده رگای کى بده م؟

کام مرقى نیه ت باش له ده رگای کچک ده دات که هه موو شتیکى
 له نیو بى ویزدانه کانى دونیادا له ده ست داوه؟! جگه له و که سانه ی
 که پیاى وایه ده توانن به پاره هه موو شتیک بکړن، کى تر سه یرى
 پوو خسارى من ده کات؟

من که سیکم که له سه خترین ساته کانى ژيانمدا خیزانه که م جى
 هیشت و خیانه تم لى کردن، هیچ که س هینده ی من باجى نه و گوناوه
 بى شومارانه ی ناداته وه!

نازانم! نایا په روه ردگار ده رگای خۆی ده کاته وه بۆ به نده یه که
 خه ریکه له ژیر بارى گوناوه کانیدا تیاده چیت!

من ته واو بووم، من بکوژن، له وه زیاتر حقی ژيانم نییه!

تکایه گەنجینه ! ئەو ئەوانەى گۆیتان لێمە ! ئەوانەى چیرۆکی
ژیانم دەخویننەوێ ! تکایه بۆ ساتیکیش بێت گویم لێبگرن.
تەنانت خراپترین دایک و باوکیش، لەباشترین بێگانه دڵسۆزتر
متمانە پێ کراوترن.

تکایه بێراره کانتان لەگەڵ خێزانه کانتاندا بدەن، بەوان مەلێن
نەزان. ئەوان زاناکانی قوتابخانەى ژيانن.
لەبێ چاره بیه کانی من بپوانن و پەند وەریگن، باهە لەکانی من پێی
پاست نیشانی ئێوه بدات.

پێش ئەوێ مافیاکان وەك بە لا گورچیلەكەى تریشم لى بسین و
وەك پارچه گۆشتێك لە وناوه فرپم بدەن، تکایه دوام بۆ بکەن،
لەبەرخاترى من دەستە کانتان بۆ ئاسمان بەرز بکەنەوێ.
ئێستاکە لەکوچه یه کى نەخۆشخانە دا کچیکى تاوانبار دەنالیئیت.
تکایه با ئەم وەسیتنامە یەم بۆ ئێوه بێتە پەندێك.

(ناوەكەى پارێزراوە)

ئازايەتیش بەو شیۆەیه؟!

لەچاوەکانی موستەفا پاشای سەرۆک عەشیرەتی میران کە جەزیرەیی ھەژاندبوو، بروسکەیی سەرسوپمان و پەشۆکاری دەردەچوو.

سەرنجەکانی پریبویە سەعیدی بەناویانگ کە لەبەردەمیدا ھەلنەستایە سەرپێ.

موستەفا پاشا، پێشەنگی بێویژدانی دەورووبەری، لەتەمەنیدا ئەو یەکەمجاری بوو، پووبەپووی دیمەنێکی وەھا بێتتەو.

ئەو گەنجە کۆبوو؟ بۆچی لەکاتێکدا ھەمووان بەحورمەتەو ھەستانەتە سەرپێ و ملیان کەچ کردووە، کەچی ئەم گەنجە ھیچ خۆی تێک نەداوە و ئەمی بەھەند وەرنەگرتووە؟!

دەبىت ھۆكاريكى زۆر گرنگ لەپشت ئەمە دەبىت !

بەلى، ئەمە ھۆكاريكى گرنگى لەپشتە دەبوو.

سەعیدی گەنج كە خۆى بۆ عىلم و ئيمان نەزكردبوو، لەخەونیدا
عەبدولقادری گەيلانى دىتبوو، فەرمانىكى سەيرى لى وەرگرتبوو،
ئەو لەكاتىدا كە عەبدولقادر ھاوکارییهكى مەعەوى زۆرى كردبوو،
پىی وتبوو:

— لە جەزیرە، سەرۆك عەشیرەتى میران "موسستەفا پاشا" زولم
لەخەلكى دەكات، بېژ ئەو بۆ پىی راست بانگهێشت بكە.

سەعیدی گەنج كە چىژىكى تايبەتى لە جەنگ لە دژى ناحەقى
دەبينى، لە بەرامبەر ئەم فەرمانەدا بى ئەوێ بىر لە مەترسیهكانى
بكاتەو، یەكسەر كەوتبوو پى...

تەنھا بىرۆكەى ئەو بریتى بوو لە پەوێ پەوێ و نەوێ ئەو موسستەفا
پاشایەى كە ئەو ناوێ هەژاندبوو.

سەعید گەيشتە شارۆچكەى سەربەشارى ماردین و چادەرە شۆخو
شەنگەكەى موسستەفا پاشای سەرۆك عەشیرەتى دۆزییه دەكە
دەووبەرەكەى بە دەست زولمى ئەو دەیانئالاند.

دواى كەمێك موسستەفا پاشای سەرۆك عەشیرەتیش گەيشت لە گەل
ئەوێ هەموو ئەوانەى كە لە ناو چادەرەكەدا بوون هەستانە سەرپىو

ملیان که چ کرد، به لام سه عیدی به ناوبانگ ته نانته له جیی خۆیشی جوولێ نه کرد، بێگومان ئه م حاله ته موسته فا پاشای زۆر تووڤه کرد. هه لته ستان له بهر ئه و موسته فا پاشایه ی که هه مووان به پێزه وه سه ریان بۆ داده نه واند، مه ترسییه ک بوو که شایه نی به هه ند وه رگرتن بوو.

چۆن ئه م که نه ج که هه لته ستیه ته سه رپێ؟ ئه وه ئیه انه یه کی پوون و ئاشکرا بوو، هیه کات شایه نی لیخۆشبوون نه بوو.

موسته فا پاشا که له په ستی و په شوکا ویدا نهیده زانی چی بکات، له کاپتن فه تتاحی ته نیشتی پرسیی:

— ئه م که نه ج کییه ؟

— ئه مه، مه لاسه عیدی به ناوبانگه که ناوبانگی به هه موو لایه کدا بڵاوبوو ته وه.

ئه مه ئه و که سه یه که مه لا (فتح الله) نازناوی "به دیعوزده مانی" پێ به خشیوه.

موسته فا پاشا هیه کات له گه ل زانا و مه لاکاندا هه لێ نه ده کرد، هه موو کات غیره ی له به رزی مه عنه وی ئه وان ده کرد.

موسته فا پاشا سه ر نه ج پێ قینه کانی که ئاگریان لی ده بوویه وه بپیه چاوه پێ ئازایه تی و پێشنه گه کانی سه عیدی به ناوبانگه وه پرسیی:

-بۆچی ماتویت بۆئیره؟

سەئیدی بەناوبانگ لەوشوینەوێی کە دانیشتبوو پەنجەکانی بۆ
پیشەوێ پاكیشاو بەدەنگێکی گەڕەو وێ:

-ماتووم تا تۆ بەئێمە سەر پێی راست یان واز لەو زۆلم و نۆدرە
دەهێنیت کە بەرامبەر خەلکی دەیکەیت و دەست بە نوێژکردن
دەکەیت؟ یاخود من تۆ دەکوژم!

ئەم قەسە وەك بۆمبێك لەچادرەكەدا تەقییەو، موستەفا پاشا
بەكەمجارى بوو پەرووبەپووی كەسێك ببیتەوێ كە بەوچەشنە بوێر بیت،
ئەوانەى ناو چادرەكەش لەپەشوكاويدا نەیان دەزانى چى بكەن.

پاشا لەپەقدا بەپەلە چووێ دەرەوێ چادرەكە، دواى ئەوێ
كەمێك توپەرییەكەى پەویبەوێ گەپایەوێ ناو چادرەكەو وێ:
-كەواتە من دەكوژیت وانیبە!

-ئەگەر واز لەو زۆلمە نەهێنیت، بەئێ...!

پاشا چاوی بپییە شمشیرەكەى سەئید كە هەلێ واسیبوو بە
كۆلەكەى چادرەكەدا...

-بەتەمای بەم شمشیرە بمكوژیت؟

سەئید بەردەوام بوو لەهەلسوكەوتە بێ باكو بوێرانەكانی:

-شمشیر نايبپریت، بەلكو دەست دەيبپریت!

پاشا بۆماوەیەك بیری كردهوێ لەوێ چى بلیت و چى بكات وێ:

-باشه، من ئەو دەكەم كە تۆ دەيلىت، بەلام مەرجىكم ھەيە؟

سەئید پرسیاری كرد:

-مەرجەكەت چىيە؟

-من لىرە لە جەزىرە، كۆمەلىك زانای زۆرم ھەيە، ئەگەر بتوانىت
ئەوان لە مشتومپىكى زانستىدا ببەزىنىت ئەوا باشە... ئەگەر نا فرىت
دەدەمە پووبارى فوۋاتەو.

سەئید نىازى سەردانەواندى نەبوو، وتى:

-پاشا، ھەروەك چۆن ھەدەم نىيە ئەو زانايانە ببەزىنم، تۆش
ھەددەت نىيە من فەيى بەدەيتە ناو ئاوى فوۋاتەو، سەرەپاي ئەمانەش
داواكارىيەكەت قبوول دەكەم، بەلام منىش داواكارىيەكم لەتۆ ھەيە،
ئەگەر ئەو زانايانە ببەزىنم من داواى تەنگىكت لى دەكەم.

-تۆ زانايەت، تەنگەت بۆ چىيە؟

-بۆ ئەو ھەي ئەگەر لەسەر پەيمان نەمايت، بەو تەنگە بىكۆژم..

ھەردوولا پىكەوتن.

ھەر لەویدا بۆ كۆبوونەو ھيان لەگەل زاناکاندا پۆزىكىيان ديارى كرد.
ھەمووان بەشەوقەو ھاوھەپى پۆزى مشتومپەكەيان دەكرد، ھەر
ئەكاتە دەيانزانى كە ئەو پۆزە دەچىتە مۆووەو. پۆزى
پووبەپووبوونەو كە، خەلىكىكى زۆر بۆ تەماشاكردنى ئەو دىمەنە

سەرئىچراكىشە كۆيۈنە، ھەموۋان ھەناسەيان لەخۆيان بېرىپور
مەراقى دۈۋىشتيان دەكرد.

— ئايا سەئىدى بەناۋيانگ دەتوانىت، ئەزانا بەناۋيانگانە
بەزىنىت؟ ئەگەر نەتوانىت، موستەفا پاشاى بىۋىژدان ئەۋى
دەكۈشت و فېرى بىداتە ئاۋ پەۋپارەۋە؟

زاناكانى موستەفا پاشا بەكتىبەكانى دەستيانەۋە دەۋرى
سەئىدىان دابو، بەكۈرتى دەستيان كەرد بە ئاراستەكردنى ئەۋ
پەرسىارانەى كە ئامادەيان كەردبو.

ھەموۋ چاۋەكان لەسەر سەئىد بوون كە ۋەك قۇربانىيەك
لەناۋەراستدا دانىشتبو، ئەۋ سەئىدەى كە موستەفا پاشا بەسەرئىچە
پەلە قىنەكانىيەۋە لىۋى دەپۋانى تابلىۋى ئارام دۇنياۋو.

بەداخەۋە كە لەسەرەتادا ۋادىاربو ھەموۋ شەكان لە دىۋى سەئىد
بوون، لەبەرئەۋەش خەلگەكەى دەۋرۋەرى تا بلىۋى سەغلەت بوون،
بەلام كاتىك سەئىدى بەناۋيانگ دەستى كەرد بە ۋەلامدانەۋەى
پەرسىارە ھەلېۋىرداۋە قورسەكان، پەشۋاكۋى ۋەخەمى خەلگەكە
كۇپا.

چۈنكە ۋەلامەكانى ئەۋەندە جوان و موقنىع بوون، بەشېۋەيەك
تەنانت زاناكانىش دەميان داچەقىبو و سەريان لە ۋەكانى ئەۋ
كەنجە سوپامبو.

سەئیدی بە ناویانگ وەك شتێك بەشیکردنەووە و پوونکردەووەکانی
 ئامادەبوانی تووشی سەرسوڕمان کەردبوو، بەشیۆهێك لەگەڵ
 چایەکی خۆیدا چای هەندێك لە زاناکانی شێخی خواردبوویەو، بەلام
 هەستیان پێ نەکردبوو ئەوەندە پەشوکابوون.

لەبەردەم ئەم دیمەندەدا موستەفا پاشا نەیتوانیبوو لەوە زیاتر
 بەرگە بگرت بۆیە هەستا بۆیە سەرپێ و وتبووی:

«بەپێزان، هیچ کام لە ئێوە ناتوانیت بەرامبەر سەئید بوەستیت ئەو
 ئاشکرایە، پێش ئەوەی ئەم پێشپڕکی زانیارییە دەست پێ بکات
 ئاشکرایە کە دۆڵاندوتانە، ئەو بەشیۆهێك کاری تێ کردوون کە
 تەنانت ئاگاتان لێ نییە کە چایەکانی بەردەمتانی خواردووەتەو».

زاناکانی جەزیرە نزیکەی چل پرسسیاریان ئاراستەئێ سەئیدی
 بە ناویانگ کرد، بەلام ئەو وەلامانەی کە وەریان دەگرت بەمەعنا
 کە لیمە بێ وێنە بوون، سەئید ئەوانی لەسەر خوانێکی زانیاری
 کۆکردبوویەو.

زاناکان ئەوەندە بەسەئید سەرسام بوون کە بێ ئاگابوون لەوێ
 سەئید وەلامی یەکیێک لە پرسسیارەکانی بۆ تاقی کردنەوێ ئەوان
 بەهەلە داوەتەو. سەئید لەکۆتایی گفتوگۆکەدا ئەوەشی پوون
 کردەو و وتبووی: «بەپێزان، من وەلامی پرسسیاریکم بەهەلە داوەو،
 ئێوە هەستتان پێ نەکرد بەلام من ئیستا راستەکەیتان پێ دەلێم».

زاناکان له و زهبره ی کړتاییدا به ته وای کړیون، نه یان توانیږو
خویان بگرن له وټنی:
—شهرمه زارت کردین.

هه ندیک له و زانایانه دووباره هاتېوونه و بۆلای سه عیدو له لای نه و
وانه یان وه رگرتېو.

له دواى نه و نه نجامه وه نه و موسته فا پاشایه ی که له جهزیره دا
ناوی به خراپه کار ده رکردېو چیتړ هیچی له ده ست نه ده هات...
چونکه له بهرامبریدا که نجیک پاوه ستاېو که به هیچ جوړیک نیازی
پاشه کشه ی نه بو. موسته فا پاشا به بې چاره ییه وه له سر په یمانی
خوی مایه وه، هه م تفهنگه که ی پی دا، هه میش ده ستی به نویژکردن
کرد، به لیتنیشی دا که چیتړ زولم له خه لک نه کات.

له بهرامبر نه م نه نجامه دا له میشکی هه موو نه وانه ی که بۆ سه یری
گفتوگۆ که هاتېوون له سه رو هه مووشیانه وه موسته فا پاشا که
به خراپه کارى ناویانگی ده رکردېو، نه م شته چه سپاېو:

"نه و مرقفه نیاز باشانه ی که ته نها پشت به خودا ده به ستن
به دلنیا ییه وه سه رده که ونو، نه وانه شی پشت به خراپه کارى ده به ستن
دره نگ یان زوو هه مووشتیک له ده ست ده دن"

نه م چیرۆکه راسته قینه یه ده بیته وه سیه تیک بۆ هه موو نه وانه ی
خراپه کارى ده که ن.

به بئی شهرم، هه لئه له تام و هه موو شتیکم له دهست دا

نازانم ئه و كه سانهی كه ئه م چیرۆكه م ده خویننه وه چیم پی
ده لێن؟ بئی عه قل! ساده! نابینا! له هیچ شتیك تی نه گه یشتوو!
گێژ! و چهنده ها قسه ی تریش.....
هه رچییهك بو تریت كه مه...

بیگومان ناسینی مرۆفه كان، خویندنه وه ی نیازه كانیان و ده رکردنی
حوكم له هه لسو كه وته كانیانه وه گه وره ترین هونه ره.
به خۆپای نه یان وتوو: "ئه وانه ی خویندنه وه بۆ ژیان ده كه نو،
مرۆفه كان ده ناسن له نیوه ی پێگا په کیان ناكه ویت"
به هۆی كه م توانایی و نه شاره زاییمه وه له و بواره دا هیچ شتیك نه ما
به سه رمدا نه یه ت.

چۆن؟

لەكۆتا پۆلى ئامادەىى بووم، كچىكى مولتەزىم بووم، ئەو
پەرۋەردەو كەلتۈردى كە لەخىزانە كە مەۋە ۋەرم گرتىبوو ھىچ
پەيۋەندىيەكى بەعەشق ۋەلدەرىيەۋە نەبوو ۋە لەگەل ھەموۋاندا بەنەت
باشىيەۋە ھەلسۈكەۋەتم دەكرد.

لەبەرئەۋەى لەدۇنيادا فەرت ۋەفەللە شەيتانىيەكان ھەمىشە بە
ماسكەۋە دەسۋاپانەۋە، باۋەرم بەھەموۋان دەكرد.

لەبەر ئەم ھۆيەش باۋەكم ۋەدەكم، ھەروەھا دۆستە ھۆشيارەكانم
چەندىن جار منيان ئاگادار كەردەۋە.

"پېش ئەۋەى مۇۋەكان بىناسىت باۋەپ بە ھەموۋ قەسەيەكىان
مەكە! يەكسەر بە ھەموۋ قەسەيەكى شىرىن مەخروشى، ھەركەسىك
كە دېتە پەت ۋەمەزانە ھەزەتەى (خەسەر)، بەدۋايدا بگەپەى، پەرسىيار
بەكە ئەۋجا بېرىدە.."

ھەموۋ ئەمانە شتەننىكى جوان بوون، بەلام لەبەرئەۋەى لەمېشك ۋە
ناخەدا ھىچ نىيازىكى تەرم نەبوو، ھەموۋانم ۋەك خۆم بەنىياز باش
دەھاتە پېش چاۋ.

بەلى، ئەكەرم لەيەكەك لەۋ پۇژانەدا دەرەكەۋەت، مەن لەكۆى بىزانىايە
ئەۋكەسىكى فەتەبازۋ ھەلخەلەتتەنەرە؟ لەۋەلامى ئەۋانەشدا كە
ئاگرىيان دەكەردەۋە دەموت: "مەن ھىچ خەپەيەكم لەۋ نەدەۋە"

ئەكرەم پېك بە زوبانە قسەى دەكرد كه من دەمويست
لەبەرئەوہى من كچىكى دىندار بووم، لەگفتوگوكانماندا ئايەت و
فەرموودەى پىز دەكردو نمونەى لەقورئان دەهينايەوہ.

منيش بەو باوہرەى كه ئەكرەم چەندە مەزەقەى باشە پاساوم بۆ
خۆم دەهينايەوہ.

لەداوى يەكەم گفتوگومان، بەهۆى ئەوہى من پازى نەبووم
بەرەوپووىەك ببينين، بەتەلەفون گفتوگومان دەكرد، بى ئەوال
لەوہى ئەم ئەلەيە سەر بۆ ئەلەيەكى گەرەتر دەكەيشيت.

مامۆستای مێژووم منى بردە پەناگەيەكو وتى:

—من چاودىرى تۆ دەكەم، دەببىنم لەگەڵ كۆپى بېگانەدا بە
تەلەفون قسە دەكەيت، قسەكردن لەگەڵ كۆپى بېگانەدا كارىكى
پاست نىيە، ئەگەر هەستەكانت بخەيتەپوو، پات دەكەيشيت بۆ
پېگايەك كه هېچ چاوەپوانت نەكردووە، دواتریش خۆت لەپى حەرام و
هەلەدا دەببىيتەوہ.

كاتىك ئەمەم بەئەكرەم وت، توانى بەم قسانەى پازىم بكات:

—بەتەلەفون هېچ نابيت! خۆ دەستمان نەخستۆتە دەستى يەكو
چاومان لەچاوى يەك برپييت! تەنھا گويمان لەدەنگى يەكە.

بەدرێژەكەيشانى تەلەفونەكان، داواى يەكتر ببينى كرد، كاتىكىش

من ويستم پازى نەبم وتى:

-ئېمە دەمانە وېت ھاوسەرگىرى بگەين.. بى ئوھى يەكتر بېينىن و
 يەكتر بناسىن چۆن دەبىت؟ بەشىۋە يەكى زۆر پى پىدراو
 كۆدەبىنە ۋە قسە دەكەين، تەنانت ئەگەر ھەز دەكەيت
 ھاوپىيەكەشت لەگەل خۆت بەينە، ئەگەر متمانە بەمن ناكەيت كەسەك
 لەگەل خۆت بەينە.

لەكاتىكدا مۇۋەنەتى باش بىت قابىلە جى پوودەدات؟
 دووبارە بەقسانەى پاشقولى لەمىشكەم گرتەۋە.
 بەمىشكە بچوكمەۋە نەمتوانى لەۋە تېبگەم كە ئەۋخەرىك بوو
 پەيرەۋىي دوۋەم ھەنگاۋى پلانەكەى دەكرد.

بەبەشدارى ھاوپىيەكم چوار پېنچ جار كۆبوۋىنەۋە قسەمان كىرد،
 بەلام ئەكرەم بەۋەشەۋە نەۋەستاۋ دەستى كىرد بە جىبەجى كىردى
 ھەنگاۋى سىيەم، وتى:

-بېۋانە! كاتىك كەسەكى ترمان لەگەلدا بىت، ۋەك دوو بېگانە
 ناچار دەبىن قسە لەسەر ئەم ۋە بگەين، ئېمە پىۋىستە بەتەنيا بىن
 تا پىكەۋە بتوانىن باس لەشتەگىرنگەكان بگەين سەبارەت بەزىيانى
 داھاتوومان.

لەسەرەتادا ئەم داۋايە زۆر بەرىئانە ھاتە پىش چاۋم ۋە بەباۋەپكرىن
 بەنەياز باشى ئەكرەم پازى بووم چەند جارىكەش بەتەنيا كۆبىينەۋە.

به لام پیلانه کانی نه کره م به مه شه وه نه وه ستان، نه و خستبوویه
میشتکی خویه وه که کچی وهک من دیندارو به پره وشت و به "جوان"
ناسراو له ده ورویه ریدا بکاته نیچیری نیازه خراپه کانی.

کاتیک زانی من په رچه کردارم سه بارهت به م جوړه یه ک بینین و
خه لوه ته هیه، نه ویش له بهر نه وهی هندیك له هاوړپیکانم ناگاداریان
ده کرده وه، نه و وتی:

- تو پاست ده کهیت، من نه وه م پی خوش نییه، نیمه پیکه وه
خه ریکین گونا نه نجام ده دهین، له پاستیدا نه مه پیکاه کی ئاسانتری
هیه.

وتم: نه و پیکاه چیه؟

- با هاوسه رگری بکهین، نه و کاته به یه ک حرام نابین و، هم
گونا هیشمان ناگات، هه روه ها ده توانین یه کتر ببینین، ده توانین
سه بارهت به داهاتوومان زیاتر قسه ده رباره ی ورده کارییه کان بکهین و
زیاتر یه کتری بناسین.

کاتیک بابتهی نه و نیکاحه له میشتکدا جیگیر نه ده بوو، پرسیارم
له ماموستایه کم کرد که متمانه م به زانسته که ی هه بوو.

- هیچ شتیک نییه وات لی بکات نیکاح بکهیت! به هیچ شتیه یه ک شتی
وانه کهیت! شتیکی واش نه بووه تا ناچار به نیکاحت بکات، پیش
هه موو شتیک خیزانه کهت ناگایان له م بابته نییه و پووخسته تی نه و انت

به ده ست نه هيتاوه، ته نانه ت مهرجه كز مه لايه تيه كانيش بؤئيوه
ده سته به رنين، خويندتان ته واو نه كردووه و خاوه ن ئيش نين.

هه ركه سيك پيش نه وهى تواناي ماددى باش ببيت و پوخسه تى
خيزانه كه ي وه رېگريټ، هاوسه رگيرى كردنه كه ي ته نها به لاو
ده رده سهرى بؤ ده هيتنيت، چونكه يه كيك له مهرجه كانى ژيانى
به خته وهر هاوكارى دايكو باوكو ئابوورييه كى پتويسته.

ئه گهر نه مانه بوونيان نه بيت، نه وا ئيوه بويه ئه م كاره ده كه ن تا
له ژيژ به پرسىاريه تيه كانى نيكاحدا خوتان قوتار بكه ن، كه واته
له كوتاييدا ئيوه به چى ده گهن؟ تق ئوه ده زانيت؟

مامؤستاكه م پاستى ده كرد، ئه گهر قه ده غه كراوه كانى دين له نتيوان
دوگه نجدا نه ما ده هاته پيش چاوم كه كوتايى ئه م پئ يه به ره وه
كوئ ده پوات. سه ره پاي به رگري كردنم به لام نه كره م به هيتى
زيره كى و يارييه مه نيقيه كانيه وه پاڙى كردم كه هاوسه رگيرى بكه ين.

ئيتر تاقى كردنه وه يه كى گه وره ده ستي پئى كرد بؤ دوو گه نج كه
كه وتبوونه ژيژ كاريگه رى هه سته بئى كؤنترپوله كانيانه وه.

دواتر چى پوويدا؟

ئه و ماله باجتيه يه كى كه كوتاييه كه ي هه ر له سه ره تاوه دياربوو،
به نه گبه تى كوتايى هات. من وه ك كچي كه هه موو هه سته پاكه كام
له ده ست داوه ئوه ماوه ي دووساله ناتوانم له سه ر جيگه هه ستم.

دونيام ھەموو تېڭچوو و خەونەكانم بوونە خۆلەميش، ھەموو
داھاتوو و چاوەپوانى و ئومىدەكانم وەك ئەژدىھايەك قووتيان دام.
باوكم وەك كەسىك كە كچە پاكەكەى چىتر پيس بووبوو، نەيتوانى
بەرگە بگريت، تووشى خوین بەربوونى ميشك ھات و بەھۆیەو ھەلەل
لئى دا...

ئەى دايكم؟ ئەو لەمن خراپترە، ھۆشى لەدەست داوھو ژيانى بۆتە
دۆزەخ، كۆتايى ئەو سەرکەشيەى كە بەخەونەپاكەكانى كچىكى گەنج
دەستيان پى كرد، بوويە كۆتايى ژيان و خۆشبەختيش.
ئەى گەنجينە!

من وەك كەسىك كە ژيانى بەخەم و ئازارەو بەسەربردووھ ئەم
پستانەم بۆ ئۆھ نووسيوھ...

رەنگە سبەى تەمەنم كۆتايى پى بيت! بەلام تكاىە با من بيمە
نمونيەك بۆ ئۆھو لەوسايەيەدا بيمە وەسيليەى كارىكى خىرو
بەوشۆيە دوتيا بەجى بهيئلم.

تكاىە لەدواى خويندەنەوھى چىرۆكەكەم بەم شۆيەيە بىربكەنەوھ:

"گۆزەى ئاو، لەپى كانيدا دەشكىت."

تكاىە ئەم وەسيەتەم لەبىر مەكەن.

(ناوھەى خوانزاوھ)

يادگارييه کي ناگر ناسا

بگات به ده ستي زور به پڙ ماموستا خاليد،

من وهك نافره تيک كه زور به ي کتي به کانتانم خويندوه ته وه، به
پاکترين دوعا کانه وه سلاوتان بؤ ده نيرم و هيواي ته مه ن دريژيتان بؤ
ده خوازم.

نيستاکه من به شه وقو و زه وقو دلتي کي تاي به تيه وه چومه ته دونياي
خه ياله وه، نه م پستانه تان به فرمي سکه وه بؤ ده هونمه وه، دلّم زور
پره و زور شتم هه يه که بؤ تاني باس بکه م.

له و دونياي تاقير کړنه وه يه دا چي به سهر مروښدا نايه ت؟ هه موو
مروښک چيرؤکي کي تاي به ت به خوي و تاقير کړنه وه يه کي سه ختي هه يه

که پەنگە بە ھۆیە وە زۆری بۆ ھاتبێت و ھەندیک جاریش بەر بەستگە لێک
ھاتوونەتە سەر پێی کە بوونەتە ھۆکاری کەوتن و شکستھێنانی.

ژیانی منیش پەرە لە ئەزموونگە لێک کە لە عەشقە وە بۆ ھەق و
لە خەیاڵە وە بۆ راستی درێژبوونەتە وە.

کە ویستم لە گەڵ ئێوەی بە پێژدا بەشی بکەم، لە بەرئە وە ی
کتێبەکانی ئێوە پەرە لە ھاوشیوەی ئەم چیرۆک و بەسەرھاتانە، ویستم
سەرباری ئەو ھەموو ئەزموونی ژیاڵە کە لاتانە منیش کە مێک خۆی
زیاد بکەم بۆ سەر سفرە کەتان.

من بە قوولی عاشقی ھاو پۆلێکم بووم بە ناوی ئێرجان کە پێکە وە
کۆلیژی پەرورەدە مان دە خوێند و پێکە وە تەواومان کرد، ئەو ھیچ
گۆیی بە پە یوەندی خۆشە ویستی و شتی لە و جۆرە وە نە دەدا.

زۆر راستگۆ زانستپەرورە بوو ھەزری بە گیانی ھاوکاری بوو.
ماوەی سێ سال ھەرچیم لە دەست ھات کردم بۆ ئەوەی ھەست بە و
خۆشە ویستی یە من بکات، بە لام ئەو پێداگری دە کرد لە سەر ئەوەی
کە خۆی گێل بکات.

ئێمە گە یشتبووینە کۆتا سالمان و منیش دە مویست چیتەر بە ئاشکرا
سەبارەت بە م بابەتە لە گەڵی بدویم.

من پێم وابوو ھۆکاری دەر نە برینی ھەستی بۆ من یاخود نە بوونی
کار دانە وە ی بۆ ھەلسو کە و تەکانی من بە ھۆی جیاوازی کلتوری و

ناوچه ییه وه بوو، له بهر نه مه بوو به نیاز بووم ورده کارییه کان له خوی
بپرسمو دان به خۆشه ویستییه که مدا بننیم..

چه ند جار پیم وت: "ده مه ویت سه باره ت به بابیه تیکی گرنګ قسه ت
له گه لدا بکه م" له هیچ کام له جاره کاندانه یوت: "نامه ویت قسه ت
له گه ل بکه م" به لام هه مووکات به به هانه هیتانه وه خوی ده دزییه وه
لیم.

چه ند جار یکی تریش هه ولما، به لام نه کرا، نه و یان خوی له
داواکه م ده دزییه وه یاخود نه ندیشه ی نه وه ی هه بوو که په نګه به هوی
تپروانینی جیاوا زمانه وه بۆژیان "کیشه دروست بیت".

له گه ل نه وه شدا من کچیک بووم له لایه ن ده ورو بهر مه وه زوو هه ستم
پی ده کرا. له گه ل نه وه ی چه ندین کوپ ده یانویست له گه لدا قسه
بکه ن، به لام من هه موویانم په تده کرده وه. له ناو نه وانه دا هاوشانی
خۆشعیان تیابوو، نیمه خاوه ن کلتوروو بیروپراو تپروانینیکی جیاوا
بووین بۆ ژیان. مروفه کانی کۆمه له ی نیمه نه کچیان به که سی جګه
له خۆیان ده داو نه کچیشیان دهره وه ی خۆیان ده خواست، هه ر
که سیکیش له و کلتوروو ده ریچووبایه زۆرینه ی کات باجه که ی به گیانی
خوی ده دا، به لام به هوی خۆشه ویستیمه وه بۆ نه و، هه موو نه و
شتانم فه رامۆش کردبوو. له کۆتاییدا توانیم به لیتیک له ئیرجان

وهرېگرم، کاتو شویننیکمان پیکه وه دیاری کرد، بریاربوو له ویی به کتر ببینن و قسه بکه نن.

به لام ئیرجان مه رجیکی هه بوو:

—من به هوی دینه که مه وه، ناتوانم له گه ل ژافره تیکی نامه حره مدا به ته نیابم، تکایه باکچیکت له گه لدا بیټ، هه رکچیک که خۆت ده ته ویت. ویستم به ربه رچی بده مه وه، به لام له پیناو ئه و خو شه ویستییه مدا بوی بی دهنگ بووم و پازی بووم، هاوپییه کم له گه ل خۆم بردو پویشتن به ره و شوینی یه کتر بینینه که.

من خه ریک بوو ده توامه وه به هه زار دهرده سه ری ده ستم کرد به باسکردنی هه سته کانه که ئیرجان قسه کانی پی پریم و تی:

—خۆت هیلاک و بی تاقه ت مه که، من دووساله هه موو شتییک ده زانم، منیش به رامبه ر به تۆ هه ستم هه یه به لام ناتوانم ئاشکرای بکه م ئه وه ش له به ر دوو هۆکاره:

من به هوی پوویستی دینه که مه وه، له گه ل کچیکی نامه حره مدا که نیکاحم نه کرد بیټ ناتوانم یاری هاوسه رگیری و کاری هه له و نه یننی بکه م.

له به ره وه ی حاله تیکی وه هاش بوونی نه بوو نه مده توانی وه لایمی ئیوه هه سته کانتان به ئاشکرا بده مه وه، له به ره وه ئیوه م له ناخمدا ناشت و شارده وه.

دووه مینیش، تۆ کچی کۆمه لگه و کلتور یکی جیاوازیت، ده زانم که
تۆ به من نادهن، ده شزانم نه گهر بشکریت، تووشی به ربه ست و
ناپه حه تی زۆر ده بین، نه متوانی نه و سه رکه شییه بنوینم، تۆ
له کۆمه لگه که ی خۆندا ئاسووده ده بیت، به بهرهای من نه وی هه لێژیره .

من زۆر به توندی به ربه رچم دایه وه و وتم:

- نه خیر، به لاه وه گرنگ نیه کی چی ده لیت:

نه گهرتو منت بوویت، من هه موو شتیکم نه خه مه مه ترسییه وه،
پاشان له بهرچی سه ره پای نه وه ی که منت خۆش ده ویت که چی هیه
خۆت ده رنه ده خست؟ زۆر مه راقی نه وه م کردووه .

- من له لایه ن ده ورو به رمه وه به که سیکی مولته زیم ناسراوم، هه مووان
ئاره نووی خۆیا نه چۆن بیانه ویت ده توانن نه م یارییا نه ی عه شق بکه ن
به لام من هه رگیز... چونکه نه وانه ی چاودیری من ده که ن
له هه لسوکه وته کانه د به دوا ی پاستی و دروستی نه و شتانه ی که باسیان
ده که م نه و بیرۆکانه ی که پشتگیریا ن ده که م ده گه پێن، هه روه ها
ناکریت به زمان ناوی خوا و پیغه مبه رو دین بلێین و سه رکه شی
عیشیقیش بکه ین که له گه ل هیه جۆره یاسایه کی دیندا ناگو نجیت.
نه مه دژ به فله سه فه ی بیرو باوه پی منه . عیشه که م له ناخدا ده نێژم،
په نگیشه له ژوره که م دا ده رگا له سه ر خۆم داخه م و بگریم، به لام

ناتوانم خۆم پىسابكەم، بەلام ئەگەر كارەكە بەجدى و پەسمى بىت،
ئەو شىتەكى ترە...

وتم: من بۆئەو ئەمادەم.

سەرى لەقاندو وتى:

—قۇر ئەستەمە، ناتوانىن لەمە ياندا سەرکە وتووين، بالە سەرەتاي
كارەكەو وە ازبەيىنىن، خىزانەكەى من بەمە پازى نابىن، ئەو
خىزانەكەى تۆمەرەيچ! ناتوانىن بەتەنھا ھاسەرگىرىيەك بەكەين
كە خىزانى ھەردوو لاپىتى ناپازى بن، پىويستە لەجىتى ئەوئەى بەھەست
بەپيار بەدەين، بەعەقلمان بەپيار بەدەين.

قۇر پى داگىرىم كرد، پارامەو، تەنات بەسەعات فرمىسكەم
ھەلپشت، بەلام نەمتوانى قايلى بەكەم.

لەكاتى پۆيشتندا وتم:

—ئەگەر تۆ بەمن پازى نەبىت! يان مردن ھەلدەبۆيىرم ياخود تا مردن
چاوەرپىت دەكەم.

لەبەرامبەر ئەمەدا كەمىك وەستاو وتى:

—ناتوانم بەلئىنىكى تەواوت پى بەدەم، بەلام لەبەرئەوئەى ئەم بابەتە
بۆتۆ پىگەيەكە گەپانەوئەى نىيە، كەواتە باپىگەو بەدواى پىگەيەكى
دەرچووندا بەگەپىين. وای خوايەگيان، خەرىك بوو لەخۆشيدا بالەم
دەگرت، وام دەزانى ھەموو دونيا بوو تەمولكى من، لەوكاتەدا

خۆشحالتترین كەسى دۇنيا مىن بۇوم، تەنەنەت ئەو قەسە سادانەش بۇ
مىن بەس بوو، چۈنكە ئەوم نۇر خۇش دەويست.

لەكاتى پۇيشتىنىدا بەلئىنىكى لىۋەرگىتم:
-كەس نابىت بزانىت ئىمە يەكمان دىوھ.

بەلئىنەكەم قىبۇل كىرد، دواتر دووبارە ئاۋپى دايەوھ وتى:
-خەفەت مەخۇ! ئەگەر تۇ بىپىارت داۋە تەمەنىك چاۋەپۋانى مىن
بىت! ھەستەكانى مەنىش كەمىر لەۋانەى تۇ نىيە، ئەگەر ئەم
ھاۋسەرگىرىيە پىك نەكەۋىت تاكۇتايى تەمەن چاۋەپۋى يەكترى
دەكەمىن تا ئەۋكەتەى بەرەو ئاخىرەت كۇچ دەكەمىن.

تەنەنەت ئەمەش بەپىيەكى پىزگارى بۇمىن لەقەلەم دەدرا.
ئەم عىشقە گىژەلۈكەى ھەلكرىبو لەزىانمدا، ئەۋەندە بەھىزو
سوتىنەر بوو كە دەموت "يان بۇئەو" يان "بۇگل".

تا كۇتايى ھاتنى زانكۇ چەند جارىكى تىرىش يەكترمان بىنى،
بەدۋاى پىگە چارەيەكدا دەگەپاين. بەلام پىگەيەكى ژىرانەمان دەست
نەدەكەوت.

زانكۇ تەۋاۋ بوو، بەلام بەفەزلى پەروەردگار ھەردووكمان ئاۋمان
لەھەمان قەزەى سەر بەھەمان پارىزگا ۋەك مامۇستا ھاتەۋە،
قوتابخانەكانىشمان لەيەكەۋە نىزىك بوون.

ئىرجان خانوويه كى به كرى گرتو له گەل هەندىك قوتابيدا دەمايه وه
منيش له گەل خانمە په رستارىكدا دەمامه وه، خانمىكى دىندار بوو،
كتىبه كانى ئيوه ي دەخوينده وه.

ئىرجان يەكەم كەس بوو كتىبه كانى ئيوه ي پىدام.
"ئەوپپاوه ي لەدوى خرى دەگەرپت و، خۆم دۆزيبه وه و، محمدى
دوزجەيى.." لەدواى عىشق، قۇناغىكى تر لەژياندا دەستى پىكرد كه
دوباره گىژەلوكە ي لەژياندا هەلگىرسانده وه، ئەوه بوو دواتر دەستم
كرد به خویندنه وه ي په يامە كانى نوور، هاوپى په رستاره كەم لەم
بواره دا شارەزابو له بەرئە وه هاوكارى دەكردم.

خوا لىيان پازى بىت، به هوى ئىرجان و ئەو خانمە په رستاره وه
توانيم دەست به كچه يەك پىگای پاسته وه بگرم.

دەستم به نوێژكردو حىجابم پۆشى. كاتىك خىزانە كەم به مەيان
زانى، قىامە تيان هەلگىرساند. لىدان، قسە ي ناشىرين.. ئىهانە
كردن... دايكو باوك و براكەم وەك تاوانباريان لى هاتبوو.

-چۆن تۆ نوێژ دەكەيت؟ به رامبەر كلتووو بىروپاكانت به پىچە وانه وه
هەلسوكەوت دەكەيت؟ لە شىوانى ژيانى ئىمە دا نوێژو پۆژوو نىيه!
وه ره وه سه رخۆت! خواى گه وه ئارامى و هيزى پى به خشم و
به رگەم گرت، به لام دواى ماوه يەك خىزانە كەم منيان لە مندالى خويانو
مىراتى بى به ش كرد.

ئەمە بە پۈللەت تاقىكىردنە وە يەكى پېر ئازارو بەرگە نە گر بوو، بە لام
خوای گە وەرە هیچ بە نەندە يەكى بە بېچارە يى جى ناهىلەيت...
بە پەرە تىكىردنە وە يى خىزانە كەم كارە كە ي ئىمە زياتر ئاسان بوو.

لە كۆتايىدا لە گەل ئىرجاندا ھاوسە رگىرېمان كرد، بېگومان ھەردو
خىزانە كە ناپازى بوون، بە لام خىزانە كە ي ئىرجان كاتىك زانىان من
گە پاومە تە وە زۆر خۆشحال بوون و، بە من پازى بوون.

ژيانىك دەستى پىكىردبوو كە ھەموو ئازارەكانى پەرە واندبوومە وە
خۆشەكان بەرەو پوومان پى دەكە نىن، بە پى ئىمكانىياتەكانى
خۆمان مالىكىمان دروستكرد.

ھاو لەكانى ئىرجان بووبوونە دايك و باوك بۆمان بى ئە وە ي بگە وىنە
ژىر بارى قەرزى گە وەرە وە، توانىمان پىدا وىستىيەكانى مالەكە مان تە وە
بگە ين.

لە دواى ھاوسە رگىرى كردن لە گەل ئىرجاندا خۆشە وىستىيەكەم
بۆئە و تە وە نە بوو بە لكو زياتر بلئىسە ي سەند. نەمدە توانى تەنانەت
بۆساتىكىش بى ئە و ئۆقرە بگرم، چاوم لە و زياتر هیچ كە سىكى تىرى
نە دە بىنى. ئە و، ئە وەندە كە سىكى پاستكۆ وەردو فېداكار بوو كە وام
دە زانى من بە ختە وەرتىرېن ئافرەتى دونىام.

بە لام مامۆستا! تاقىكىردنە وە ي ژيانى من كۆتايى نە ھاتبوو، بگرە
تازە دەستى پىدەكرد.

ئەو پۇژدەبوو كە زانىم حامىلەم بەو ئىرجانەى كە ناوى باوكى
هەلگرتووه و تاقانەى ژيانمە .

پۇيشتەم بۆلاى ئەو پەرستارەى كە پىشتەر لەگەلیدا دەمامەوہ .
تاقىکردنەوہى بۆ ئەنجام دامو موژدەى پىدام، بۆ زووتر گەيشتنە
مالەوہو پىدانى ئەو موژدەى بە ئىرجان ئارام لەبەر پىرابوو .

بەلام لەدەرگای نەخۆشخانەدا ئەو هەوالەم بىست كە ژيانمى تاريك
كردو خەيالەكانمى پووخاند، ئەمبولانسىك گەيشتە بەشى فرياكوزارى
نەخۆشخانەكە . خەلك بەدەوریدا پايان دەكرد، گويم لىبوو كە سىك
وتى: "ئەوہ ئىرجانى ئىمەىە.. " "ئەوہ ئىرجانى ئىمەىە..."

بى ئەوہى بىرسەم كام ئىرجان هەر لەویدا بوورامەوہ .
بەلى، ئەوہ ئىرجانەكەى ئىمەبوو، ئەو عەشقە گەرەكەى منو
خۆشەويستەكەى من بوو كە ئامادەبووم ژيانمى لەپىناودا بەخت
بكەم. ئەو پياوہكەى ژيانم ئىرجان بوو...

دواى ئەوہى لۆرىيەك ئىستۆپى لەدەست دابوو و، بەرەو پووى
قوتابىەكانى ھاتبوو .

بۆپزگارکردنى دوو قوتابىەكەى كە لەسەر پىگاكە بوون ئىرجان
خۆى فرى دابوويە سەر پىگاكە، منداڵەكان پزگار بكات، بەلام فريای
خۆى نەكەوتبوو..

هه موو شارۆچكه كه ته عزتيان گيڤاو فرميسكيان پشت، منيش
مردوويه كي زيندو بووم كه به ته واوي تياچووبووم، هه زارجار دوعام
کرد په روهدگارم "منيش به ره له گه لّ نه و.."

نه کرا. به لام من تائيتاستاش بژگه يشتنه وه به خوشه ويست و
مه عشوقه که م به حه سره ته وه ده پارپمه وه، ئيشه لّلا زور ناخايه نيت
نه و ده رگايه ده کرپته وه.

"به رامبه ر به په حمي خوا بي ئوميد نابم."

ئيتا به بۆني ئيرجاني کوپم، هيزو گوپ ده به خشمه وه به ژيانم نه و
هيشا ته مەني دووساله. تائيتاستاش نه متوانيوه خۆم کۆبکه مه وه،
به بيانوي هاوسه رگيرييه وه چه ندين داواکارم يهت، به لام من
هه مووان ده رده که م، نه و ته نها به جهسته مردووه، به لام له ماله که ي
مندا هه ميشه زيندووه، هه روها نه و سه رنجه پرشه وقانه ي هيشتا
له خه ياله کانمدا به گيرساوي ماونه ته وه و، قسه شيرينه کاني هيشتا
له گويمدا ده زرنگينه وه.

هه موو پۆژيک قورئان و جهوشه ن بۆ پۆحي نه و ده خوئينم، له هه موو
هه فته يه کدا پۆژيک سه رداني گۆره که ي ده که م.

ته نها ئارامييه که م ته نها دۆستيتکم ئيمان و کۆره ئيمانيه کانه،
خيزانه که ي ئيرجان خوا لتيان پازي بيت به ته نيا جيم ناهيلن، به لام
هيج ده نگو باسيتک له خيزانه که ي خۆمه وه نيبه.

براکەم نامە یەکی بۆناردبووم لەسەری نووسرابوو "تۆخەیش"
چی بکەم؟ ئەوان وا دەزانن ئەوشتە ی ئەوان بیرى لى دەکەنەو
پاستییەکە یە، وەلام نەدایەو بەلام هەمیشە دوعا بۆ پزگاریبونیان
دەکەم..

بەبەخشە مامۆستا.. دووبارە هەموو گیانم وەک سەهۆل ساردبوو.
توانام نەما، خۆزگە ئیستا ئەو دەستەسەرپانە دەبینن کە
بەفرمیسکی من تەپ بوون.

دەزانم سەرم ئیشاندن!

تکا دەکەم دوعا بۆ ئەو عیشقە گەرە یەم "ئیرجان" بکەن.
فاتیحای بۆ بخوینن من بۆخۆم هیچم ناوێت، تەنھا ئەو باش بێت
بەسە..

هیوادارم... پەرەردگارم هەرچی زووترە من بەو شاد بکاتەو،
تەمەن درێژى بە ئێوەو خۆشەختى و دلخۆشیش بەخیزانە کەتان
بەخشیت. خايارو هاوکارتان بێت...

(ناوەکەى پارێزراوە)

مندالەكەم لەنەخۆشخانە بەجیھێشتو هەلھاتم

گەنجیتی ئو هەستە بەمرۆڤ دەبەخشیت کە نەپێردەبیّت و، نە
دەمریّت و نە لێپرسینەوهی لەگەڵدا دەکریت.

مرۆڤ لە قۆناغی لاویدا وادەزانیت کە ژیان هەریەو شیۆه پەمەییە
پێ دەکات و، ئازارو ناپەحەتی بوونی نابیّت! واهەست دەکات
دەتوانیت ژيانیکى بى سەرەو بەرەو بى غەم و پەژارە بژی...

نازانیت کە هەموو گەنجێک پێر دەبیّت و، هەموو لەدایک بووێک
دەمریّت و هەموو مردووێکیش لێپرسینەوهی لەگەڵ دەکریت.

له دونیادا به ویزدانه کە ی و له قیامه تیشدا به ئیمانە کە ی لێسی
ده پرستته وه .

له ناخی هه موو کچیکی گه نجدا هه زگه لیکی په نهان هه یه ، هه زی
بوون به شازاده ، هه زی بوون به خاوه نی ژیانیک که هه مووان ئیره یی
پێ بیه نو نه توانن به دهستی بهیتن ، هه زی هاوسه رگیری کردن له گه ل
قۆزترین و پاستگوترین کوپی دونیادا

هیچ نه بیته سه رکه شیهه کانی ناو دلی من به م جوړه بوو ..
زۆرجار مړۆډ له پیناو گه یشتن به و خه یالانه ی که به دیهیتانیان
ئه سته مه ده که ویته ناو هه لای زۆر گه وره وه که ژیا نی ژیره وئوور
ده که ن .

منیش یه کیك بووم له و که سانه ی که که وتمه ناو ئه و هه لانه وه .
من ئیستا ته مه نم په نجاساله و له ژووریکي نه خوشخانه دا
گونا هه کانی پابردووم ئازارم ده ده ن ...

نه شازاده کان و نه دۆسته به وه فاکانم که هه مووان ئیره ییان پێ
ده بردم له سه ریان ، چیتر له ده ور به رمدا بوونیان نه ماوه .
وه ک که سیك که به جی هیلدراره ، له تاو ئازاری ویزدان هه موو
ساتیک ده مرمو زیندوو ده به مه وه .

با له سه ره تای چیرۆکه که مه وه ده ست پێ بکه م تا ئیوه بزائن ئه م
به نده ونبوه ی که ئیستا که کۆتا ساته کانی ژیا نی ده ژی چۆن

نیفلاسیکی کردووه. دایکو باوکم له ناو کلتوریکی ده مارگیریدا
په روه رده بوو بوون، له گه ل نه وه شدا زور توندو تیژ بوون، بۆ
ناچارکردنی من به و شتانه ی که خوځیان ده یانویست یاسای زور
قورسیان به سهردا ده سه پاندم.

نه گه ر به گویم نه کردنایه، قیامه تیان هه لده ساندو نه و پوژه
له ماله وه هه ر مه حکه مه و مه حکه مه کاری ده بوو.

هه رچی منیش بووم، تاخوابیه ویت سهر په حهت بووم و حه زم
له گه پان بوو، به و حاله مه وه که حه زم له چوونه ژیریاری فه رمان
نه بوو به به رده وامی له گه ل ماله وه دا له کیشه دا بووم.

شه پی ئیمه ته واو نه ده بوو.

له به رنه وه شی کچیکی زور جوان بووم، هه رکات بچوومایه ته
ده ره وه نه و ناوپانه ی که لیم ده درانه وه و گرنگی پیدان و قسه
جوانه کان می شکمیان پرکردبوو و، به ته واوی باوه پم به وه به هیز
ده بوو که من وهك شازاده یهك وام.

ده مه قالی و شه پی نیوان من و خیزانه که م زور بیزاری کردبووم.

نه وان کچیکی سه لارو به ناموس و گوپرایه لیان ده ویست که هه موو
شتیکیان به قسه بکات و لیان دوور نه که ویتته وه.

منیش که سیک عینادو سه رسه خت بووم و، ده مویت تامی ژیان

بکه م و بیمه جی سه رنجی کوپان ..

لهكۆتاييدا پرووداوهكان پرووياندا...

ئەو ھاوینەى كە ئامادەىى پېشەسازى كچانم تەواوكرد، لەگەڵ
فەرمانبەرىكى پۆلىسدا كە لەزورەو بەدەورمدا دەهات و قەناعەتى
پى كوردبووم كە ئەو باشتەرىن كەسى دونىايە، ھەلھاتم.

من چىتر بووبوومە شازادەيەك، پىم بە زەويدا نەدەنا، وام دەزانى
بوومە تە قارەمانى چىرۆكە ئەفسانەىيەكان...

ھىچ كات بىرم لەو نەكردەو كە ئەم پرووداوه چۆن دايك و باوكى
تووشى نەھامەتى كرددو ژيانى لىكردن بە زىندان.

لەدواى دوومانگ لەژيانى ھاوبەش، خىزانەكەى بى وىژدانانە منيان
فەپى دايە دەرەو، مێردەكەشم كەزۆد زوو بىزار بوولەم
ھاوسەرگىرىيە، وادياربوو بەمە پازى بوو.

كى حەقى ھەبوو بەسەر كچىكى سەرشىپىتى لەخۆپازىيەو كە
گوپرايەلى قسەى نەدەكردو دەبويست ھەموو تەمەنى بە پابواردنەو
بەسەر بەرئەت؟

چىتر من نەمدەتوانى بگەرئەو بۆمالەو، تەنانت ئەگەر
بشگەپامايەو باوكم قىبوولى نەدەكرد، لەو ماوہيەدا ھەوالى ئەوەشم
نەبوو كە دايكم تووشى پرووداوى ھاتوچى بوو.

ئەو داماو ئەوئەندە خەفەتى خواردبوو، ئەو خەفەتە ھۆش و بىرى
لى بېرىبوو دواتر بەو خەيالەو كۆتايى پى ھاتبوو. باوكىشم بەتەواوى

خۆی له خه‌لگی داب‌پییوو و خۆی له ماله‌وه به‌ند کردبوو و نه‌یده‌ه‌یشت
که‌س بی‌بینیت له‌پاستیدا قورس نه‌بوو که بزانریت حاله‌تی ده‌روونی
ئه‌و له‌چیدا‌یه‌.

منیش چوومه‌لای ناسیاویکمان که له‌شاریکی تر ده‌ژیا، ئه‌وانیش
کو‌پیکی که‌نجیان هه‌بوو، ئه‌مجاره‌ش به‌هۆی ئه‌وه‌وه که‌وتمه
کیشه‌وه، یاخود پاستر بلیم من به‌هه‌لسوکه‌وته‌کانم ئه‌ویشم تووشی
کیشه‌کرد.

ئه‌وانیش کاتیک هه‌ستیان به‌مه‌کرد، بێ بیر کردنه‌وه فرێیان دامه
کۆلان، له‌دوای ئه‌مه‌وه ده‌مزانێ ده‌بی بۆ کوێ بۆم.
یان به‌ره‌و مه‌رگ؟ یاخود ده‌که‌وتمه ده‌ستی بازرگانه‌کانی
ئافره‌ت...

دووباره به‌هاوکاری هاو‌پێه‌کم وه‌ک کارگوزاریک، له‌یه‌کێک له
ئوتیله‌کاندا ده‌ستم به‌کارکردن کرد، من پێویستم به‌شوێنیک بوو لێ
بژیم، کاتیک لێره ئه‌ویشم ده‌ست که‌وت که‌میک ئارام بوومه‌وه.
به‌لام وه‌ک بلیمی شوێن ئاسه‌واره‌کانم که‌وتبوون، که‌سه‌ نیه‌ت
خراپه‌کان ئێخه‌یان به‌رنه‌دام.

ئه‌مجاره‌ش باوه‌پم به‌ قسه‌پازاوه‌کانی پیاویکی ته‌مه‌ن مامناوه‌ند
کردو ده‌ستم کرد به‌به‌کارهێنانی ده‌سه‌لانه‌کانی ئه‌و... له‌وماوه‌یه‌دا

دووگیان بوومو به هۆی کێشه به کی ته ندروستیمه وه نه متوانی له باری
ببهم.

ئه و پیاوه ی که له گه لیدا بووم، پێی وتم نه گهر له و مندا له پزگارم
ببیت ئه و ديسان ئه و هه ر منی ده ویت.

به داخه وه که ئه م هه له یه شم خسته سه ر ئه وانی تر که به دوا ی
به کدا پریم ده کردن.

له یه کێک له نه خۆشخانه کاندا ئه و منا له ی که هینامه دونیا وه به جیم
هیشته و هه لهاتم، به لام ئه و مندا له هیه چ کات له پێش چاوم لانه ده چوو،
ئه و کاته تیگه یه شتم که هه سته دایکایه تی هه سته یکی زۆر جیا وازه.

من له باوکمه وه خا لێک له لای راستی ده م و چاومدا هه بوو، ئه و
مندا له ش به هه مان شیوه خا لێکی گه و ره ی له ده م و چاویدا هه بوو.

سالا نێک تی پهرین... له گه ل چه نده ها که سه ژیا نم ده ست پێکرده وه
ژیا نی چه نده ها که سه م تێکدا.. به لام ته مه ن زۆر زوو تێپه ری ته نانه ت
وه فاتی باوکیشم له دوا ی سالا نێک بیست.

کاتی که پیری ها ت و له ده رگای دام.. ئه و کات زانی م که هه موو
شته کان دانه دانه له ده ست ده چوون.

به و میراتی هه که مه ی که له کۆتا ها و سه ره مه وه بۆ م ما بوو یه وه و چوومه
خانه ی به سالا چووانه وه، له بهر ئه وه شی زۆر ناسا غ بووم
نه خۆشخانه یه کیشم وه ک ما لی دوو م بۆخۆم گرت، ده ستم کرد

به وه رگرتنی چاره سهری ئه وه نه خۆشییهی که تاگرتایی ته مه نه درێژه ده خایه نیت.

یاریده ده ریک هاته لای ئه وه دکتۆرهی که ماوهیهکی زۆریو ته داوی ده کردم، له یه کهم بینیندا خاله کهی ده م و چاری سهرنجی پاکیشام و، بر دمی وه بۆ سالانیک له مه و بهر، له ساتنیکدا زۆر تیکچووم.

تۆبلی ئه مه ئه وه مندا له بیته که له نه خۆشخانه که جیم هیشت و هه له مات؟ ئایا شتی واده بوو ببیت؟! به به راورد له گه له ئه وه ساله ی که جیم هیشت و ته مه نی ته خمینی ئه وه گه نه چه گونجاندنیک زۆر هه بوو.

سه یری ئه وه بکه نه! ئه وه کوپه ی که له سوچیکی نه خۆشخانه دا به جیم هیشت نیستا بۆ ته داوی کردنی من هاتوه!

خوایه گیان چۆن شتی وا ده بیت؟

به لام ئه وه پووی دا..

له و زانیارییه نه ی که له خۆیم وه رگرت واده رده کهوت که ئه وه کوپی راسته قینه ی منه، کوپه که ی من له داوی سالانیک بوته دکتۆرو بۆ چاره سه رکردنی من هاتوه.

بیگومان نه مه توانی ئه وه بابه ته ی له گه لدا بکه مه وه ئه وه بخه مه باریکی سه خته وه.

من که به که سیکی خراپ ناوم ده رکردبوو له کۆمه لگه دا حه قی ئه وه م نه بوو ئه وه به لای میراتی گونا هکارانه ی خۆمدا پابکیشم.

ئىستاش ھەموو بەيانىك چاۋەرپى ئۈم بىتوبە قسە
شېرىنەكانى وسەرنجە پېر شەوقەكانىو ە بلىت:

-ئەمىرۇ حالت چۆنە پوورى!

ئەو قسەيەى ئەو ەندە دەبىتە شىفا، كەھىچ دەرزى و ھىچ عىلاجىك
بەو شىۋەيە ئارامىم پى نابدەخشىت.

من بە ەسەرەتو ە دەزىم لەگەل كوپەكەم كە لەپىش چاۋمدايە و
بە ەسەرەتىشەو ە دەمرم...

ۋاى لە ەلەكانم! ۋاى لە ەتاكەنم!!

بە دىئايىيەو ە بە ە دەلەين: "مردنى پىش مەرگ"

ئەى لىپرسىنەو ەى ھەموو ئەمانە؟

ھەر لە ئىستاۋە دەستىم بە لىپىچىنەو ە كىردو ە لە ناخ و وىژدانى
خۇمدا لىپرسىنەو ەى پۇژى دوايىش لە ۋلاۋە بوەستى!! تەنانەت
نامەۋىت بېرىشى لى بىكەمەو ە!

ئەى كچەگە نەكان! من كەۋىم تىكايە ئىۋە مەكەون!

دايكو باۋكتان مەخەنە لايەكەو ەو خۇتان پى ژيان ھەلېژىن.

ئەو پىگايانە زۇر بە ئازارو پېر دېكن. بانەمە بىتە ەسىەتى من
بۇئىۋە...

(ناۋەكەى پارىژداۋە)

ژيانم گؤرا

پۇڭياش جەنابى كاك خالىد؛

نۆز ناپەخت بووم بەۋەى كە نەتان توانىۋە ئەۋ ئىمەيلانە
بخوئىننەۋە كە بۆم ناردىبون، لەسەر داۋاى خۇتان وادىوبارە بۆتان
دەنوسمەۋە.

من تەمەنم بىست و نۆسالە و دووسالە ھاۋسەرگىرىم كىردوۋە ھىشتا
خاۋەنى منداڭ نىم، چاۋەپىنى تەقدىرى ئىلاھىن.

ھاۋسەرەكەم بەپەگەز ئەمىركىيە و ناۋى (مىھمىد بىل)ە، ئەۋ دەسال
لەمەۋبەر لەعەرەبىستانى سەۋدى لەكاتى بەجىھىننى ئەركىنكدا ھەزى

له موسولمانیتى کردووه و له سەر دەستی که سیکی ئەوی موسولمان
بووه.

هاوسەر که م زۆر پوو خۆشه و، تابلیی که سیکی جوانه .
هه میسه بیرده که مه وه که چۆن بتوانم پاداشتی ئە و بده مه وه .
له خوا ده پارێمه وه هه مووان به که سانی باش بناسینیت .
کاک خالید، من له ئە نقه ره نیشه جیم، دانیشتووی (چانگایا) م،
دایک و باوکیشم له (ئێلفانکیئت) ی ئە نقه ره دا نیشه جین .
هاوسەر که م پسپۆره له بواری پرۆژه داو له دهره وه ی ولات به
گریبه ست کار ده کات، بێگومان به هۆی ئە مه شه وه هاتن و پۆیشتن بۆ
دهره وه ی ولات زۆر پوو ده دات .
داواکارم که په ره ردگار هاتوچۆی بێ به لاو موسیبه ت به نسیمان
بکات، مرقۆ هه ره نه وه نده ی له شی ساغ بیئت کیشه کانی تر
به شیوه یه ک چاره سهر ده بن .

به نزیکه یی ئە وه بۆ سیّ سالّ ده چیت، له پشوویه کما کتیبی
"جانان" ی ئیوه م خوینده وه، زۆر کاری تیکردم له بهر خۆمه وه
ده موت خواجه گیان ئە م کابرایه کییه ؟ تۆ بلایی خالید ئیتر توغروڵ
ئێستا له ژياندا مابیت ! له میشکی خۆمدا دیا لۆگیکم له گه لّ خالید
ئیتر توغروڵدا پیکخستبوو، به م شیوه یه ئیوه هاتنه ناو باسو
خواسه کانی منه وه بێ ئە وه ی له بوونی من ناگادار بن .

هه موو كتيبه كانى ئتوهم كړې، دهم خویندنه وه و به كه سى تریشم
دهدا تا بیخویننه وه، وهك نه وهى نه گهر به وشيږه وه هه لسو كه وت
بكه م نه وا خزمه ت به نايینی ئیسلام ده كه م.

پوڅك له خوم تووړه بووم: "چون ده كړیت! نه وه موو كتيبه
بخویننه وه، به لام كه وړه ترین نیعمه تيك كه خواى كه وړه پيى داوین
نه ویش قورئانه، نه زانیت بیخویننه وه." "به لام له كوئ بمزانیبایه !

له پشودا ده پږمه وه و خوم له كورسى قورئان خویندنه وه ناو نووس
ده كه م، خدا به نسیبی هه موو لایه كى بكات.

به لام هیشتا ناتوانم قورئان به دهنگه وه بخویننه وه، نه وه یش زور
نازارم ده دات، واته له توانمدا نییه، بى خویندنه وهى قورئان به
دهنگه وه مړوځ پیویسته بیسه ریكى باش بیت، نه وه ته مه نم گه یشتوته
(۲۹) سال تا ئیستا نه متوانیوه یهك گورانی به ئاوازه وه بلیم، له بهر
نه وهى زور بیتاقه تم، پیم واییت ناتوانم به دهنگه وه بخویننه وه.

كاك خالد له سایه ئتو وه سهرجه مى په یامه كانى نورم كړیوه،
كړیومه به لام هه روا دامنان، ته تانته یهك پرسته شى لی تی ناگه م،
زمانى نووسینه كه ی زور قورسه، به لام به هر نرخك بیت پږگه یهك بى
تیگه یشتنى و سوو دوه رگرتن لیى ده دوزمه وه.

دەتوانم كىتېبە كلاسكىيە بىيانىيەكان بەزمانى ئەسلى بخوینمەو
تېئى بگەم بەلام چۆنە كە ناتوانم ئەم كىلتورە نایابە بخوینمەو؟ ئەمە
چەند جېئى داخە بۆئىمەى گەنج، وانیه؟

زۆر مەراقم ھەيە مامۆستا، ئۆۋە بوونە وەسىلەى پېنموىى ئىمە،
ئاخۇ كى بوەتە وەسىلە بۆئۆۋە؟

دواترىش من دەمەوئىت بېمە قوتابى ئۆۋە، دەمەوئىت فېرىبىم
كەسانى دەۋوبەرىشم فېرىكەم...

ھەمووشىكى نوئى كۆن دەبىت، ھەمووشىكى ھاترو دەپوات،
لەسەر ئىمە پېۋىستە ئەو شىتانەى كە لەئۆۋەو فېرى دەبىن لەدواى
ئۆۋە بەوانى دواى خۆمانى بگىيەنن، لەبەرئەۋەيە دەمەوئىت سود
لەكەسانى شارەزاو خاۋەن زانىارى ۋەك ئۆۋەوۋەرىگرم.

ئەگەر خوا بىيەوئىت، پېم خۆشە بتان ناسم و بەشدارى كۆپو گىفتوگۆ
بۆن خۆشەكانتان بگەم، موخەمەدى ھاۋسەرم سىلۆى بۆتان ھەيە،
پرسىارى چاپى ئىنگىلىزى كىتېبەكانى ئۆۋەى لى كىردم.

ئایا كىتېبەكانى ئۆۋە چاپى ئىنگىلىزى ھەيە؟ ئەگەر ھەيە لەكۆئ
دەستم بگەوئىت؟ دەمەوئىت بىل ھاۋسەرەكەمى بىكرم تائەۋىش
سوۋدىان لى بېبىنئىت.

سوپاس بۆخودا، لەسايەى ئۆۋەوۋە خۆم داپۆشى و دەستم بە
نوئىژكردن كىردوۋە، پەنگە ئەمە گەۋرەترىن خۆشچالى بىت بۆمەر

كەسك لەبەرئەۋەى ئىۋە بوۋنە ھۆكارى ئەمە، لەھەموو نوپۇزىدا
دوعاتان بۆدەكەم.

من تەنانت جگەرەشم دەكىشا، لەسايەى ئىۋەۋە ئەۋىشم تەرك
کرد.

لەئىستادا شتىك ھەيە كە باۋەپم پى ھەيە ھەستى پى دەكەم
ئەۋىش ئەۋەيە كە؛ پەرۋەردگار دەيەۋىت ئىۋە بىنە ھۆكارى
ھىدايەتى من، باۋەپم وايە ھەموو كەسك دەرگايەكى ھىدايەتى ھەيە،
بەرلەۋەى ئەۋ دەرگايە بەپوۋمدا داخريت ۋەك گورگى برسى
پەلامارى كىتەبەكانى ئىۋە دەدەم.

دوئىنى نىۋەپۇ لەكاتىدا باسى ئىۋەۋ كىتەبەكانى ئىۋەم بۇ كچىكى
دراوسىمان دەكرد ئەۋ وتى: "خالىد ئىرتوغۇل لەزانكۇ مامۇستاي
منە".

نۆر سەرسام بووم! ۋەك بلىتى ھەموۋشەكان لايەنگرى ئىۋەن،
چىتر ھۆكارەكان لەبەردەمدا ئاسان بوو بۇ گەشتىن بەجەنابتان
لەبەر ئەۋەش ھەموو ئازايەتى خۇم كۆكردەۋەۋ بپىارم دا ئەم
ئىمەيلەتان بۇنىترم.

دەموت ۋەلام ناداتەۋە، بەلام دۇنيام دۇستانى خودا كەس بى
ۋەلام ناھىلئەۋە.

له خه ونمدا هه موو به شه كانى په يامه كانى نوور به هه موو
به رگه كانيه وه له بېر ده معدا دانرابوو پيښ وتن: "ئيوه زور قورسن من
ناتوانم بتان خوښمه وه! تيتان ناگه م"

-كاتيك ئو خه ونه م دى هيشنا په يامه كانم نه كړى بوو- كاتيك
كړيم بى ئو وهى ناگام له خوم بيت هه مان ئو وشانه هاتنه وه سر
زوبانم، له بېر نه وه ده مه ویت ئيوه هاوکاريم بکه ن و فیرم بکه ن، منیش
حه زم لتيه له پړى خوادا خزمه ت بکه م.

ماموستا، وه لاهه كانى ئيوه زور خوشحالم ده كه ن، خودا ئيوه وش
خوشحال بکات.

من ده رچوى ناماده ييم، نه متوانى زانکړ بخوښم، ده مويست بيمه
ماموستا به لام به نسپ نه بوو، باهيچ نه بيت له سايه ي ئيوه وه
فيريونى په يامى ئيسلامى بيته نسپم.

براكانم مورپاتو سهرهات زور سه لاميان بوتان هه يه، نه وانیش
کتیبه کانتان ده خوښنه وه و زور به دلپانه، خودا ليتان پازى بيت.

برابچوکه که م (سهرهات) له سايه ي کتيبه كانى ئيوه وه ده ستى
به نويز کړدوه. نه مه منى زور خوشحال کړدوه.

براكه ي تريشم (مورات) كه سالك له من بچوكتره نويز نه كات خوا
قبوللى بکات.

کتیبه‌کانی ئێوه‌م بۆ باوکیشم خۆیندوه‌ته‌وه، باوکم ئیستا ده‌ستی
به‌نۆیژه‌ قه‌زاکانیش کردوه، خوا بیکات به‌نسیبی هه‌موومان.

بۆ وتنه‌وه‌ی وانه‌ دینه‌ نه‌قهره؟ یاخود چۆن ده‌توانین به‌شداری
کۆپه‌کانتان بکه‌ین؟

ئیمه‌یلکی درێژیوو، به‌لام هه‌ولمدا نه‌و دوو ئیمه‌یلێی تر بکه‌م
به‌یه‌ك و دووباره‌ بینوسمه‌وه، چاوه‌کانتانم ماندووکرد، تکایه
بمبه‌خشن.

هیوادارم من وه‌ك کچی خۆتان یان قوتابییه‌ك یاخود خوشکیکی
خۆتان قبول بفرموی.

له‌بیرتان نه‌چیت، له‌ئیستا به‌دواوه‌ کتیبه‌کانتان وه‌ك وه‌سیه‌تیک
به‌هه‌موواندا دابه‌ش ده‌که‌م، إن شاء الله له‌ژیانی ئه‌وانیشدا وه‌سیه‌تی
تازه‌ دروست ده‌بیت.

دلم وه‌ك مه‌لێك هات و ده‌ستی ئێوه‌ی ماچ کرد.

زۆر سلاوم بۆ هاوسه‌ره‌که‌شتان هه‌یه.

به‌خواتان ده‌سپێرم.

(ناوه‌که‌ی پارێزراوه‌)

پارووی حه لال

بو به پیز کاک خالید ئیرتوغرول:

یه کیک له و خیزانانی که به چپی ناگاداری کتیبه کانی ئیوه یه،
خیزانه که ی منه .

دایکم که ته مهنی نزیک بوته وه له ۷۰ سالی و، هاوسه ره که م
که تازه پیتی ناوته چل سالی و خۆم، ههروه ها دوو کچه که م که
یه که میان پۆلی هه شته می ئاماده بیه و ئه وی تریشیان پۆلی دووه می
ناوهنده بیه، ئه مانه ئه ندامانی خیزانه که من که کتیبه کانی ئیوه یان
له دهست ناکه ویتته خواره وه . من فه رمانبه رم له فه رمانگه یه کی
حکومی، هاوسه ره که شم مامۆستایه، زیاتر هاوسه ره که م ناگاداری

کتيبە کانتانە، چاودیری کتيبە تازە کانت دە کات و بە کسەر دە یانکپیت، لەشی ساغ بێت لە گەل ئەوە شدا کە دایکێک و فێرکارێکی زۆر باشە لە ناو خانە کانی شدا زیاتر ئەو ئەهلی خزمەتە.

ئێمەش لە گەل تەشویق و هەولێ ئەودا پێ دەکەین.

هاوسەرە کەم داوای کرد ئەم نامەیە بنووسم، کتيبی "نامە پەند ئامیزە کان لە خوینەرانیوە" ی ئێبۆم خویندەو، لە و کتيبەدا نمونە ی زۆر گرنگ و کاریگەر ی تێدا بوو، هەریەک لەوانە پێپوو لە پە یامێکی وانە بەخش و پێ نیشان دەر.

تۆمەس لە دنیادا شتگە لێک پوودە دەن کە ئێمە لێیان بێ خە بەرین. هۆکاری نووسینی ئەم نامەیەم سەبارەت بە ژیا نی باوکی پەحمە تیمە و ئەو کاریگەری یانە ی کە لە سەر خێزانە کە مان دروستی کردووە.

باوکی پەحمە تیم، لە و سالانەدا کە تازە هاوسەرگیری کردووە، کەنجێک بوو کە هیشتا نەیتوانیو، ژیا ن و، مۆفایەتی و، بە ندایەتی و، حەلāl و حەرام بە باشی لە یەک جودا بکاتەو، زۆریش بۆی گرنگ نەبوو، لە بەر ئەوە ی بە هەتیوی گەرە بوو، نەیتوانیو بخوینیت.

مەندالێ و گەنجیتی بە شوانی لە شاخە کاندایە سەر بردووە، بێگومان لە و کاتانە شدا دەستی بۆمالێ کەسانی تر درێژ کردووە. جا هیلێ و نە خویندە وارییە ئیتەر...

دايکیشم پښک به پېچه وانه ی باوکمه وه خاتوونیکى مولته زیمه، هیچ
کات بى فره مانى په روه ردگار ناکات و له حرام نزيك نابیته وه،
له بهرته وهش زوو زوو له گه ل باوکمدا بووه ته شه پيان.

له کاتیکدا نه و هاوسه رگيرییه تازه یه به شق و تى ه لدان
به پړوه چووه، خوشکه گه وره کم (سه عیده) - که دوو سال له مه و بهر
له پروداویکی دلته زیتندا له ده ستمان دا- هاتره ته دونیاوه، له بهرته وهی
هه ندیک له پیداوایستی مندا ل پښویست بووه باوکم ناچار بووه پاره
په یدا بکات، کاتیکیش نه یتوانیوه، دوباره نیازی هه بووه بجیته وه
سهر خووه که ی جارانی.

له کاتیکدا که خه ریکی شوانی بووه، بپیری داوه که مه پښک له و
پانه ی که نزيکیان بووه بدزیت، بیری کردوه ته وه: "ده چم ده یفرؤشم و،
نه و پاره یه م ده ست ده که ویت که پښویستمه."

له کاتیکدا که پانه مه پښکه لى نزيك بوونه ته وه، بهر و پړوی نه و
مه پانه پښشتووه که بهر و چوله وانیه ک خل بوونه ته وه، پښک له وکاته دا
مام نه بوبه کر که که سیکی زور پښدار بووه ده رکه وتووه.

سلاوی له باوکم کردووه و وتویه تی:

- چونی کاک عومه ر؟

باوکیشم بى خوتیکدان وتویه تی:

- باشم، واخه ریکه له ژیر هه تاودا ته مه نم پر ده که مه وه.

ئەویش وەك ئەوہی ناخی باوكمی خویندییته وە وتوہی تی:

— تەمەن ھەر پەر دەبیته وە، ین شاء اللہ بە کردە وەہی باش پەردە بیته وە.

پاشان بەردە وام بوو لە قسەکانی:

— بەنی ئادەم چەندە سەپلە یە، خوای گەرە بۆ ئەو دونیای پەر لە پۆزی کردوو، نیعمەتی لاشە یەکی پێ بە خشیووە کە نرخەکی ناخە ملینریت، کەچی ئەو بێتروانین لە ھەموو ئەمانە پوو دەکاتە ھەر امکراوەکانی پەر وەردگار، ئەو ھاوار ئەم مرقفانە ئەو نازانن کە مردن و لیپرسینە وەو دادگاییەکی سەخت ھەیە.

بێگومان باوكم لە بەرامبەر ئەو قسانە دا ئەو ئەندە تەریق بوو تە وەو ئەو ئەندە شەرمەزار بوو کە ھەموو لاشە ی کە وتووە تە سەرئاو.

مام ئەبوبەکر بەردە وام بوو و وتوہی تی:

— کاک عومەر! وابزانم کە مێک کێشە ی داراییت ھەیە، من کە مێک پارەت بە قەرز دەدەم، پێداویستی یە کانتی پێ دابین بکە، دواتر ئەگەر ھەتبوو بۆم دەردە وە، تۆ چیتەر خواوەن منداڵیت کە مێک ئاگات لە پۆزی یە کە ت بێت، منداڵەکان بەچی بە خێو بکرتن ھەلسو کە وتو خوری ئەو وەردەگرن، ئەو شتانە ی لە قورپگت دەچنە خوار وە تەنھا تێکەل بە خوینت نابن، بەلکو تێکەل بە پۆخ و ئیمانیش ت دەبن. وەك ئەوہی ئاگاداری ئەو بوو بێت کە باوكم بە نیاز بوو دزی بکات، لەدوای

ئەوئى ئەم وانە پەرمانايەى بەباوكم وتوو دەستى كردوو
بەگىرفانىداو بېرك پارەى دەرھىناوہ :

—فەرموو كاك عومەر، ھىچ خۆت تىك مەدەو خۆت تووشى
نارەھەتى مەكە، كەى ھەتبوو ئەوكاتە بېھىنەرەوہ، دەى ئىستاش
لەسەر ئىزنت...

ئەمانەى وتوہو لەوئ پۆشتووہ.

بىگومان باوكم بەسەر سوپماوى ماوہ تەوہ، پىك لەكاتىكدا كەخەرىك
بووہ خۆى تووشى دزى كردن بكات مام ئەبوہ كرلىتى راست
بوہ تەوہو ئەوئى كردووہو ئامۇزگارلىشى كردووہ.

دواتر سەبرى پارەكانى ناو دەستى دەكات، ئاى خواہەگيان! ئەمە
بېركى كەمىش نىيە! بەنزىكەى ھىندەى ئەو پارەيە كەباوكم
لەچەند سالىكدا بەدەستى دەھىنا.

يەكسەر لای كردوہ تەوہو وتوہتى:

—من چى لەم ھەموو پارەيە بكەم؟ بەلام سەبرى كردووہ كە مام
ئەبوہ كر لەوئ نىيە!

چۆن دەكرىت قەدپالىكى ئاوہا لەچەند سانەيەكدا بېرىت!
تووشى سەرسامىيەكى تۆر بووہ، ئەو پۆژە تائىوارە بىرى لە
نەينى پارەكانو ئامۇزگارپەكان كردوہ تەوہ.

کاتیک گوئی له ده نگی بانگ بووه که له گونده که ی بهرامبه ریانوه
 هاتووه یه کسر به ره و لای ناوه که پویشتووه و ده ستونوژی گرتووه،
 تهویه ی کردووه و دهستی به نویژکردن کردووه، ههروه ها به لینی داوه
 به خوای گه وره که چیر هیچ شتیکی هه له نه نجام نه دات.

نیواره پووداوه کانی بو دایکم گپاوه ته وه، دایکم زور سهری
 سوپماوه جارئ به ته وه کردنی باو کم و ده ستکردنی به نویژ، زور
 خوشحال بووه، چیر له و ماله دا نارامیه ک به دی کراوه که پیشتر
 نارامی وای به خزیه وه نه دیوه.

به لام دایکم بابه تی پاره کانی کردووه ته کیشه و وتویه تی که
 نه نینیه ک له م کاره دا هه یه پاشان به باو کمی وتوه:

— بپو به مام نه بوبه کر بلی، نه م بپه قه رزه زور زوره، نیمه
 پتو یستمان به پاره یه کی که م هه یه، بابه شی پتو یست هه لگیرین و
 نه وی تری بۆ بنیرینه وه.

باو کیشم پاز بووه و پویشتووه به ره و لای خو شه ویستی دییه که مام
 نه بوبه کری پیش سپی. مام نه بوبه کر له ماله که یدا پیشوازی له باو کم
 کردووه و گوئی بۆ قسه کانی گرتووه، دواتریش باسی نه و نه نینیه ی
 کردووه که تانیستاش هه موومانی خستوه ته حاله تی سه رسوپمانه وه،
 نه و وتبوی: کاک عومهر! هه له یه ک له م کاره دا هه یه، یان گه رمای نه م

پۇڭزانه زۆر كارى تېكردويت ياخود منت له گەل كەسكى تردا تېكەل
كردوو. من نه تۆم ديوو، نه پاره شم پيداويت.

باوكم له وكاته دا زۆر سەرى سوپماوه وهلى داوهتى:

-تكات لى ده كه م، تو خۆت هاتيت بۆلام، ئامۆزگارىت كردم،
پارەت پيدام و وت هەركات هەتبوو بمدهرهوه.

مام نه بوبه كرى دنيا ديدە سەرى داخستوهو وتويهتى:

-باوه پت پى ده كه م، به لام نه كه سەى كه باس ده كرىت من نيم
من نه خوشم و له جيگه دام، ناتوانم بپۆمه دەرەوه، نه گەر بىشمتوانيايه
بپۆمه دەرەوه نه مده توانى بيمه نه وشوینه، بشهاتمايه نه وهندهم
پاره پى نيبه تا بمدايه به تو. ئىستا بپۆو نه و پارهيه بۆ كپىنى
پيداويستىيه كانت خەرج بکه، هەركات پارەت هاتە دەست به سەر
هەژاراندە دابەشى بکه. له مه و دواش له پارووى حەلال خۆت لامە ده.

باوكم به تهواوى سەرى لى شىواوه، وتويهتى: "ئەمە هەبى و نه بى
كه رامەتى هاوسەرە پاك و دلسۆزو دیندارە كهى منه." له دواى نه وهش
دهستى داوه ته كارى چاكه ...

خودا لىي خوشبىت

به پړز كاك خاليد! ئيمه خوشحال ده بين نه گره نه م پوډاوو ده كه
هركات ناوې خيزانه كې ئيمه دېت به بېريان دېته وه، له گال
خوښه ره كانتاندا به شى بكن.

هيچ نه بېت بڼ هردوو چه مكى "هه لال و هه رام" چيروكيكي
گونجاوه.

هه موو نه ندا مانى خيزانه كه موله سه رو هه مووشيانه وه دايكم
دوعاخوازين بڼ خزمه ته كانتان وكتي به كانتان، ئيمه بڼ هه قيقه ته كاني
ئيمان ږاده كيشيت، هه رو هه گه نجه تازه پيگه يشتو وه كان زور
پتويستيان به مانه يه، هيواي سه ركه وتن بڼ كار هه كانتان ده خوازين،
په رو هه ردگار يارويا وه رتان بېت.

(ناوه كې پاريزناوه)

تکایه هاوکاریم بکه‌ن

تۆ بلیتی که‌سی تر هه‌بیته‌کو من بزانیته‌ ئه‌و که‌سانه‌ی که‌ خۆیان
داوه‌ته‌ ده‌ست هیژی کیشنده‌ی هه‌سته‌ نه‌فسانی و شه‌یتانییه‌کان و
گونا‌ه‌ نه‌نجام ده‌ده‌نچۆن باجیک ده‌ده‌ن!

پیم وانیه‌ به‌نده‌یه‌کی تری خودا برونی هه‌بیته‌ که‌وه‌ک من ساله‌کانی
که‌نجیتی له‌نیۆ کاری شیتانه‌دا به‌سه‌ر بردیته‌ و بزانیته‌ که‌چۆنه‌له‌ی
ساتیک ته‌مه‌نیک ده‌کاته‌ دۆزه‌خ.

وه‌ک ده‌لێن: "هه‌سته‌کان عه‌قلیان نییه‌"، چه‌نده‌ پاستیان وتوه‌!
ئایا ده‌زانن چی به‌سه‌ر که‌نجیکدا دیت که‌هه‌موو عه‌قل و هۆشی بخاته‌
لایه‌که‌وه‌و به‌پێی هه‌سته‌کانی هه‌لسوکه‌وت بکات!

ئەگەر مەراقتان كىردۈۋە ! گۈڭ بېستى چىرۆكى ژيانى من بن،
بە شىۋە يەك كە بە سەرھاتى من بېيىتە وانە يەكى لە بىرنە كراۋ بۆئىۋە .

ئىمە لە دەۋرۈپەردا بە خىزانىكى ھەژار ناسرا بۈيۈن، كەس بە ھەندى
ۋەرنە دەگرتىن ۋ ژيانىكى سەخت ۋ دژۋارمان دەگۈزە راند.

ئەۋەندە شايەنى بەزەيى بۈيۈن كە بىرم نايەت پۆژىك پىر بەسكى
خۆمان نانمان خواردىت، ياخۇد لە سەر سفرە بە تىرى ھەستابىن،
ياخۇد بە تىرى نوستىيىتىن.

باۈكم بە ھۆى كىشەى تەندروسىتەۋە نەيدەتۋانى كارىكات،
دايكىشم بە كارەكەرى كىردن بىر دراۋسىكانمان ھەۋلى دەدا بە پىۋە
بمانەيلىتەۋە .

بەلام ئەۋىش لە بەرنەۋەى نەخۇش بوۋ ئەۋ پارەيەى كە پەيدى
دەكرد تەنانت بەشى پاروۋە ناننىكى وشكىشى نەدەكرد.

كاتىك دەمبىنى ھاۋپىكانم جلى جوانيان پۆشىۋە ۋ پۆژانە
پارەيەكى زۆريان پىيە ! ئىرەيىم پى دەبردن.

ژيانى مندالىم بەۋ شىۋە يە ھەمۈى بەدروسىكردنى خەيالەۋە
بەسەرىد.

جلوبەركى من يان جلى بەكارەيتىراۋى كەسانى تر بوۋ ياخۇد
ئەۋەى كە دەيانكردە ديارى بۆم، لەمالەكەماندا بەپى پىۋىست شت ۋ
مەك نەبوۋ، ئىمە لە ھەژار يەكى لەۋ شىۋە يەدابۈيۈن.

له کاتیکدا که له قوناغی ناوهندی بووم هاوپی دهوله مەندم هه بوو،
هه میشه ئیره ییم پی ده بردن له ناخمدا ده موت: "ده بیئت ههستی
له ده ست کردنی بازنی ئالتون چون بیئت!"

کاتیک ده چووم بۆمالی هاوپیکانم له هه ژاریمان و به تاییهت
جله کۆنه کانی بهرم زۆر تهریق ده بوومه وه ده چووم به ناخی زه ویدا...
کاتیک شیرینی و بۆره کیان بۆ ده هیناین، ته نانهت ده ستیشم
بۆنه ده بردن، وام ده زانی که نه گهر بیان خۆم خیانهت له خیزانه کهم
ده کهم کهم هه حرومن له و خۆراکانه.

له گه له ئه وهشی که زۆرم هه ز ده کرد، له بهرئه وهی ماله که مان
له وه زعیکی ناله باردا بوو، نه مده توانی هاوپیکانم بانگهێشت بکه
بۆماله وه.

نه گهر بیشیان و تابه: "با ئه مۆ له مالی ئیوه کۆبینه وه" یه
دو نیا به هانم ده دۆزیه وه، هه میشه خۆم شه رمه زار ده بینى.

له دواى چوونه ئاماده ییش به هۆی ئه وهی خۆم وه ک کچیکى
نا شیرین و بى چاودێرى ده بینى له کهس نزیک نه ده بوومه وه
هاوپیته تی که سم نه ده کرد.

من کچیکى فقیر بووم که بهرده وام گالته به ناشیرینییه کهم ده کرا.

به هۆی ئه سووکایه تی و جیاکارییه وه، له قوناغی ئاماده ییدا
تووشی په یوه ندی هه له ی هاوپییه تی نه بووم و نه که وتمه ناو ئه و
هه لانه وه که کهچه که نه کهان به به رده وامی ده که وتمه ناویه وه.

له به رنه وه ش له وانه کانمدا سه رکه و توو بووم، مامۆستا کانم
ته شویقیان ده کردم بۆ به رده وام بووم له خویندن، به لام چاوی
هه ژاری کویرییت من توانای ئه وه م نه بوو، له گه له ئه وه شی له
تاقیکردنه وه ی زانکۆ دانمره یه کی باشم هینا، نه متوانی بخوینم، به و
هۆیه وه زۆر نازارم چه شت خۆم له ناو برد به لام به خه یالی کیدا
ده هات؟! ئه وه له خیزانه که م که توانایان نه بوو! که سێکی بیگانه ش
له به رچی هاوکاری منی بکریه؟!

به لام هه موو شتیک له ئه نجامی سه رکه وتم له تاقیکردنه وه ی
فه رمان به ریداو دامه زاندم به فه رمان به ر له یه کێک له زانکۆکانی
ئێستانبولدا ده ستی پی کرد.

به ده سته کاربووم له به شی تاییه تی به پێوه به رایه تی ژيانم گزرا.
منیکی به سته زمان که جیتی بایه خی که س نه بووم، له کاتی کدا که به
چاویکی که م سه یر ده کرام و بچووک ده کرام وه له نا کاو له نێو
پروفیسۆرو دکتۆرو جه وێک که سیاسیه ته داره کانیش پێیان قورس
بوو خۆم بینیه وه.

له ته مه نندا نه وه په كه مجارم بوو له شوپښتنيكي وا پاقيدا ده مامه وه،
كانټيک كه سر نه و ئو تومبيله لوكسانه ده بوم هه سته كانم به ته واوي
تيكه له ده بوون.

جوانكاريم يو لوتم كړدو ده ستم كړد به ده ستكاري كړدني قزو
ماكيانم ده كړدو كه ميكيښ جلي پوتم له بهر ده كړد.

چتر له بهر نه وه ي كچيكي جوان و سهرنج پاكيښ بوم ورده ورده
سهرنجي هه موامم به لاي خومدا پاكيښا.

كانټيک له گه له كه ساني پله به رزدا قسم ده كړدو ده بوم جلي
سهرنجيان زور دلخوشده بوم.

پيرگرنتي نه وان له من و گرپيني ئا پاسته يان بوم له بهر جوانه كه م
هوش ويري له بهر هه لگرتبوم.

نه و ژيانه تازه يه به نه ندازه ي سهرنيښه ناسروشتي بوو يو كچيک كه
به دريژايي ته مه ني پشت گوي خرابو و به هوي ناشيرينييه وه گالته ي
پي كرابو، نه وه شتيكي باوه پ پي نه كراو بوو، من خهريك بوم
ژيانتيك ده ژيام كه سالانتيك بوو خه ونه كانميان پازاند بووه وه له خه يالم
دور نه ده چوون، دنيايه كي زور جياوازتر له دنيا كه ي خوم..

پښايه كي بي سنوور له پيشمدا كرابويه وه و منيش زور بي
په روايانه خوم دابويه ده ستي وه نه وه ي به ويته توله ي ساله كان
پايردوم بكه مه وه.

گویم بۆ ئامۇزگار بېھكەنى دايك و باركم نە دەگرت لەكاتىكدا ئەوان
 ھەستىيان بەو گۇرپانكار بىيانەى من كردبوو، خۆم دابوويە دەست ئەو
 دونيا ئەفسوناويە و گویم بۆ كەس نە دەگرت، دەمويست خۆم
 ئىسپات بكەم لە بەرچاوى ئەوانەى كەم نىيان بە كەم و ناشىرىن
 دەبىنىو، دەمويست تۆلەيان لى بكەمەو.

ئەو نە خۆم لا گەورە ببوو كە دەموت: "من ھەم فەرمانبەرم ھەم
 لەپلەيە كدام كە شايەنى ھەلسوكەوتى كەسە پایە بەرزەكانم" تەنانەت
 لەكاتى پۇششتىشدا بە لەخۆبايىبوونەو ھەنگاوم دەناو ئەو سالاھ
 بەلووت بەرزىيەو بەسەربرد.

دواى سالاڤىك لە برسپىتى و بىچارە بىلە خزمىتى دوورمانەو
 مىراتىەك بۆ خىزانەكە مان ماىەو.

خىزانەكەم بىن ئەندازە دەولە مەندوبون، بوونە خاوەنى ئەو مولكە..
 من چىتر كچىكى جوانى ناو خىزانىكى دەولە مەندوبوم، ئەو پووداوانە
 بەتەواوى مېشكىيان ئابلوقە دابووم، بەلام بى ئەوال لەو تەلانەى كە
 چاوەرپىيان دەكردم.

لەسالى پىنجەمى فەرمانبەرىتىمدا گەنجىكم بەنارى (چاداش) ھەو
 ناسى، لەگەل ئەو ھەشى بىروبوو چوونمان نىوانى ئەرزو ئاسمان جىياواى
 ھەبوو، بەلام بەھەزى ئەو ھەستانەى كە مەنتقىيان بى دەنگ كردبووم
 وام دەزانى خۆشم دەوئىت، يان پاست بلۆم بەقسەكانى و يارى كردنى

به وشه كان هه لئه له تام، من به خه يالئى ئه وهى كه كچيكم شايه نى ئه وه م
تاج بكرپته سهرم له ناكاو خۆم له ناو يه ك دونيا هه لئه دا بينيبه وه .

له گه ل ئه وهى خاوه نى دوو دونياى زۆر جياواز بووين، شتيكى
ئاسان نه بوو ئه و جياوازييانه له يه ك شوپندا يه ك بگرته وه باوه پناكه م
كه من چۆن عاشقى كه سيكى وابووم!

به لام من له كوئى بمزانيايه كه كه وتومه ته ناو يارييه كى
وه ستايانه وه ؟

له كاتيكدا خيزانه كه ي من خه لكى گوندو ئيماندار بوون، به لام
خيزانه كه ي ئه و هيچ هه ستيا ريبه كان بۆ دين نه بوو، خۆيشى كه سيكى
سه رده مى بوو نه يده شارده وه كه مولحیده، به رده وام خه ريكى
خويندنه وهى ئه و جوړه كتيبانه بوو. منيش ئه گه ر چى ئه ركه
ئاينيه كانم نه نجام نه ده دا، به لام پيژنى تاييه تيم بۆ دين و مه عنه ويات
هه بوو.

به پواله ت كه وتبومه ناو ژيانتيكه وه كه ژيان تيايدا مه حال بوو.
به لام به هۆى شيرينى وه سفو سه ناكانيه وه بۆم چاوم هيچى ترى
نه ده بينى .

به رده وام دووباره ي ده كرده وه كه "زۆرى خۆش ده وييم و من
چاره نووسى ئه وم" و له ناو هه ديه و سوپرايزدا نوقمى كردبووم.

هەندىك لەدۆستەكانم كە ئاگاڧادارى پابردوى چاداش بوون داوايان
لى دەكردم كە "زىاتر ئاگاڧادارى خۆم بىم".

بەلام من گويم بەههچ كام لەو ئامۆزگارىانە نەدەدا.
دەيوت: "خۆشەويستى وەك گۆچانە سىحرييە كە وايە، چارەسەرى
هەموو كيشەكان دەكات."

من باوەرم بە وپستەيە كردبوو كە زۆر جار دووبارەى دەكردەو،
چونكە لەو وپيش ههچ كات پووخسارى درۆزنو دووپووم نەديبوو.
لەو زياتر بەرەنگارى داواكارىەكانى ئەوم نەكرد، بەخۆم وت
"هەرچۆن بىت ئيمە زەماوەند دەكەين."

بەوشيوەيە گەرەتريىن هەلەى ژيانم ئەنجامدا.
كاتىك كار هاتە سەر زەماوەند! وتى: "من بەلئىنى ئەوم پى
نەداويت! هەموو شتىك بەرەزەمانەندى خۆت بوو..."

لەوساتەدا دونيا بەسەرەمدا پووخا، مردنم بەچاوى خۆم بينى
ئەوكاتە تىگەيشتم كە بوون بەئەسىرى هەستو سۆز بەسەر خۆشى
كەنجيتيىو، چەندە هەلەيەكى گەرەيە، لەدەمارەكانمدا هەستم
بەو دەكرد كە هەلەيەك دەتوانيت تەمەنىك بكاتە دۆزەخ.

چەندىن مانگ تىپەپىو من بەگريانەو پۆژم دەكردەو خۆم
حوكمدا بەوناگرەى كە بەهەلەى خۆم هەلم گيرساند.

نەمدە ويىست باۋەپ بەر چىزىكە بىكەم كەسەر لەسەرە تاۋە
 كۆتايىيەكەى دياربۇر، تىگەيشتم كەنە دۆستانەى ئاگاداريان
 دەكرەمەۋە چەندە لەسەر حەق بوون، بەلام چىتر كار لەكار ترازابو.
 بۇكەسم بوون نەكرەۋە كەمن ھەلەيەكى لەو جۆرەم كىردوۋە
 بەبەردەۋامى فرمىسك دەپشتو دەموت "خوایە گيان، بەم گوناھەۋە
 بۆلای خۆتەم مەبەرەۋە، يان لىم خۆش بە ياخود لەگەل ئەو
 ھاۋسەرگىرىم پى بېخشە. پىگەمەدە بەم لەكەيەۋە بگەپنمەۋە بۆلات،
 من ناتوانم بەم شىۋەيە لەبەردەمتدا بوەستم."

چەندجار كەۋتمە سەر ئەژنۆ، لىي پاپامەۋە چوومە لای دايكى و
 كەۋتم بەسەر دەستو قاچىدا، كاتىكىش نەمتوانى پارىيان بىكەم،
 بۆنەۋەى لەۋە زياتر سووك نەبم و ئازار نەچىژم ھەۋلى خۆكوشتم دا،
 بەلام پەرۋەردىگارم پىگەى بەۋەنەدا.

ھەرچۆنىك بىت لەدوايىدا دايكى پەحمى جولۇپازى بوو
 بەھاۋسەرگىرىمان، پەنگىشە لەبەرنەۋە بوويىت كە دايكى دەيزانى من
 كەسىكم دەتوانم خزمەتى كوپە بىكارو لووت بەرزەكەى بىكەم،
 لەبەرنەۋە ھاۋكارىي كىردىن، بەلام كابرا منى ۋەك خاتونىك نا بەلكو
 ۋەك خزمەتكارىك دەبىنى، لەبەرنەۋەى چارەيەكى تىرم نەبوو
 ناچاربووم بەھەموو شتىك پازى بم.

ویژدانم نه گه رچی که میش بیت هیور بووبویه وه، له دواى نه وه ی که هاوسه رگیریم له گه ل نه و کرد حجابم پۆشى که سالانیک بور ده مویست، به لام نه مده توانی به سهر نه فسمدا زال بیم له سهره تاوه هاوسه ره که مو خیزانه که ی زۆر دزایه تیان کردم، به لام چیت هر هیچ کام له وانه بۆم گرنگ نه بوون.

له یه که م پۆزه کانی بالا پۆشیمدا نه وانه ی ناو زانکۆ زۆر سهریان سوپامابوو یه کسه ر ده ستیان کرد به پشت گوی خستتم، چیت گوتیشم له و پیاوه لدانانه نه بوو که پیتی راهاتبووم، له بهر نه وه ی وه لامی سه رنجه کانیانم نه ده دایه وه ته نانه ت جاری واهه بوو ئازاریشیان ده دام به قسه کانیان.

له سالی یه که می هاوسه رگیریه که ماندا که که م له دایک بوو، هاوسه ره که م له وه دا نه بوو که بهر پرسیاریتی ئیمه هه لگیریت، نه سلن خاوه نی کاراکته ریکی وانه بوو، پیش منیش چه ندین کچی چاره ره ش کردبوو وازی لی هینابوون.

له کاتی دا که هاوسه رگیری له گه ل مندا کردبوو، بی شه رمانه له گه ل کچاندا ده چووه باخچه و کافتریا کانه وه، ته نانه ت یه کیک له و کچانه کاره که ی زۆر زیاته ر هینابوو پیش، له ته له فۆنه که یدا نامه کانی که که م بینی، کاتیکیش سه باره ت به وه قسه م له گه ل کرد، پیتی وتم: "که نه و که وه ک من یه کسه ر خۆی نه داوه به ده سته وه، له بهر نه وه یه

منی خوش ناویت و حیرانی ئه وه " وتیشی: "مندالە که م له که سیکی تره".

من ده متوانی چی بلیم؟ نه گهر له پووی ئه وه وه سه ییریکی من هیچ بۆ وتن نه بوو، به لام من له باوه شیدا مندالێک هه بوو، له بهر ئه وه ناچار بووم خۆم بخۆمه وه به جۆریک هه لسوکه وت بکه م وه ک ئه وه ی هیچ پووی نه دا بێت.

وام بیر ده کرده وه که ئه مانه ئه نجامی ئه وه لانه که ئه نجامدا ون هه رچییه که به سه ر بێت با بێت، من شایه نی ئه وه م. هاوسه ره که م به تێپه رپوونی کات زیاتر په رته وازه ده بوو وای لی هاتبوو نه ده که پابه وه بۆماله وه.

حاله تی ده روونی به ته وای تیکچوو بوو، به جۆریک هه موو شتیکی به ئاشکرا ده کردو هه ر پۆزه ی له ئاسایشی که وه هه وائی پووداویک ده هاته وه.

به رده وام ده یوت که من ئه وم فریوداوه و ئه و مندالەش له که سیکی دیکه یه، خراپه که ی ئه وه بوو که خێزانه که شی باوه پریان به درۆکانی کردبوو، ده یانوت:

— کوپه که ی ئیمه زۆرباش بوو، هه موو ئه مانه به هۆی تۆوه پوویانداو، هه موو تاوانه که یان ده خسته ئه ستۆی من.

بەلام خواشاگاداره من بى تاوان بووم، لەژيانى مندا نەلەپيش ئەو
نەلەدواى ئەوئەو ههچ كەسيكى ديكە بوونى نەبوو، من كەسيكى
وانەبووم، ئەو لەلايه كيشەو لەسەرەق بوو چونكە لەچاوى خۆيەو
دەپروانى.

من چۆن بمزانيبايە؟! هۆكارى ئەوئەبوو كەمن لەسەرەتاو ئەو
هەلەيەم كردبوو، من نەدەبوو خيانەت لەئەمانەتى پەرورەدگارو
ناموسم بکەم و بلييم: "هەرچى بيت هاوسەرگيرى دەكەين".

هاوسەرەكەم كارى نەدەكرد، بەردەوام بەدواى كچى ترەوئەبوو،
بۆئەوئەو هاوسەرگيريەكەمان تىك نەچيئت، دووبارە خاوەنداريتيم
دەكردو پارەم پى دەدا.

ئەو ههچ كات نەدەچوو ژير فەرمانى كەسەو بەردەوام شەپى
دەكرد چيتر وەك نەخۆشى لى هاتبوو، كاتى سەردانى دكتۆرى كرد
بوو، دكتۆر وتبووى كەتووشى نەخۆشى (شينۆفريا) بوو،
بەتپەرپوونى كات شەكان زياتر ئالۆز بوون.

پۆڤىك درەنگانىك گەپايەو بۆ مالهەو، وتى كە من خيانەتم لى
كردبوو و لەبەرئەو دەيەويئت بمكوژيئت و ناموسى خۆى پاك بكاتەو،
نەمتوانى هەلبيم، بەزۆر بەستمىەو بەقەنەفەكەو.

چەقۆيەكى گرت بەدەستىيەو و سوپىندى خوارد كەسەرەتا من و
باشان خۆشى دەكوژيئت، زۆر بى ويژدانانە دەستى كرد بە چەقۆ

وه شاندن لیم، له وکاته ترسناکه دا، که س گوښی له هاوارو ناله کانم نه بوو، یاخود گوښیان لیبوو به لام نه یا نویست بښ.

چه قوکه دووباره و سئ باره ده چووه جه ستم و درده هاته وه، من باجی نه و هله قیزه ونه م به له ت له ت کردنی جه ستم ده دایه وه.

له کاتیکدا که له به رده می نه و قه سابه دا گزشتی لاشه م پارچه پارچه ده بوو، هه ستم ده کرد که پوحم سووک ده بوو گونا هه کانم هه لده ورین.

نه وهی که سهر بوو نه وه بوو که من له به رده م نه و هه موو جوښو شق و چه قو وه شاندنه دا ته نها بیرم له منداله که م ده کرده وه، بویه هاوارم ده کرد، نه گه ر نااوارم نه ده چه شت وه که نه وهی لاشه م به نج کرابیت، هه ستم به هیچ نه ده کرد، خوای گه وره سزای نه و گونا هه که وره یه ی له دنیا دا لی سهنده وه، یاخود من باوه پرم به وه هینا بوو. نه مده زانی له و بازاړی لاشه یه دا چهنده شق و تیبه لدان و چهنده چه قوم بهرکه وت، کاتیک هاته وه هوش خرم بینیم له به شیکی چاودیری نه خړشخانه یه کدا بووم.

که سم له دور نه بوو، به هوی نه وهی حه رامیکم نه نجامدا که په روه ردا گرم قه ده غی کرد بوو، به بیرکړنه وه له وشتانه ی که له م دنیا یه دا به سه رمدا ده هاتن و، ته نانه ت بیرکړنه وه ش له به شیکی سزای دواپوړ له رزی ده خسته گیانم.

دايك و باوكم له بهر ئه وهى به و هاوسه رگيريه پازى نه بوون، دليان
 ليم ئيشابوو، خيزانى هاوسه ره كه شم خواخوایان بوو بمخنكىزن
 نه گه رچى له كه وچكه ئاو يكيشدا بيت، هاوسه ره كه شم خهريك بوو
 بمكوژيت به لام خواى گه وده پي پي نه دا ئه وه تا ئيستاش به ته نيا
 له گه ل مندا له كه مدا ماومه ته وه.

كاتيك كه چاك بوومه وه و گه پامه وه سهركار له پاستيدا سوپرايزى
 پاسته قينه له و كاته وه دهستى پيكر، هاوسه ره كه م له لای دهستى
 به پيوه به رايه تى ژماره يه ك درو قسه ي هه لى به وه ليه ستبووم كه
 گوايه من ئوم هه لئه تاندوو، دهستى به پيوه به رايه تيش خويان
 به دواى بيانويه كدا ده گه پان له بهر ئه وهى بووبووم به بالا پۆش منيان
 نه ده ويست، به و شيويه ئه وه يان به فرست زانى و دهستيان كرد
 به ليپرسينه وه م و له كاره كه م دوريان خسته وه.

له گه ل مندا ليكدا و له مائيكى دوو ژوورى كریدا وه ك قوربانى باجى
 هه ليه كانم ده دا به وه، پيك له كاتيكدا كه خهريك بوو شيت ده بووم
 كتیبه كانى جه نابتان گه يشته فريام.

من خۆم و هه ل و تاوانه كانم له كتیبه كانى "ئایسیل، جانان، من
 له ناگرده سه وز بووم، هه روه ها كۆتا هه ناسه له سوچه دا" دژييه وه.

نۆر ماندوو بووم، هست ده که م نۆر ته نیام، له خودا ده پاپتمه وه
که سیکی خاوه ن ته قوای پاسته قینه به ره و پروم بنیریت که بتوانیت
هاوکاریم بکات.

له دواى هه موو ئه وه لانه ی که نه نجامم داو، پنگا چاره یه کی دی
شک نابهم، سویندم خواردوو که له ژيانمدا به نده یه کی باش بم
بو خوداو شایه نی ئه وه بم که له پزی ئومه تی محمد ﷺ دا بېم و
قوتابییه کی شایسته به قورئانی پیرۆز بم.
ئیمه له دونیای تاقیکردنه وه داين.

من له مندالیمه وه هه میسه له که پاندا بووم، ژيان و بوونی ئیمه
پتویست بوو له بهر هۆکارێک بیت! نه ده کرا له م دونیایه دا بژین و دواتر
بمرین! پتویست بوو ئامانجێک له گۆپیدا هه بیت، له سه ره تادا ده ستم
دابوو یه کتێبه کانی فه لسه فه، به لام ئه و کتێبانه منیان فری دایه ناو
بپروکه ی ئه وه ی ژيان له م دنیا بێ بایه خه دا بێ مانایه، به نه ندازه ی
خۆکوشتن منیان پاپیچ به تیکدانی بیرو هۆش کرد.

له دواى ده رچوون له تاقیکردنه وه ی فرمانبه ریبیدا ده ستم کرد به
ژیانیکی تازه که به خه ونیش نه مدیبوو، ئه وه نده ش جوان بووم که
سه رنجی هه مووانم پاکیشابوو پیا یاندا هه لده دام.

ئمه تاقیکردنه وه یه کی باوه پ پینه کراو بوو، بوومه که سیکی
خراب، منیش که سانی ترم به که م ده بینی غرور گرتمی دلی که سانیکم

شکاندو ئه وهنده ی له توانامدا هه بوو سستم کرد هه موو پۆژیکم پر
بووله گوناھ، به لام دواتر به ناموسم تاقیکرامه وه له گه ل (چاداش) دا
ئه و تاقیکردنه وه یه م دۆپاند.

ده بوو له م دونیایه دا باجیک هه بیّت بۆه موو ئه وه لانه.

له بهر که م و کورتییه کی فیزیایی که خودا پیتی به خشی بووم،
نه متوانی باوه پ به میژده که م بهینم که بهرله ناسینی ئه وه هیچ
که سیکی تر له زیانمدا نه بووه، ته نها من و خودا ده زانین، به لام
نه متوانی ئه وه ی بۆسه لمینم چهنده ها پۆژ ناپه زاییم ده ربیری
"که بۆچی له وه موو ئافره ته دا من؟"

له بهر ئه وه هۆکاره ش بوو هاوسه ره که م هه میسه گومانی لیم هه بوو،
چونکه نه مده توانی بهرگری له خۆم بکه م و باوه پی بی بهینم، هه رچی
بوتایه ملم که چ ده کردو چهندی لی بدامایه ده نگم لیوه نه ده هات،
پهروه دگرم هه ره له دنیا دا له سه ره تاوانه کانم سزای دام.

هیچ کات له پارانه وه له خوداو داوای هاوکاری لی پاشگه ز
نه ده بوومه وه ... ده پارامه وه:

"پهروه دگرم، تکایه هاوکاریم بکه، پینیشانده ریکی ته واوم
بۆبئیره تانم له م حاله م پزگار بکات، که سیکم پی بناسینه که
سوودی لی ببینم و چاو له ئیمانی پاسته قینه ی ئه وه بکه م و منیش
هه ولی بۆده م."

کاتیک به پښتاداده پوښم نو که نجه پاک و خاوتنه ده بینم، خوزگه
ده زانن چنده نیره یی به و کچه بالا پوښانه ده به م که چاویان له سر
زه وی به رز ناکه نه وه.

به خوم ده لیم: "خوزگه منیش وه که نو ان به نده یه کی پاک و خاوتن
بووما یه، خوزگه به ته وه کولیکې بی سنوړه وه بمتوانیا یه ته نها له بهر
په زامه ندی خوا بژیم."

له دواي خویندنه وهی کتیبه کانتان، تروسکایي نومید له ناخمد
سهری ه لدا.

"که واته هیشتا که سانی خاوه ن ئیمانی پاسته قینه بوونیان ه یه
نه گهر زور خوازیاریم و به ویت په نگه په روه ردگارم من به وان
بناسینیت."

ده مه ویت ئیوه ببینم، یا خود هیچ نه بیت، ناشنایه تی له گه ل نه و
ئیمانداره پاسته قینانه په یدا بکه م، ئیوه ده توانن هاوکاریم بکه ن؟
من تکاتان لی ده که م ده سستی نه م کچه تان بگرن که ژیا نی له نیو
به ندایه تی ه سته کانی که نجیتیدا به گونا ه به سر بردووه و نیستاش
نازاری ویزدان ده چیژیت، هیچ نه بیت نه و ته مه نی که ماومه
به شتیره که به سر ببه م که شایه نی به دیه پنه ربیت.

هاوکاریم بکه ن تا نه وانه ی که دواتر دین، سهری حالی من بکه ن و
په ندوه ربگرن، تا که نجیتیبیان له سنوړی ئیمان و پاک داوینیدا

بەسەر بەرن، ئەگەر نا گوناھىكى يەك ساتىي لەتوانايدا ھەيە تەمەنىك
لەناو ببات و ژيانىكى دۆزەخى بەمرۆڤ بەخشىت، ھىچ كەس لەمن
باشتر لەو تى ناگات.

ئەمەش وەسىيەتى منە..

تکايە من لەبىر مەكەن...

(ناوھەكى پارىزراوھ)

ئىمە نرخمان نەزانیوه

مامۇستای بە پۆزم كاك خالید؛

پیش مە مووشتیك لە بەرئەوێ عەزیزەتی خویندەوێ نامەكەمتان
كیشاوه، خوازیارم پەرەردگارم لیتان پازی بیت.

مامۇستای پۆزدارم ھۆکاری نووسینی ئەم نامە یەم، دەگە پۆتەو بۆ
خویندەوێ یەكێك لە بەرھەمەكانتان بە ناوی (محمدی دوزجەیی)،
لە بەرئەوێ بەرھەمێکی لە وشپۆرە یەتان نووسیوێ خوازی گەورە
دوبارە لیتان پازی بیت. بە سەرھاتی پڕپەندی محمدی دوزجەیی و
پووداوە سەیرەکانی ژیاانی ئەو لاوە زۆرکاری تێ کردم و بە فرمیسکەو
کتێبەكە تانم خویندەوێ. من بەرھەمەکانی ئێوێ بۆ ئیمەیی گەنجان بە
نیعمەتیکی زۆر گەورە دەبینم، چونکە لە دەورووبەرماندا گەنجانێکی

زۆرى وهك محمدى دوزجەيى ھەن كە من باوھپم وایە ئەم جۆرە
بەرھەمانە دەتوانن سوود بە وگەنجانە بگەینن و بینە ھۆکاری
ھیدایەت بۆیان.

ھەرۆھەا وابیر دەكەمەوھ كە منیش شتانیك لە و بەرھەمانەى
ئێوھوھ فیڕبووم، من تەمەنم ۲۱ ساڵە و قوتابى قۇناغى سێى زانكۆم
سوپاس بۆخودا باوھپم بەخودا ھەيە، بەلام لەھەندىك بابەتدا زانیاریم
كەمە.

لەمنداڵیەوھ مامۆستا سەعیدی نوورسى دەناسم كەئێوھ لە
بەرھەمەكانتанда باستان كەردووهو خاوەنى (پەيامەكانى نوور) ھە كە
بووھ ھۆى ھیدایەتى محمدى دوزجەيى.

باوكم كەسێكە كەماوھى ۲۰ ساڵە (پەيامەكانى نوور) دەخوینیتەوھ
ئەویش لەدوايیدا ناسیویەتى، باوھپم بكن لەگۆئ گرتن لەقسەكانى
باوكم تێر ناخۆیت ئەگەر گۆئى لى بگريت، ھەمیشە ھاوكارم بووھ،
بەلام زۆریش ھەز بەگۆئ گرتن لە وتارەكانى ئێوھ دەكەم.

لەسایەى كۆتیبەكانى ئێوھوھ ھەستم بە كەم و كورتییەكى گەورەى
خۆم كەرد، سەرەپاى ئەوھى لەمالەكەمدا (پەيامەكانى نوور) بوونیان
ھەيە كەچى ئایانخوینمەوھ.

لەدواى خویندەنەوھى كۆتیبەكانتان، ئەم ھەستانەم لای زۆر كەس
باس كەردووه، لەسەرەتادا لەگەڵ باوكمدا لەم بارەيەوھ قسەم كەرد،

پیاموت که کتیبه‌های نئوه م خویندروه ته وه و پیویسته به هر نرخیک
بیئت ئه ویش بیخوینتیه وه، زۆر به غه مباریه وه ئه وه شم زیاد کرد
بۆقسه کانم:

"من له ناو چ نیعمهت که لیکدا بووم و قیমে تیم نه زانیوه."

مامۆستا من نه متوانی قیমে تی ئه و کتیبه به نرخانه بزائم.
به ئیزنی خودا له مه و دوا قیمه تیان ده زائم، به کیک له گه وره ترین
ئاره زووه کانم ئه وه به که له پێگای خوادا خزمهت بکه م، هیوادارم
(به یامه کانی نوور) و مامۆستای به پێزی وه ک نئوه هاوکاریم بکه ن.
مامۆستا تکایه دوام بۆبکه ن، ئی شاء الله منیش وه ک نئوه بیمه
مامۆستا، گه وره ترین ئاره زووم به ده سته پێنانی په زامه نندی
په روه ردگاره، له به رئه وه ده مه ویت هه رچی له ده ستم بیئت بیکه م
بۆئه و مه به سته.

مامۆستا، ئامانجی من به دلتیاییه وه په یدا کردنی پاره نییه! به لکو
به ده سته پێنانی په زامه نندی خوای گه وره به، له هر کاریکدا که نه نجامی
ده ده م په زامه نندی ئه و زاته هه موو خواست و ویستیکی منه،
خۆشه ویستی بۆئه و زاته ده رنا بپردیئت، به لکو په یه وه ی به رنامه که ی
ده کردیئت، نئوه ئه مه له هه رکه س باشتر ده زائن. مامۆستا گیان،
هیوادارم بیزارم نه کرد بیئت، باوه پ بکه ن زۆر دلخۆش ده بم ئه گه ر بزائم

ئەم نامە يەمتان خويندوو تەو، لە بەرئەو ش چەندە سوپاستان
بکەم کەمە.

من بەردەوام دەبم لە خويندەو، بەرھەمە کانتان و
بەھاو پیکانمیشیان دەناسیت، بەراستی بەسەرھاتەکانی محەمەدی
دووجەیی پووداوگە لیکن کە ناخ دەهەژیت، بەتایبەتیش ھاتنی
سەعیدی نوورسی بۆ نەخۆشخانە بۆلای محەمەد ئەو پووداوانە کە
لەنویژی ھەینیدا پوویمان داوود زۆر کاریان تێکردم، ھەرھەمە
محەمەد لەکاتی نوێژدا بوو ھۆی فرمێسک پرشتنم، خويندەو ھەمە
"حەشر" یش زۆر پڕ نھێنی بوو.

بەرھەردگەرم لەئێوە پازی بیت کە بوونە ھۆکاری ھیدایەتی محەمەد
لەو زۆنگاوە پزگارتان کرد، چەند مایە شانا زییە کە مامۆستایەکی
وێک ئێوەمان ھەبە.

مامۆستا، کەسانێکی زۆری وێک محەمەد، إن شاء اللہ ئەوانیش
لەسایە ھاوکاری بەرھەمەکانی ئێوەو دینە سەر پێی پاست.

مامۆستا زۆر حەزم دەکرد لەخەوندا محەمەد ببینم و قسە لەگەڵ
بکەم ئەو قسەیی ئێوەم زۆر بەدڵە کە وتبووتان: "من چیت
مامۆستای محەمەد نیم، بەلکو ئەو مامۆستای من." ئەو خاکی بوونە
ئێوە زۆر کاری تێکردم.

هيوای سهرکه وټنی به رده وامتان بۆ ده خوازم، به هيوای نه وهی
له وپټيه دا سوود به زؤر که س بگه يه نن.

دووباره داوای په زامه ندي خواتان بۆ ده که م که بيزاريوون گوټان
بۆ گرتم، داواکاريه کم لټتان هه يه، هه ز ده که م هه ستي ئيوه به رامبه ر
نامه که م بزاتم، هيوادارم داواکه م بى پټيزى نه بټت به رامبه رتان.

هه روه ها نامه وټت له مه ودوا په يره ندیم له گه ل ئيوه بپچرټت، چونکه
زؤر شت هه يه که ده مه وټت له که سيکی به پټيزى وه ک ئيوه وه فيرى
بیم.

سلاو و پټيزم قبول بکه نن...

به خواتان ده سپيرم...

(ناوه که ي پاريزراوه)

ههركهسيك دوعاي دايك و باوكي بيگرتهوه سهركهوتوو دمبيت

سه عيدي گنج كه تازه پتي نابويه ١٨ سالييه وه، به بانگهيشتي
والي (وان) له (به تليس) وه كه وته پي، به لام بي ه وال بوو له و
سوپرايزانه ي كه چاوه پتيان ده كرد.

وهك ميواني والي له دواي ماوه يه كي كه م له گه يشتني بئ (وان) ناوو
ناوبانگي به هه موو لايه كدا بلاو بوويه وه، ئه و زيره كييه وهك بلتسه ي
به هره زانستي و دينيه كانى بووبوه مايه ي باسو خواسو له هه موو
لايهك.

حه سەن پاشای والی که پیژیکێ زۆری لە سەعید دەگرت،
میوانخانەکی وەک مەرکەزێکی کلتوری ئێ کردبوو خستبویە ژێر
فەرمانی سەعیدی گەنجەوه .

هەموو ئێوارەیه ک زانا بە ناویانگەکانی کۆدە کردەوه و موناڵەشی
دینی و زانستی لە ئێواندا پێک دەخست، بێگومان وەک هەمیشە
کەس نەیدەتوانی پێشی سەعیدی گەنج بداتەوه .

سەعیدی گەنج لە و ماوەیه دا که لە میوانخانەکی (والی) دا دەمايه وه،
لەپال زانیارییه ئایینییه کاندایا شارەزاییه کانی لە بواره زانستی و
کۆمه لایه تیه کانییدا چڕتر کردەوه . بە تایبەتیش لە بواری
زانسته کانی وه ک میژوو، جوگرافیا، فیزیا، کیمیا، بیرکاری،
شارەزاییه کی قوولی بەیدا کرد .

بەشیوهیه ک نه گەر که سێکی شارەزا لە بواری زانستی و کۆمه لایه تیدا
بهاتایه، سەعید وەک پروفیسۆرێک که لە و بواره دا تەمەنی بەسەر
بردبێت دەکەوتە مشتومڕ هەمووانی تووشی سەرسوڕمان دەکرد .

بە تایبەتیش لە و پۆژانە دا ئه و گفتوگۆیه ی لە ئێوان ئه و
مامۆستایه کی جوگرافیا دا پووی دابوو، بووبوو داستانێ سەر زمانی
هەمووان . مامۆستایه کی جوگرافیا چەند پرساریکی لە سەعیدی گەنج
کردبوو، سەعیدیش پێی وابوو که لە و بواره دا شارەزایی تهواوی نییه
بۆیه وه لایمی نه دابوو یه وه .

به لّام بۆ پۆڭى دواتر كىتېپكى جوگرافىيى له بهر كردبوو و چووبووه
خزمه تى مامۆستاكه، له دواى ته واوبوونى گفتوگوكه مامۆستاكه
دهستى سه عىدى ماچ كردبوو وتبووى:

-خودا ته مەنكى پر خىرو دريژت پى بيه خشتيت.

ههروه ها جاريك بۆمونا قه شه كردن له گه ل مامۆستايه كى كىميادا
له چه ند پۆڭى كى كىميى خويندبوويه وه وردترين زانبارى لى
وه رگرتبوو مامۆستاكه ش له و ئىوارانه دا گه وره ترين وانه ي ژيان فير
بووبوو.

جىاله وه ش له بوارى بيركارى و مه نتىقا دا به ته واوه تى بليمه ت
بووه، له كاتى كى كىميى هه مووان چه ند ين كاغه زو قه له ميان به كار هيتاوه تا
هاوكيشه يه كى بيركارى شى بكه نه وه، به لّام ئه و له مېشكى خۆيداو له
ماوه ي پىنج بۆ ده چركه دا هاوكيشه كى حه ل كردوه.

سه عىدى گه نج له كاتى كى كى له لوتكه ي ناوبانگدا بوو و له لايه ن
خه لگه وه خۆشويست بوو، له و پۆڭانه دا پووداويكى له بير نه كراوى
بۆهاته پيش..

خزمه تكارى ميوانخانه كى والى هاته سالۆنى ميوانخانه كه كه
سه عىدى لىبوو پى وت:

-گه وره م، گوندنشينيك به سوارى گويدريژه كيه وه هاتووه و
له به رده م ميوانخانه كه دا داواى بينينى ئىوه ده كات، من هه رچه نه

وتومه "نابیت" به لām نه و سووره له سه ر داواکه ی، بیهیتمه ژووره وه
یاخود به پتی بکه م بپوات.

سه عیدی گهنج به شوق و هه یجانیکه وه به ره و دهره وه هه لاهات،
کاتیک نه و گوندنشینه ی بینی که زۆر به ریشانه له گه ل گۆیډرێژه که یدا
له گۆشه یه کدا دانیشتبوون، دهسته کانی گرت و وتی:
-باوکه !

چاوه کانی میرزا نه فهندی له ناکاو گه شانعه وه، که چهند پۆژیک بوو
ماندوو بوو به هژی نه و پێگایه ی که بپیبوو.
-کوپه که م، سه عیده که م!

له به ره نه وه ی ماوه یه کی زۆر کوپه که ی خۆی نه دیبوو، سه سه ره تی
نه و جه رگی سوتاندبوو و، فرمیسک به چاوه کانیداو ده هاتنه
خواره وه، باوک و کوپه باوه شیان به یه کدا کردو تا ماوه یه که به و شیوه یه
مانه وه.

له سه ر داوای نوورییه خاتوونی دایکی سه عید، میرزا نه فهندی
سه ره پای زه حمه تییه کانی نه و پۆژانه، که وتبووه پتی و تا شاری (وان)
هاتبوو.

دایک و باوکی سه عید کاتیک گۆییبستی پوو داوه کان ده بوون
سه باره ت به کوپه که یان هه ندیک جار دلخۆشو هه ندیک جاریش خه م

دايده گرتن، به لام كرده وه كانى كوپه كه يان كه تازه خهريك بوو پيى
ده نايه نقرده سالييه وه هه ميشه جيتى شانازيى بوو بويان.

ميرزا نه فهندي وتى:

—كوپى خؤم! با كه س من نه ناسيت، له په نايه كدا پيكه وه كه ميك
داده نيشين، هر نه وه نده به سه، دواتر من ميوانخانه يه ك ده دؤز مه وه
شو له ويى ده خوم، با به م حاله مه وه نه زانن كه باوكى تؤم، تۆ
ميوانى واليت، له گهل كه ساني گه ورده دا هه لده ستيت و داده نيشيت،
نامه ويت شه رمه زارت بكه م.

سه عدى گنج بهر وته ميهره بانانه ي باوكى ئاگر له جگه رى بهر بوو
وتى:

—نه وه چ قسه يه كه باوكه گيان! دوباره خؤى دايه وه به سه ر
ده ستي باوكيداو وتى:

—تۆ تاجى سه رى منى، نه گه ر تۆ منت به حه لالى به خيؤ نه كرده وه
له دوعاى خير بى به شت بكرده مايه، من چؤن ده متهوانى بيمه ميوانى
والى؟

ده ستي باوكى گرتو برديه ميوانخانه كه كه پر بوو له ميوان كه
له (وان) وه هاتبوون و (والى) ش له ويى بوو، به ده نكيك كه هه موان
بتوانن گوڤيى ستي ببن به دلخوشييه كه وه وتى:
—نه مه باوكى منه.

لەگەڵ خۆی بردییه سەرەوه و لەتەنیششت (والی) دا داينيشاندا،
 خوشی کەوتە سەر چۆک لە بەردەمیدا.
 یەکیەک لە خواناسەکان کە لە قەرەباڵغیە کە دابوو، زۆر دوور بوویەوه
 لە میرزا ئەفەندی و هەستی بە نووری دەم و چاوی کرد لە بەر خۆیەوه
 وتی:

— باوکیکی وەها هەر کوپێکی لەو شیوەیە دەبێت، چەندە لە یەك
 هاتوون!

باوکیك كە پارووی حەلالی بە منداڵەکانی دابێت و، منداڵێك كە
 دوای خێری باوکی بە دەست هێنابێت! دڵەکانیان تەنانەت بە تۆپیش
 ناپووخت.

قەسە ئێو خواناسە بە پاست گەرا.
 منداڵی خێزانێك كە بە پارووی حەلال گۆشکرایت، بەم شیوەیە
 بەو فادەبێت و دوای خێری دایک و باوک دەیگریتەوه.
 لە بەر ئەو بوو کە بە دیعوززەمان سەعیدی نوورسی لە لای هەمووان
 ناسرا...

بائەو بێتە وەسیەتێك بۆگەنجەکان...

هه رگهس پشت به خودا ببهستیت
دهیباته وهو ئه وهشی پشت به بهنده گانی خودا
ببهستیت له ناوده چیت

هه موو پۆژیک له پۆژی پیش خۆی چرپترو قه ره بالغترو دژوارتر
تیده په پی، کۆنفراسه کان، پۆژی ئیمزا، وانه گانی زانکۆو بانگهێشته
یه که له دواى یه که کان له لایه ن خۆشه ویستانمانه وه جهسته مانى
به ته واوى ماندوو کردبوو، له بهر ئه وهش ته ندروستیم ده ستى کرد
به نیشاندانى هیمای نه خۆشى، زۆر به جدی پیویستم به چاودێری و
پشکنینیکی خیرامه بوو. به وتنى: "ئه مپۆ مه جالم نییه، سبه ی ان
شاء الله " " ئه م مانگه زۆر سه رقالم ان شاء الله مانگی داماتوو "

"باپرؤگرامه کانی ئەم زستانەم کەم و کورتی نەنوێتن، ھاوین ئانشاء
الله ... بەتەواوی ھێزو توانام لەبەرپر."

مەگەر لەش ساغی چ نیعمەتیکی گەورە، چ دەوڵەمەندیە کە
تالە دەست نەچیت قیمەت و بەهای نازانرێت.

خوا لەدۆستەکانم پازێ بێت بردمیان بۆ نەخۆشخانە و پشکنینیان
بۆکردم.

لەسایە ئێ و مۆفە پۆح سووکانهی دەرووبەرە، ھەمووکارەکانم
بەپێک و پێکی دەپۆشتن بەپۆت، ھەروەھا بەھۆی ئێ و دۆستانە کە
خۆشیان دەویستم زۆر بەبێ زەحمەت چووێ پشکنینە.

لەکاتی کدا کە ورد دەبوو ھە ئێ و نەخۆشخانە گەورە و پلیکانە و
نەزمەکانی، گوندنیشنیکی داماو کەوتە بەرچاوم.

بەکاغەزەکانی دەستی ھەو بەشلە ژاوی ھە کە نەیدەزانی دەردی
خۆی بەکێ بلیت و چۆن بلیت، زۆر بەغەمبارییە ھە سەرئەجەکانی تی
بپریم وە ک ئێ ھەو داوای ھاوکاریم لی بکات.

کاتێک ئێ و قەرەباڵغی بینی لەدەورو بەرمدا دیاربوو ئێرەیی پی
دەبردم و لەناخە ھە دەپوت: "ئام خۆزگە منیش کە سێکم ھەبوا یە
کە دەستم بگرت! "

چەند جارێک لەناخەدا دەنگێک لەویژدانە ھە بەرزبووی ھەو پی
وتم:

"چی ده بیټ نه گهر هاوکاریه کی نه و داماو ده بشکین!" به لام
نه رمان به ره کانی نه خوشخانه به جوری که له گهل ناله و هاواری
نه خوشه کاندرا هاتبون، نه و پروداوانه ی ناخی نیمه یان پارچه پارچه
ده کرد لای نه وان شتیکی زور سروشتی و ناسایی بوو.

کاتیک نه و به سته زمانه م به کاغه زه کانی ده ستييه وه بیني که به ره و
خواره وه ده هات له ناخی خرمدا وتم: "نه ی هاوار، و ابرانم نه و داماو
له به ره وه ی نه ی توانی چاره یه ک بدوژیتته وه وازی هینا! بی چاره و
برانم په شیمان بوویه وه و ده پواته وه!"
وتم:

-مامه، کاره کانت بقی سبه یی دواخت!

-نه خیر قوریان، ته و او بوو سوپاس بخوا.

به سه رسورمانه وه پرسیم:

-واته کاره کانت ته و او کردو ده پوښته وه؟

-به لی قوریان، ته و او مان کرد سوپاس بخوا.

سه یری نه و کاره بکن، من له گهل نه وه ی نه و هه موو دښته م
له ده وریو هه مان نیش و کاره کانی نه و م له پوژتیکی ته و او دا پی ته و او
نه کرا، که چی گوندنیشنیکی بی ده سلات له ماوه ی دووسی کاترمیردا
کاره کانی ته و او کردو به ته مای پوښتنه وه یه!
خرم پی نه گیر او پرسیم؟

-كه واته تۆش واسته يه كي باشت هه يه ؟

-به لى قوربان .. واسته كه ي من له شوينىكى زۆر گه وره يه .

-واسته كه ت له سه روكى پزىشكانه وه يه ؟

به لام ئه و ده ستي به زكرده وه و وتى :

-مامۆستام ! تۆ نازانى كه كه سى بى كه سان په روهردگار !

سه سىرى ئه و كورت هيتانه بكه ن سه ره پاي ئه و هه موو هه ولۆ

ته قه لايه يه كيڤك له دۆستانم وتى : "مامۆستا هه يچ خه متان نه بىت

له ماوه ي چه ند كاتژميرىڤدا پشكنينه كان ته واو ده بن ."

ده توت ده ستيكى نه بىنراو ، كاره كانمان دوا ده خات .

-مامۆستا سۆنه ره كه مان به باشى نه گرتوو ، دووباره ده يگرينه وه ،

ئه و خوينه ي كه هاوړيڤكه مان لى وهرگرتبوون زايه بوو ، پيوسته

دووباره خوښتان لى بگرينه وه .

مه كينه كه كارناكات ، ئه مه شيان دووباره ده كه ينه وه ..

ئه ي باب ! وهك بلتى ئه مپۆ هه موو كه م و كورتىيه كان به دواى مندا

ده گه پښ ، ئه و ئيشانه ي كه ده يانوت له دووسى كاتژميردا ته واوى

ده كه ين ، واديار بوو به روژيڤ ته واو نه ده بوو له ناو ئه و هه موو دۆست و

هاوكاره مدا تاييه ته نديه كانم وهك دراماي لى ها تبوو ، ده بىت

حيكه تيڤك له مه دا هه بىت !

دوباره له نيو نه ژمه کاندې له کاتيکدا خبريکې هه ول و ته قه لايووين
چاوم به گوندنېشنه که که و ته وه .

به لام نه مجاره يان نه و به چاوېکې پر نومېده وه سه يريکې
پووخساره بې چاره کې مني کردو وتي:

-ماندوو نه بيت ماموستا ! نيتړ من ده پوم، به خوات ده سپيرم..
له کوتاييښدا پياوه پيره که دهسته له رزوکه کاني خسته سه رشانو
وانه يه کې ژيانې پې و ته وه:

-تو که سانېکت هه بوو! واسته ت هه بوو، هه روه ها هاوه لانېکت
هه بوون که وه که په روانه به ده ورته وه بوون، به لام من هيچ !
له به رته وه په روه ردگارم به مه قايل نه بوو.

تو پښتت به واسته ي مروفه کان به ست، به لام سه رکه وتوو نه بوويت،
هه رچې منيښم پښتم به په روه ردگارم و به زه يې نه و به ست،
سه رکه وتووش بووم.

من زور قسه ي جوان نازانم... به لام نه وه ده زانم که:
"هه رکه سيک پښتت به خودا بيه ستيتت سه رکه وتوو ده بيتت،
هه رکه سيکيش پښتت به به نده ي خودا بيه ستيتت له ده ستې ده چيتت."
من بې چاره سه رچو بوومه نه و نه خوځځانه يه، به لام چاره ي من
نه و دکتوران نه يان کرد به لکو گوندنښينيکې ساده کردې.

"ههركهس پشت به بندهكان ببهستیت لهدهستی دهچیت،
ههركهسیك پشت به خودا ببهستیت سهركهوتوو دهبیّت."
ئایا وهسیهتنامهیهك ههیه هیندهی ئه مه مه بهستهكهی پیکابیت!

ژوانه پر نهينيه که

کاک خاليد،

من به لَينم به نَيوه دابوو که نه و پووداوه پر نهينيه تان بۆبگيرمه وه
که به سه رمدا هاتبوو، نازانم تا چەند ده توانم بيخه مه سه ر
کاغه ز! له بهر نه وه ی توانای نووسينم که مه و پيم وانيه بتوانم به ته واوی
دهری بپریم، به هه ر حال..

باسی نزیکه ی پينچ سال له مه و به رتان بۆده که م، نه و کاته قوتابی
بووم له به شى ته کنیکى زانکۆی (کاراده نين) له ناو گرووپى
هاوه له کانیشمدا به پيشه وایان داده نرام، له چاوى خۆمدا تاکیکى
نايدۆلۆزى خواز بووم که ده متوانى له چاوتر و کانیکدا دونیا پرزگاریکه م.

به هۆی بیروپا توندو ده مارگیریه کانه وه، نه من حه زم به که س
ده کرد نه که سیش چاره ی منی ده ویست، به و واتایه ی له جه نگی کدا
بووم هم له دژی خۆم و هم له دژی کۆمه لکه که م.

دایک و باوکم که سانیکى خاوه ن دین بوون، به لام من به ته واوه تی
دژی نه و شتانه بووم، له بهر نه وهش بهرده وام له گه ل خیزانه که مدا
له شه پد ابووم.

هاوپییه کم هه بوو که له هه مان پۆلى ئیتمه بوو، که سیکی ژيرو خانه دان
بوو، په یوه ندییه کی گونجاویشی هه بوو له پۆلدا، له گه ل هه مووانیشدا
په یوه ندییه کی باشی دروست ده کرد.

جار جار له پۆلدا موناقه شه دروست ده بوو، منیش هه ندیک جار
له گه ل قوتابیه کانداده که وتمه موناقه شه یه کی قورسه وه، به لام نه و
هاوپییه مان له کۆتاییدا قسه ی ده کرد، بى نه وه ی دلى که س
بره نجینیت، پنگه یه کی مامناوه ندی ده گرته بهر، هم توو په یییه کانی
ده په واند ه وه و هم هه ردوولاشی پازی ده کرد.

من حهیرانى هه لسوکه وته کانی نه و هاوپییه بووم، چۆن ده کریت
که سیک به و جوړه نارامگرو سنگ فراوان بیت! ئایا نه مانه وه ک
نه وه ی که هه ندی که س ده یلین تاییه تمه ندییه کی خۆرسک بوون!
یاخود دواى هه ولتیکى زۆر توانیویه تی به ده ستیان بهینیت!

بۆنەۋەي پىرسىياردەربارەي ھەموو ئەمانە بىكەم ومەراقەكانم
 بېرەۋېتىمەۋە بېرىلم دا قىسەي لەگەل بىكەم، چونكە ئەۋكەسىكى
 تابىلىي، پارىزىكارو منىش بەتەۋاۋى لەلاپىدابووم، بەپروالەت ھىچ
 خالىكى ھاۋىيەشمان نەبوو، بەلام ھەلسوكەۋتەكانى ئەۋكارىگەرى
 لەسەرم ھەبوو، لەناخەۋە ھەستم بەخۇشەۋىستى دەكرد لەبارەيەۋە،
 وتم:

—دەتوانم قىسەتان لەگەل بىكەم؟

پاستىيەكەي زۆرسەرى سوپماۋپىرسى:

—سەبارەت بەكام بابەت؟

—سەبارەت بەبابەت نا، تەنھا دەمەۋىت لەنزيكەۋە بتان ناسم.

—من كەسايەتتەكى تايبەتىم نىيە كەشايەنى لەنزيكەۋە ناسىن بىت،
 من كەسىكى ئاسايىم بەلام مادام ناسىنى خاتوننىكى زانستپەرۋەرۋە
 تىگەيشتوۋ ۋەك ئۆۋە بىت كىشەنىيە.

ئەمەبو ئەۋلايەنەي ئەۋكەكارىگەرى لەسەرم من دروستكردبوو من
 كەسىكى ئاسايى بووم، بەۋشۆۋەيە بەھرى تايبەتىۋ زانىارى لەۋ
 شۆۋەيەم نەبوو، جارى بەھىچ شۆۋەيەك (خاتوون) نەبووم، بەلام
 بەشۆۋازى خۇلۇك نىزىك كىردنەۋەيۋ بەۋگرىگىيەي كە بەمنى دا،
 پىش ئەۋەي قىسە بىكەين، ھەنگاۋىك پىش من كەۋتۋتوانى
 سەركەۋتۋر بىت.

له گەل ھاوړپټه كمدا كه ناوې (نئيدا) بوو، ئه وېش نۆر مه راقى ژيانى
(سه ليم) ى ده كرد پټكه وه پوښستين بى شوينيك و سه ليمېش له گەل
ھاوړپټه كيدا هاتبوو، نزيكه ى كاترژميرك قسه مان كرد.

من به رده وام پرسىارم سه باره ت به خوى لى ده كرد، به لام نه و
زياتر حه زى ده كرد له سه ر نايدولژيا و فيكرو به هاى فرمانه كان
بدويت.

له كاتى قسه كانيشدا هيرشى نه ده كرده سه ر هيچ لايه نيك و ته نها
باسى له جوانييه كانى بېروپاكه ى خوى ده كرد.

سه رنجى قسه كانيم ددها هيچ تووړه نه ده بوو سو كايه تى به كه س
نه ده كرد، به رده وام له كاتى قسه كردندا په چاوى لايه نى به رامبه ريشى
ده كرد. ته نانه ت بى تاقي كړنه وه ى بېرو بۆچوونه كانى له كاتيكدا
هيرشيكى توندم كرده سه ر بېروباوه په كانى، به لام نه و وازى
له خړپاگرى و خوږين شيرينى خوى نه هيناو ته نها وتى:

— ئه م قسانه، ناكړيت قسه ى خاتوونيكى وهك ئيوه بن، چونكه
ئيوه فيكرتان به جوړيك ده دويت وه سه سته كانتان به جوړيكى دى، ئه مه
له سه رنجه كانتانه وه تيده گم، ئيوه هاوسه نگر له وهن
كه ده رده كه ون. ئه گه ر به وشئيوه يه ش نه بوومايه كه نه و ده يوت
ناچار بووم كه وام لى بيت، نه و پياوه لدانه ى نه و منى شه رمه زار كرد،
نه و ناچارى كردم هه نكاويك بيمه دواوه.

خوین گەرمی و پەوشتی دڵسۆزانە و وتەکانی سەلیم زۆر کاریان تێ
کردبووم، ئەو بەپاستی کەسیکی بانگخوازیبوو، ئەو وەک من بێ
ورده کاری و بەهەلەشیی بانگەوازی نەدەکرد بەلکو بەبێ دەنگی و
لەقوولاییبەو نزیك دەبوویەو.

لەقسە و هەلسوکه وتیدا بەتەواوی مانا وەستای "کاریگەری
دروستکردن لەسەر مۆفەکان" بوو هۆکاری ئەمەش دەگەڕایەو بۆ
زۆر خویندەوێ کتیب.

ئێستا سەلیم هاوسەری منە.

لەبەرئەوێ هاوسەرگیریم لەگەڵ باشترین پیاوی دنیا داگرددووە
لەهەموو نوێژیکدا سوپاسی پەروەردگارم دەکەم.

باوەڕم وەهایە کە هەرکەسێک بیهوێت خۆی پێ بگەیهنێت دەتوانێت
ببێت بەسەلیمکی تر.

ئێستاش هەرگەنجێک ببینم بۆی باس دەکەم، هاوسەرانی
هەلبژێرن کە خاواناسبێت دڵی بەخۆشەویستی ئەو وە بەندبێت،
چونکە ئەوان کەسانێکن لەبەر خاتری خودا دەژین و بەسۆزو سنگ
فراوانن، هەلبەت ئەگەر دەتانهوێت ئەو خۆشەختییە بچێژن کە من
دەبچێژم... لەگەڵ پێژدا.

(ناوەکە ی پاریژداوە)

چۆن دمتوانم پزگارم بېت له ئالودمبوون به
ته ماشاگردنى وئنه بى ئابروو دهكان

من گەنجىكى ته من ههژده سال بووم كه له بېرۆكى ته ماشاگردنى
وئنه بى ئابروو دا نوقم بووبووم، بېرو هۆشم پر بوو له وئنه و ديمه نى
پووت.

نه مده توانى له سهير كردنى وئنه بى حه رام دوور بكة ومه وه، مېشكم
وه ك مه كينه يه كى وئنه گرتنى ليه اتبوو كه ته نها وئنه بى حه رامى
ده گرت.

وام لى هاتبوو جگه له و ديمه نانه نه مده توانى بېر له هېچ شتىكى تر
بكه مه وه، ههسته كانم ماندوو نه ده بوون له پاكردن به دواى ئه و كاره
سووكو سادانه وه !

له بهر نه وهش نارامی و پاستگویی و ژبانی قوتا بخانه م
ژیره و ژوور بوو.

نه مده توانی هژکاری نه و سر نه که و تنانه م بۆخوم و خیزانه که شم
پوون بکه مه وه.

کاتیک هاوړیکام دهیان بینی که حاله تی دهروونیم به لاپړدا
ده پوښت هه ندیک جار هاوکاریان ده کردم، به لام هه ندیک تریشیان
به پیچه وانه وه پوویه پوویان ده بوونه وه.

که مال، نه و هاوړییه ی که وه ک من نه ویش بوو یوه نه سیری نه و
دیمه نانه دهیوت:

- گوی مه ده ری و به که یفی خوت بکه، به کجار دیتته نه م دویایه وه،
مرؤ له که نجیتیدا ده بیته له گه ل هه سته کانیدا بژی، به و شیوه به
که یف خوش و دلخوش ده بیته، پرې بکه پری، سه یریکه، خه ون بیینه،
دلخوش به.

له بهر نه وه دیواره کانی ژووره که م به وینه ی ناشیرین پرکرد بویه وه و
به دریژی پوژ نه مده توانی چاوه کانم له سریان لای به م.

نزیکترین هاوړیم که (سه عید) بوو، له هر دهره تیکدا بوی
هه لیکه و تایه دژایه تی ده کردم و دهیوت:

- نه گه پر وهره دگار شتیکی به حه رام نووسی بیته، نه و ا حیکمه تیکی
تیدایه، سه رقال کردنی می شک و چاوو خه یال به و دیمه نانه هه م

كه سه كه گونا هبار ده كات، هم هاوسه نگی له ده ست ده دات. وهك
كژيله يه كي داماوت لیّ هاتووه له به رامبه ر دیمه نی بیژزای ئه و
وینه ناشیرینه دا وهك كژيله ی ههسته خراپه كان...

ئه وه تۆنیت كه جله وی خۆت گرتبیت، به لكو جله وی تۆ ئیستا
له ده ستی نه فست وهسته خراپه كان تدايه تۆ وهك جانه وه رێکی
داماوت لیّ هاتووه كه لیک به ده میدا دیته خواری و به دوا ی پارچه
گۆشتی کدا ده گه ریت.

سهیری خۆت بکه، ئه وه دوو ساله له تاقیردنه وه کانیشدا
ده رناچیت، ئه مه گه وره ترین له ده ست چوونه بۆتۆ دایک و باوکت
تووشی خه فته کردوه، تووشی دوعای خراپی ئه وانیش ده بیت
ئه مهش دووه مین له ده ستچوونی تۆیه.

له ناو کۆمه لگه شدا وهك كه سیکی سه رکه وتوو ریزدار ده رناکه ویت
ئه مهش یان سییه م له ده ستچوونه.

وای لیّ دیت هه رکه س بتهینیت لیت هه لدیت و خۆیت لیّ ده پاریزیت
ئه مهش چواره مین له ده ستچوونه.

به لام له هه موو ئه مانه گرنگتر ئه وه یه كه له ناو کۆمه لگه دا وهك
كه سیکی باوه رپینه کراو ده ناسریت ئه مهش پینجه مین له ده ست
چوونی تۆیه.

ئىستا دەتوانىت پىم بلىيت؟ تۇ دەتەويت ژيانىت بەشىۋە يەكى
نەخوازىۋو لەھالىتىكى سەرشۇپىدا بەسەر بېەيت؟ ياخۇد ژيانىك بژىت
كە بېيتە جىيى سەرنىچو تەقدىرى خەلگىۋ داۋىن پاكو پىزلىگىراۋ
بىت؟

سەئىد پاستى دەۋت، بۆيە ھاۋارم كىر بەسەرىداۋ وت:
-كەۋاتە، چۆن دەتوانم پىزگارم بىت؟!

وتى:

-ۋەرە بۆلای ئىمە، ئىمە لەگەل گروپىك لەھاۋرپىياندا دۇنيایەكمان
بۆخۇمان پىك ھىناۋە، لەۋى ھەرام بوۋى نىيە، تەنھا ھەلەل ھەيە
خىيانەت بوۋى نىيە، بەلگە دۆستايەتى ھەيە.

من باۋەرم ۋايە كە تۆش دۇبىارە دەتوانىت خۆت بدۆزىتەۋە..
منو سەئىد دەرىچۋى ھەمان قۇتابخانە بوۋىن، ئەۋ بەشى پىزىشكى
ۋەرىگىرتو چۈۋە ئەۋى، منىش لەناۋ ئەۋ بۆشايىيە ژياندا كە خۇوم
دەبوۋىە ئەۋ ۋىنە بى ئاپروانە ھەروا مابوۋمەۋە.

پىكەۋە چۈۋىن بۆنەۋ مالاى كە ئەۋ تىايدا دەمايەۋە، شوقەيەكى
جوانىيان بەكرى گىرتىۋو، چۈۋار خۇيىندكارى پىزىشكى پىكەۋە
كۆۋبوۋىۋونەۋە دۇنيایەكى جوانىيان خۇلقاندېۋو.

كاتىك لەدەرگا چۈۋىنە ژۋورەۋە دۈۋ ۋىنە سەرنىجىيان پاكىشام:
لەژىر يەكىكىياندا نوسراۋو:

"لەزىنا نازىك مەنبەو، چونكە پۇخى مرۇف دەكۆزىت، دەيكاتە
بەندەى ھەستەكانى و وەك مردوويهكى زىندوى لى دەكات."

بەلى ئەو مەن بووم، ئەو پستەيە پىناسەى منى دەکرد.

سەعيد كاتىك بىنى زۆر تاساوم دەستى گرتەوتى:

— ھەموو پۇزىك ئەو تابلىوئە دەخوئىمەو، وەك دەرمان وايە بۆئىمە
ئەگەر نا گوناھەكانى كۆمەلگە وەك ئەزىبىھا مرۇف قووت دەدەن.

نووسراوى ژىر تابلىوئە دووم سەيرتربوو:

"تەماشاكردنى ئافرەتى مردوو بەچاويكى نەفسانىيەو، نىشانەى
پسواى ئەو كەسە دەردەخات، سەيركردنى وئەى خراپ كەلەھوكمى
مردوودايە جوانى پۇخ دەكۆزىتتەو."

تىگەيشتم، زۆر باشىش تىگەيشتم.

مرۇف ناتوانىت بەتەنھا بەرەنگارى گوناھو ھەلەكان بېتتەو:

"ھەركەس گرووپىكى باش لەھارپى ھەلبۇزىت، دەبىتتە كەسىكى
باش"

مەن لەو چەند پۇزەدا كەلەمالى سەعيد بووم زۆر باش لەو قەسەى
باوكم تىگەيشتم.

سوپاس بۆپەرەدگارم!

ئىستە وەسىيەت دەكەم...

بۆتەوانەى كە ھىشتا نەكەوتونەتە داوھەكانى ژيانەو...

بۆئەوانەى لەناو تاواندا پەلە قازەيانەو دەيانەوئە پزگارىيان بئەت!
بۆئەوانەى داواى ھاوکارى دەکەنو دەلئەن: "حالى ئىمە چى لى
بەسەر دئەت!"

وہسیەت دەکەم بە:
ھاوئەئەک کەخودا بناسئەت و دەووبەرئەک کە ملیان بۆقورئان کەچ
کردبئەت.

جگەلەمە پئەى پزگارئەتان نئە...
وہسیەت دەکەم...

(ناوہکەى پارئەزناوہ)

بوومە قوربانى هەلەكانى خۆم

بەداخەو، بى سەروبەرى ژيان لەگەڵ گرووپىك لە ھاوپى
سەرسەرىو، ويستى ژيانىكى سەرکەشانی منیشى بەلاى خۆيدا
پاکيشا..

خۆدزینەو لەوانەكانى ئامادەيى، قۆپى كردن، فشار خستنه سەر
گەنجەكانى دەورووبەرم، پارەوەرگرتن لەهەندىك لەمنداڵە
دەولەمەندەكان...

هه موو ئه مانه له سه ره تادا وهك سه ركه شيبه كى شيرين
دهرده كه وتن.

هه موو شته كان به ده ركه وتننى مامۆستای ئه ده بياتمان ده سستی
پێكرد، سه ره پای ئه وهى چه ندين مامۆستامان به هه ره شه بى دهنگ
كردبوو، به لام مامۆستا (ياقون) ئازايه تى خۆى سه لماندو تا
ده ركردنمان له قوتا بخانه نه وه ستايه وه...

بۆ ئه وهى واله مامۆستا بكه ين واز به ئینیت، هه رچى له ده ستمان هات
كردمان..

هه ره شمان كرد، سه ياره كه يمان په نچه رکرد، جامه كانيمان شكاند،
له كۆتاييشدا له ناوه پاستى شه قامه كه دا زۆر بى په حمانه لیمان دا..
به لام ئه و وازی نه هیناو وتبووى:

—پێویسته كه سێك خۆى فیدابكات بۆ ئه وهى ئه م جانه وه رانه
خاوین بکاته وه...

له كۆتاييشدا ئێمه ی به ده رکردن دا..
له سه ر حه قيش بوو..

تومه س ئه و پێگه يه ی كه ئێمه چووبووینه سه رى ژيانێكى
شیتانه مان ده ويست پر بوو له به ره به ستو نا په حه تى و نه هامه تى.
به لام ئێمه ئه وه مان نه ده زانى..

نەسىمى لاۋىتى دابوۋى لەسەرمان، گويمان لە مامۇستاكان و دايكو
باوكمان نەدەگرت.

دەرگای عەقلمان بەپوۋى ھەر پاستى و ئامۇزگارى و حەقىقەتىكىدا
داخستېو.

داندەنە لەگەل قوتابخانە، خىزان، شار، ھەروھە ھەموو دۆست و
خۆشەويستەكانم پەيوەندىم پچرا.

كاتىك لەپاستىيەكان تىگەشتم و زانىم ئەو كارانەى كەدەيانكەم زۆر
ھەلەن، كار لەكارترازابو.

بەكارھىتئانى مادەى ھۆشبەر، دزى كردن و پياو برىندار كردن و دوو
تاوانى پياوكوژى..

لەو تەمەنە گەنجىتييەمدا كە پەشەبا سەر شىتەكان ژيانمىان
سەرەوژىر كردبوو، من بەتەواۋى تەنيابووم.

چىتر ئەو كەسانەى كە پىيان قبوول دەكراو ئەو دۆستانەشى كە
پالىان پىئوھنام بۆ ئەو پىيە، لەلام نەمايوئەوھ...

چىتر زىندان مالى من بوو، بەلام لىرەش پاھت نەبووم، چونكە
يەككە لەو دووپياوھى كە كوشتېبووم پياۋى گروپى مافياكەى
بەرامبەرمان بوو، دەمزانى كە باجى ئەوھم بەژيانم لى دەسىنئەوھ.

منیان خزانده ته والیتی زیندانه وه .. ژماره ی نه و شیشه نه ی که
ده کران به جه سته مداو دهرده هاتنه وه له ژماره نه ده هات و بی
سنووریو، پیم وایت وایان زانی مردوم بویه له وی به جیان هیستم.
کاتیك چاوم کرده وه له نه خۆشخانه و له ناو خوین و سیره مدا
گیرۆده ی نازاریکی سهخت بوو بووم.

ته واو هۆشم به خۆم نه بوو، ژاوه ژاو ده هاته به رگویم، چاوه کانم وه
په نجه ره یه کیان لی هاتبوو که به په رده ی دراو داپۆشرا بیت، دیمه نه کان
پچر پچرو لیل بوون.

نه نجامه که زۆر ترسناک بوو! شیشه کان جه سته میان پارچه پارچه
کردبوو، له بهر نه وهش پرخۆله باریکه میان بریبوو ئیدرار میان بۆده ره وه
به ستبوو.

پتیوست به وه ناکات بزانی که نه مه واتای چی بوو! ته نانهت
بیر کردنه وهش لی ئینسانی ده تۆقاند ..

فاتوره ی گوئی نه گرتن له گه وره کان، گوئی نه دانه ژیان، بینینی ژیان
وه که سه ره که شیهه ک، لیدانی مامۆستایه ک له ناوه پاستی شه قامدا ته نها
له بهر نه وه ی ده یویست زانست و په وشتمان فیڕ بکات هر نه مه بوو.

په روهر دگارم به جۆریک باجی لی سه ندمه وه. نازاری نه وه ی که
مامۆستا که مان نارد نه خۆشخانه، به وشپوه یهش خۆم که وتمه
نه خۆشخانه، نه ویش وه که مه حکومیکى حوکمدراو به حوکمیکى قورس

لەزىنداندا.. تەنھا ئەمە؟! خۆزگە تەنھا خۆم باجى ھەلەكانم
بدايەتەوہ.. دايكى بى پارەم دەيتوانى بەرگەى كوپە
سەرپىچىكارەكەى بگرىت كە بەبەرچاويەوہ لەدەست چوو..

باوكى داماوېشم، بەسى چوار قرانموچەى فەرمانبەرييەوہ، بارى
خىزانەكەى لەئەستۆگرتووە، ئەويش نەخۆشى فشارى خوينى ھەيە،
ئەگەر پۆزىك ھەوالى بەئىشى ئەويشم پى بگات ئەوكات چى بكم!!
بۆچى باسى ئەمانەم بۆ كردن؟!

بۆئەو گەنجانەى لەتەمەنى مندان، بۆئەوانەى خويان داوہ تە ھەمان
خەيالەكانى منو دەيانەويت تامى ژيان بكەن! بۆئەوانەى خويان
داوہ تە دەست سىحرەكانى دونيايەكى بى ئامانچو دەلێن: "كوئ
مەدەرئى، بەمن چى!"

بۆھەموو ئەوانەى كە گەنجيتيان بە نەفسە سەرپىچىكارەكەيانەوہ
بۆدۆزەخ گۆرپوہ..

ئەگەر دەتانەويت بزانن كۆتاييتان بەكوئ دەگات، سەيرى من
بكەن.. چونكە ئەم پىيە دەگاتە ھەمان شوپن..

يان بەنديخانە..!

يان نەخۆشخانە..!

ياخود گۆرستان..!

ئەگەر مالىكتان ھەيە كە ئىوارە دەتوانن بۆى بگەپتەوہ..

ئەگەر دايىك و باوكتان دەتانخەنە سەر سنگيان و پېتان دەلەين:
"پۆلەكەم!" ئەگەر تواناي سىك پېكرىن و تېر نوستىتان ھەيە!

كەواتە: ئىيۈە بەختە وەرتىن و دەولە مەندىتىن كەسى دۇنيان.
چاگەيەك لەگەل خۆتان بىكەن و بەسەركەشى و خەيالە و بەدواي
داھاتودا مەگەپېن، باغەقل و مەنتىقتان پابەرتان و ئامۇزگارى و
تەجربەي گەرەكان پووناكى پېتان بېت.

من قورىيانى دەستى ھەلەكانى خۆم، لەھالى من بېروان و پەند
وەربىگىن بزانن كە ھاوپىي خراپ، پىي خراپ، كارى خراپ و قازانجى
ھەرام باجى زۆر قورستان پىي دەداتە وە...

باقسەي گەنجىك كە زەمانىك بوو ژيانىكى خېراو خەيال پەرىست و
لەخۇبايى و سەركەش دەژيا، ئىستاش باجەكەي زۆر بەسەختى
دەداتە وە ھاوكتان بېت بۆدۆزىنە وەي پىي پاست.

باوھېتان بەو ھەبېت كە داواي چى لەپەرەردىگارى مەزىن بىكەن،
ھەرچى يەك بېت، پېتان دەبەخشىت...

ئەگەر ئەم فىلىمى ژيانە بخىتە وە سەرەتاو دووبارە مافى
ھەلېژاردىم پىي بدىتە وە، ئەم دوو شتە ھەلدەبۇيىم:

۱- پەرەمەندى و دوعاى دايىك و باوك.

۲- بەندەيەكى شاينە بەپەرەردىگار.

ئەمە وەسىيەتى مەن، بەلام ھەلېژاردىنى لەدەست ئىيۈەدايە...

(ناوه‌که‌ی پارێزناوه)

له‌وه ده‌ترسم

باوكم به‌بێ ئیمانی ب‌پروات

مامۆستای به‌پێزو موخته‌ره‌م..

سه‌ره‌تا س‌لاوی خواتان له‌سه‌رییت.

به‌وپه‌پی پێزه‌وه ده‌سته‌گانتان ماچ ده‌که‌م..

مامۆستا به‌تیپه‌په‌یوونی کات خه‌ریکه ده‌ره‌اتنه‌وه‌م ئه‌سته‌م

ده‌بیته‌و تاقیکردنه‌وه قورسه‌کانم به‌رده‌وامن..

پیشتر چیرۆکی ژيانم بۆ ئێوه باس کردبوو، دوو پۆڤ له مه و پيشيش
کتیبه کانی "من له ئاگر دا سهوز بووم" و "گۆتا هه ناسه له سوچه دا" م
خوینده وه.

به فرمیسک وه نسک دانه وه کتیبی ژيانی جه نابیتانم خوینده وه.
چه نده له ژيانی من ده چوو! له گه له خوینده وه ی هه ر لاپه ره یه کیدا
خوڤا گریم له ده ست ده داو نه مده توانی پیش به فرمیسکه کانم بگرم
فرمیسکه کانم وه ک لافاویان لی هاتبوو.

باسی باوکم کردووه بۆتان، ئه و ئیستا نو قم بووه له قومار کردندا،
چی بلیتمو چی بکه م، نه متوانی وای لی بکه م گویم بۆ بگریت، گوئ
له من ناگریت، نیوه شه و ده گه پیتوه بۆمال وه، ئه ندامه کانی
خیزانه که م به شیوه یه ک دوژمنن به یه ک، که نه گه ر له ده ستیان بیست
یه کتری ده کوژن..

به رده وام له شه رو ده مه قالداین...

هه رچی دایکی شه باری ده روونی ته واو نییه، من له جه وێکی
ئاوه هادا چوومه ته قه پاغی خۆمه وه، باوه شم کردووه به کتیبه کانی
ئێوه دا و پشتم به به ره مه کانی سه عیدی نوورسی به ستووه،
پیشنیاره کانی ناو کتیبه کانتانم خوینده وه، به رده وام به دوعا و
پارانه وه و خوینده وه ی جه وشه ن ده ژیم.

مامۆستا، من كه سىڭى بېدەنگم، ھەموو شتەكان لە ناخىمى خۆمدا
دەھىلمەرو، ھىچ كەسىڭم نىيە كەقسەى لەگەلدا بكم. بەتەواوى
گۆشەگىر بووم، چونكە دەورووبەرەكم ھىچ پەيوەندىيەكيان لەگەل
دىن نىيە، بۆ ئەوان تەنھا ژيانى دونيا بوونى ھەيە، ھىچ كەسىڭى لى
نىيە كەباوھەدارىيەت و نوێژىكات.

پەيوەنديمان لەگەل خەزم و كەسو كارماندا ئەوئەندە كەمە كە
دەتوانىن بەنەبوو حسابى بۆ بكمەين. دلەپاوكۆ و ملەلاننىيەكى زۆر لە
خەزانەكەمدا ھەيە.. دەمەقالى.. توندوتىژى.. شەپى بەردەوام..
مامۆستا من زۆر ناموێتەتەم.

ھاوسەرەكم ھىچ ھەوالم ناپرسىت، ھەميشە لەخوا دەپاړيمەو.
بەنيازم داواى تەلاق بكم، من ئيتەر بىزاربووم، مامۆستا، بۆمانەو
بەپێوھە پێويستم بەمەعجىزەيە، ئىستاكەش بەزۆر ئەم پستانە
دەھۆنمەو.

بۆ ھەموو شتەك فرمىسك دەپێژم، تەندروستىم تىكچو
گورچىلەكانم تووشى خوێن بەربوون ھاتوون.

بەرھەمەكانى جەنابتان و سەعیدى نوورسى تەنھا ھۆكارى مانەوھى
منن بەپێوھە..

نوێژەكانم ئەنجام دەدەم و جەوشەن دەخوینمەو بەردەوام لە
خوا دەپاړيمەو: "خوايەگيان بمخەيتە پىزى قوتابيانى پەيامەكانى

نور و، هیدایه تم بدهیت تاب توانم له کږه دینیه کاند ا له گه لیاندا بمو
له گه ل نه واند ا شوکرانه بڅیری نیعمه ته کانت بکه م و لیت بپاړیمه وه،
باپه یامه کانی نور بینه وه سیله یه ک بق گه یشتنم به به هه شت و له گه ل
نه و جه ماعه ته دا چاوه کانم لیک بنیم.."

ماموستا تکاده که م هاوکاریم بکن، توانای تهحه مول کردنم نه ماوه
گه وره ترین خه یالم ته واوکردنی خویندن و پیک هیئانی ژیانیکي
به خته ور بوو.

ده موت: "من هیچ کات ناهیللم نه و شتانه ی به سه رمداها، به سه ر
منداله کاند ا بیته وه."

به لام نه وه پړوی نه دا، به داخوه هه موو شته کان نه گه تیښ.
ماموستا، نومیدیکم هه یه.

به لام نه و نومیدم هاوسه رگیری نییه، به لکو بوونه به قوتابی نور،
هه ولدانه، هاوکاریکړنه، ده مه ویت له گه ل که سه پړوخسار
نورانیه کاند ا هه وا هه لېمژم.

ماموستا، تکایه هاوکاری نه م کچه تان بکن... له ژیانیکي
ناهه مواردام نامه ویت خوم بکوژم، به لام توانای به رگه گرتنیشم
نه ماوه.

هه رچه نده له لایه کیشه وه سوپاسی خوا ده که م، نه و قسه یه ی
سه عیدی نورسیم دیته وه یاد که ده لیت:

"ئەى بېچارە! واز لە سكا لاكردن بهێتە لە دەستی بە لاو موسیبتە،
 وەرە و تەو کول بکە، چونکە سکا لاكردن لە بە لاو لە هەلەش خۆی
 لە خۆیدا بە لایەکی ترە، ئەگەر ئەو بە لایە خشەت دۆزیبەو، ئەو بزانە
 کە ئەو بە لایە لە ناو ئیحسان و بەخششی ئەودایە، واز لە سکا لا بهێتە،
 سوپاسگوزار بە وەك چۆن بولبولەکان سوپاسگوزارن لە کاتی کدا کە
 گولەکان بە شەوقەو پێدەکەن."

چەندە جوانی و تەو مامۆستا!

شتێکی تریش هەیە مامۆستا، من لەو دە ترسم کە باوكم
 بەوشیو هە بمریت، لەیەكێك لە بەر هەمەکانی ئێوەدا چیرۆکی ژیاى
 باوکیکم خۆیندەو کە بە بێباو هپی وەفاتی کردبوو.

خوێنى جەستەم خەریك بوو دەمەیی، من ناتوانم بەرگەى ئەو
 بگرم کە باوکی منیش بەوشیو هە بپروات!

مردنیکی لەوشیو هە؟! دە ترسم باوکی منیش باجیکی وەها
 قورس بدات، هەولەکانم بۆ گە پاندنەو هەى ئەو بۆسەر دین بێ ئە نجام
 بوون.

پۆڤی هەینی خەوم لێ کە وتبوو، لەخەوندا دەنگێك پێی وتم:
 "هەستە باوكت هەستێنە و نۆڤى لێ بکە تا بپروات بۆنۆڤ."

لەگەڤ دايك و باوكم

رېك ناكهوم

مامۆستای بەرپرۆم، خالید ئیترتوغرول.

من قوتابی قۇناغی دووہمی ئامادەیی، ھاوپیەکم نامە بۆئیۆه
دەنیریت کیشەکانی بۆئیۆه باس دەکات، ئیۆهش وەلامی دەدەنەوہ
هەندیک لەنامە کانتان پیکەوہ دەخوینینەوہ، منیش ئەم پەیوہندییە
کاری تی کردم.

بەپیارم دا کیشەکانم بۆئیۆه باس بکەم.

کیشەیی سەرەکی من دایک و باوکمە، ئەوانم زۆر خۆش دەوێت،
تەنانەت ناتوانم بێر لەژیانی کەمەوہ کە ئەوانی تیدا نەبن، بەلام

ئەوان ھېچ لەمن تىناگەن، لە ھەر فرسەتتەدا دڵم دەشکێنم دەمخەنە گریان.

سەرەپای ئەوێش بڕایەکم ھەبە ئەوە تازە دەچیتە ناوەندی، باوکم زۆر بەقسە ئازاری دەدات و ھەندیک جاریش لێی دەدات، ناتوانم بەرگە ی ئەو بەگرم.

بەلێ، ئێمە منداڵین، گەنجین ھەلەمان ھەبە، ناتوانین وەك ئەوان بەتەگە یشتوویی لە ژيان بپوانین، بەلام کاتێک ھەر کردەو ھەبە کمان بە ھەلە لێک دەدریتەو، زیاتر ھەلە دەکەین.

لە کاتێکدا لە قوتابخانە دەگەڕاینەو، ھاوڕێییەکی کۆر لە پێگە سەبارەت بەوانەکان پرسیاریکی لێ کردم، دایکم ئەمە ی بینی بوو، قیامەت ھەلگیرسا، من بوومە خراپترین کچی سەرزەوی، ھەرچیم کرد باوھە ی پێ ئەکردم.

من چیتەر لە بەرامبەر ئەو ھەلسوکەوتە پەقاندەدا کە سایەتیم خەریکە لە دەست دەدەم، نازانم دەبێ چی بکەم، تەنانەت ناستوانم ئەو ھەبە بکەم ھەلە چ ھەلسوکەوتێک بە دڵی ئەوانەو لە کام ھەلسوکەوت ناپازین.

کاتێک ھاوڕێکانم باسی ئەو دەکەن کە دایک و باوکیان چەندە تەگە یشتون و جوان ھەلسوکەوت دەکەن، ئێرە بیان پێ دەبەم.

منیش چه زم ده کرد دایک و باو کم، تیگه یشتو و، پۆشنبر بوونایه،
 واته نه گه کیشیه کم هه بوايه بمتوانیایه له باوه شی دایکم یان باو کم
 دابنیشتمایه و هه موو شتی کم بۆیان باس بکردایه، بمتوانیایه سه باره ت
 به بابته تی جیاواز مونا قه شه له گه ل باو کم بکردایه و بمتوانیایه بلیم که
 نه و هه موو کات له سه ر حه ق نییه و، بمتوانیایه له گه ل باو کم دا
 بپۆشتمایه بۆشت کپین.

نۆر چه زم ده کرد که نه و کاتانه ی که نه و تیایدا جه ویکی باشی
 هه یه، هه می شه به رده وام بیّت، ئای مامۆستا! نه گه ر نه مه بیّته
 پاستی باوه پ بکه ده به مه به خته وه رترین که سی دنیا.

خۆزگه ..

چیت به و شیوه یه گوماناییه ش لییان نه پوانیمایه و متمانه یان پی
 بکردمایه و، ئیعتباریان بۆ دابنامایه و به چاوی به نی ئاده م لییان
 بپوانیمایه ..

پتویسته دایک نزیکتیرین دۆست بیّت بۆ که چه کی، باشتیرین نه پتینی
 پارێزو هاوپییه کی نزیك بیّت له گیانیه وه، پتویست بوو کاتیك من
 بگه پامایه ته وه بۆ مال هه موو پۆژه که مم بۆ باس بکردایه، نار هه تی و
 خۆشییه کانم له گه ل نه و دا به ش بکردایه، پتویست بوو نه و من
 به جد دی وه ربگریت و گویم بۆ پابگریت، کاتیك که بینى هه له ده که م

پیتی بوتمايه: "تۆنۈ كارەت كىردۈۈ، بەلام ئەگەر مەن بوومايه
نەمدەكرد" و بەشىۋەيەكى شىرىن ناگادارى بىكرىمايه تەۋە.

كاتىكىش كارىكى باشم بىكرىمايه، دلى بىدمايه تەۋە و بىوتايە:
"مىنىش لەجىتى تۆ بوومايه ھەمان كارم دەكرد."

پىۋىستە بۆھابەشى كىردن لەكارى چىشتاخانە و خاۋىن كىردنەۋەى
ناۋ مالد شتانىك ھەبن لەنىۋانماندا بۆباسكىردن كە بەھۆيەۋە ھەز
بەنىشكىردن بىكەم، پىۋىستە ۋەك مۆۋ ھىسابم بۆ بىكات و گىرىگىم پى
بىدات.

دەستەۋاژەكانى ۋەك "تۆ تى ناگەيت، تۆ ناتۋانىت ئەنجامى
بەدەيت، دەبىشكىنىت، تۆ گەۋجىت، دەستت شكاۋە!، كۆيرايىتە؟"

زۆر ئازارم دەدەن، دەمشكىنن.. ۋام لى دەكەن ئەۋەشى كە
لەتۋانامدا ھەيە بىكەم نەتۋانم بىكەم، دەستۋ قاچم تىكەل دەبن.

كاتىك دەبىنم لەمالەۋە كەس لىم تى ناگات، خانۋەكەش بۆم
تەنگ دەبىت، دلم لەمالەۋە سارد دەبىتەۋە، ھەزىم بۆچۈۋە دەرەۋە
زىاد دەكات و لەھەر فرسەتتىكا ھەلپە بۆ دەرەۋەدەكەم، دەزانم
ئەمە باش نىيە بەلام چارەى تىرم نىيە.

گۈايە دايىكم ئەۋە فشارەى كەدەيخاتە سەرم بۆ باش پاكىرتىۋ
چاكەى مەنە بەلام ئەمەيە زىاتىر مەن سارد دەكاتەۋە لەمالەۋە. ئەمە

لە کاتێکدا پتۆیستە ئێوان بۆ ئەوەی من هەلە نەکەم ببە هاپوئۆ
 دۆست بۆم نەهێلن پەنا بۆ هاپوئۆ تریبەم... وانیه؟!
 هەلسوکەوتەکانی باوکیشم زۆر پەقن، بەپروای باوکم تاکە عاقلۆ
 تاکە کەسێک کە بیروباوەرەکانی پاست بن خۆیەتی، هیچ کات گوی
 لە من ناگرێت گۆیش بگرێت حەقەم پێ نادات... بەردەوام ئازاری
 برابچوکهکەم دەدات، لێی دەدات، کاتێک ئەو لێیان دەخوات من
 لێرەو خەفەت دەخۆم.

هەندێک جار هاپوئۆکانم دێن بۆ مالمەن، بەجۆرێک لێیان دەپوانن
 وەک ئەوەی خەریک بێت بیاخۆن، ئایا ئەمە هەلە نییه؟! ئەمە
 لەجیاتی ئەوەی هانم بدەن بۆهێنانە مالهەوی هاپوئۆکانم تا من نەپۆمە
 دەرەووە لەپێش چاویاندا بم، بەم شیوەیە هاپوئۆکانیشم دەناسن.

کاتێک ناویەناو دەچم بۆمائی هاپوئۆکانم ئێرەبیان پێ دەبەم. دایک و
 باوکیان لەدەرگاوە بەخێرەاتنمان دەکەن، قسەی خۆشمان لەگەڵ
 دەکەن، میوانداریمان دەکەن و، بەردەوام داوا دەکەن کە بپۆم
 بۆمائیان، دواتریش زۆر پێک پۆشن و دەست بەخۆیاندا دەهێنن.

دایک و باوکی من کەسانێکی زۆر ناپێکن لەجلو بەرگدا، زۆر گوی
 بەجلو بەرگ نادەن، ئەم وەزەعە ئەوانی زیاتر خۆین ساردکردووە.
 ئەگەر دایک و باوکم دەستیان بەخۆیاندا بهێنایە، قزبان بریقە

بهاتايه، باوكم هموو پۆژێك پيشی چاك بكردايه وهك بیست سال
له مه وپیش خۆيان نه گۆپییایه چهنده باش ده بوو.

باوكم كه خواردن هاته بهردهستی یهكسهر دهیخوات، لهكاتی نان
خواردندا ملّچه ملّج بهدهمی دهكات تهنا ته درك بهوه ناكات كه نهو
پاروانه لهدهمیدا چهنده دیمه نێکی ناشیرینیان ههیه.

جارێك وتم با باسی نهو مهوزعه بكهم، یهكه دونیا ئازاریان دام.
له بهر نهوهی باوكم عارهق و جگهره دهخوات، دایكیشم مودمینی
جگهرهیه، باری تهندروستیان زۆر ئازارم دهدات.

سهره پای هه موو نهمانهش نهوان دایك و باوکی من و، ژیان بهبی
نهوان سهخت و دژواره؟!

به تاییهت له دواي خۆیندنهوهی ههردوو کتیبی "من له ئاگر دا سهوز
بووم" و "کۆتا هه ناسه له سوچه دا".

له سایه ی کتیبه کانتانه وه دهستم به نوێژکردن کردووه و نوێژه کانم
به دزییه وه نه دا دهکهم، چونکه له ههلهپه ساردنهکانی باوكم دهترسم
كه دهلی: "تو ده تهوێت ببیته کۆنه په رست؟! "

نهوان نازانن كه من تاخودا زیاتر بناسم نهوانم زیاتر خۆش دهوێت.
له دواي هه موو نوێژه کانم نزیان بۆ دهکهم.

من له ناو خێزانیکی وه هادا دهژیم، پێویسته چی بکهم تا نه م
خیزانه والی بکهم زیاتر شیوهی ژیان وه ربگریت!

دەزانم نامە يەكی نۆر دريژ بوو.

بەنوسینی ئەم نامە يە ئاسوودەبووم، بەجۆرێك وەلامیشم دەست
كەوت، چونكە كتيبەكانتانیپیشنیارو ئامۆزگاری بەنرخیان تیدایە...
پەروەردگارم چالاکی و ئیمان و هیزتان پی بیه خشییت.
دەستهكانتان ماچ دەكەم.

(ناوەكە ی پارێزراوە)

زامى دليک

ئىمه له لادى له دايك بووين و هه رله وئيش گه وره بووين، نه و ياسايانه ي
 كه نه ريت و باوه كان دايان نابوو، زيانى ئىمه شى ئارپاسته ده كرد.
 من ته مه نم ۱۷ سالان و خيزانه كه شم ۱۵ سالان بوو كاتيك
 هاوسه رگيريان پى كردين، هاوسه ره كه م له هه مان كاتدا كچه
 پووريشم بوو.

سه ره پاي هه موو نارچه تيبه كانيش، ئىمه يه كمان زور
 خوشده ويست، هيچ بيزاريش نه بووين له وهى كه له گه ل دايك و باوكمدا
 له هه مان مال و له زووركي بچووكدا بووين، وهك دور عاشقى سووتاو

چاومان له سهر يه ك لانه ده برد، ته نانه ت بڼ ساتيكيش دوور له يه ك ه لمان نه ده كړد.

به لام له ژير كاري سه خندا منيش و ئه ویش ه موو پوژيكمان به ناپه حه تي ده برده سهر، ئه و ياسايانه ش له ولاوه يوه سستيت كه كړمه لگه بڅخيزانه كاني دانابوو.

نه مانده تواني له تهنيشته يه كه وه بپوښ يان ده ستي يه ك بگړين، نه مانده تواني له تهنيشته گه وره كاني خيزانه وه دابنیشين، ته نانه ت نه مانده تراني منډاله كانمان بگړينه باوه شو تيرماچيشيان بكه ين.

سهره پای ه موو ئه مانه ش ئيمه هر دلخوش بووين، له گه ل نه وه شي كه به پوژ له يه ك دوور بووين، به لام نيگا كانمان بڼه ك ژيانماني پر كړد بوو له به خته وه ري.

هاوسره جوانو دل ئالتونيه كه م بڼ نه وه ي بزانيت ئاكامي به كوي ده گات، پوژيكي قسه يه كي له دم ده رچوو.

دايكو باوكو گه وره كاني خيزانه كه م ئه م قسه يان به پراستو چه پدا گيږا... شته كه يان گه وره كړد، وه ك كيشه يه كي ناموسيان ليكړد.

منيش له ژير فشاري بڼ ماناي عورفو عاده ت و خيزانه كه مدا، نه متواني دم بكه مه وه و پشتي هاوسره كه م بگرم. به يانيه ك نه ويان ده ر كړده ده ره وه، ناتوانم له بيرم بچي ته وه كه چوڼ ناوړي دايه وه

بۆم و پاراپیه وه: "تکایه مه هیله برۆم، من بێ تاوانم، ده بیه کۆیله بۆت
ته نها بهیله بمینمه وه."

له وکاته دا هه زاره ها چه قق جه رگیان بریم..

فرمیسکه کانم پرشته ده روونمه وه و گپی دلم له ناخدا ناشت و ئه و
خه لۆزه ی که که وتبووه ناخمه وه زۆر بێ ئامان ده یسووتاندم.

ئه مه بووه دابراپانیکی له و جۆره که ئه و دووکه سه ی تامردن یه کیان
خۆشده ویست وه ک بلایی هه ر له ویدا کوشتبویانن، ئیمه چیت
نه ده ژیاين، ئه وه ی که ده ژیا جهسته ی بێ پۆح و بێ هه ستمان بوو.

له هه موو خیزان و کۆمه لکه و گونده که مان تۆرام، بریارم دا برۆمه
ده ره وه و دوور بکه ومه وه له و گونده ی که وه ک دۆزه خ ده یسووتاندم،
به لام ئاگری ده روونم هه یج کات نه کوژایه وه به لکو زیاتر کلپه ی
ده سه ند.

له وه والانه ی که سه باره ت به و پیم گه یشته، ده مزانی که
هاوسه ره که م ژیا نی به ته واوی بووه ته دۆزه خ، چاوه پێی ده کرد برۆم
بۆلای وه ره چی زووتره پێکه وه هه لپین.

به لام من له کوێ خاوه نی ئه و ئازایه تیه بووم؟ له کوێ بوو ئه و
ئینساف و لیبۆرده ییه ی ناو داب و نه ریتی گونده که مان!

ئه و خه یالانه ی که ده مکردن به که لکی هه یج نه هاتن، دواتر بیستم
که ژنه که میان داوه ته پیاویکی پیر، ئه ویش به زۆر..

به لّام خۆپاگرى ئه و تاچه ند كه لكى مه بوو؟ به رده وام ئه شكه نجه و
تيه لدان و ئيهانه كردن..

منيش هاوسه رگيرييه كى ترم كرد، به لّام هاوسه رگيرييه كى پوا له تى.
چونكه له دواى ئه و من نه مده توانى بيمه ميژد بۆهيچ كه سىكى تر،
كه سيش نه يده توانى بۆمن ببّيته هاوسه ر.

منيش و ئه ويش مندا لمان بوو، مندا له كانى ئه ويش كه و رده بوون و
مندا له كانى منيش.. ئه ويش به ته مه ندا چوو و منيش، مندا له كانى
ئه ويش شوويان كردو ژنيان هيئا، مندا له كانى منيش.

له كۆتاييدا ژنه كى منيش وه فاتي كرد، پياوه كهى ئه ويش، ئه و
ئاگره كى كه سالانتيك بوو نه متوانى بوو له ده روونمدا بيكوژيتمه وه
دووباره بلّيسه كى به رزبوويه وه بۆئاسمان.

له سه ر ته شويكى هه نديك له هاوپاكانم و ته نانه ت زۆر ليكردن يشيان
له كاتيكدا كه هاوسه ره كۆنه كه م به ته نيا له ماله وه بوو ته له فونم بۆ كرد.
له ته له فۆنه كه وه ده نكيك ده هات كه هه موو خانه كانى له شميان
زيندوو كرده وه و له هۆش خۆم چووم.

وتى:

- ئه وه تو يت؟ بيمه قورباني ئه و ده نگه ت، ئه وه خۆتى؟!
وه ره و ته حه مولى ئه مه بكه... ئه مه كۆتا ديمه نى ئه و فيلمه بوو
كه سالانتيك له مه و به ر پچاپابوو.

ئەو خۆشەويستىيە سىجراۋىيە ئەو عىشقىي كەنە مانتوانى پىيى
بگەين، ھەر ھەم ئەو ھەستانە كە ناتوانرئىت پىياھەلدانىيان بۆ بگرئىت...
دووبارە لە دەمارەكاندا ژيانەوہ..

پىكەوہ قسەمان كردد..

بىگومان ئەگەر ئەوہ بە قسە كردن ناوېرئىت، فرمئىسكە كانمان
بووبوہ لافاۋ پەلە قازەى دلمان قەفەسى سنگمانى ئازار دەدا..

وتى:

-كەواتە تۆ چى دەلئىت؟! واباش نىيە ئەو نىكاھىي كەلە نىوہدا
جىمان ھىشت تەواۋىي بگەين؟!

وتى:

-من ئامادەم بۆت بمرم، پەلە بگەو ھەرە، ئەگەر بتوانم بەم
شەوقەوہ پۆڭم لىيىتەوہ، ئىستاكە دواى چل سال لە بەردەم
خانۋەگلەكەمدا چاۋەپۆت دەبم، چاۋەپۆم تا ئەو پووخسارە
پرشنگدارەتو ئەو زەردەخەنە شىرىنەت كە چل سالە بەخەيالىيەوہم
تئىر لىيان بپوانم.

نازانم چۆن بتوانم بەرگە بگرم كاتىك دەستم دەگرئىت.

إن شاء الله ئەم ھەسرەتە دەھىلئىت بگەمە سبەينى.

خىرا ھەرە من چاۋەپۆتم. ئەو شەوہ درىژترين شەۋى ژيانى من بوو،
بەيانى زوۋ بەيەكەم پاس كە وتمەپۆي، وام دانابوو پئىش نىوہپۆ

بگه مه نه وی، هه موو نه و نه مانه تانه شم له گه ل خوم برد که پیم و ابوو
زور دلی پیمان خوش ده بیت و چل سال له مه و بهر یادگاری ها و به شی
نیمه بوون.

کاتیک گه یستمه به رده م نه و ماله ی که ناو نیشانی دابوومی هه موو
کیانم له رز دایگرت، بیگومان نه و عاره قه ی که کردبوومه وه ته نها
له بهر نه وه نه بوو که به پاکردن هاتبووم، به لکو له بهر نه و هه سته بوو که
دلی گوشیبووم و پوخمی تا ناو قورگم هیتابوو.
کاتیک له بهر رده می ده رگا که دا که سم نه دی ده ستم کرد
به پوانینه لای پاست و چه پدا.

کچیک گه نج له ویدا هه سستی به مه کردبوو بویه وتی:

-مامه، نیوه بولای پووری هاتوون وانیه؟!

-به لی، کچی خوم.

-میشتا کات ماوه، که میک له مه و بهر بردیان بومزگه وت، له دوا ی
نوژی نیوه پو نوژی جه نازه که ی ده که ن.

پوو خام!

به هه رنرخیک بیت، نه مه سزای که سیک بوو که نه یوانی پاریزگاری
له دلیک بکات که له بهر خوا خوشی ده ویست...

(ناوه که ی پاریزداوه)

خۆشەويىستى دىلم

مامۇستاي بەپېزىم، لەبەرئەۋەي ناۋنىشانەكە تاننازانم لەبەرئەۋە
ئەم نامەيەم دەنپىرم بۇخانەي پەخش و بۆلۈكردنەۋەكە تان...
ئەم نامەيە ھەلگىرى پاكترىن ھەست و بېرکردنەۋەكانمە، داخۋازم
لەدۋاي سپاردنيان بەخاۋەن پەحمەتى بى سىنور، بگات بەدەستى
ئۆۋە..

بېگومانم لەۋەي پىياھەلدانەكانى من بۆئۆۋە لەچاۋئەۋ خزمەتە
بى شوومارەي ئۆۋەدا زۆر خامۇشە، بەلام بەتۋاناي كەمى وشەكانم
دەمەۋىتتەكۈرتى دەريىبېرم سەبارەت بە شەخسى مەعنەۋى
جەنابتان و جوانى و پاراۋىۋېرەۋان بېزى بەرھەمەكانتان ھەرچى
بوتىرت سەبارەت بەئۆۋە بەس نىيە.

زۆر ھەزدەكەم شادبېم بەۋ بەختيارىيەي كە بېمە قوتابى ئۆۋە.

بەلام بەداخوۋە تواناي خويئندى زانگۆم نىيە.

بپيارم داۋە لەدواي ئامادەيى بەئىمكانياتى سنووردارى خۆمەۋە
كارىكەم و خۆم پىي بگەيەنم، بەلام سوپاس بۆخودا، پەرۋەردگارم ئەو
كارەي كرد بەنىسبم كەخۆم دەمويست، پيشەي مامۆستايى بوو
بەنىسبم.

مامۆستا، زۆرىنەي كىتەبەكانتائىم خويئندەتەۋەتەۋە، بەلام بە
پىويستى دەزانم چەند جارىك دووبارە بىيانخويئەمەۋە.
مامۆستاي بەپۆزم...

زۆر حەز بەنوسىنى نامەو بەتايەتیش ۋەرگرتنى ۋەلامى نامەكان
دەكەم ئەۋە بۆم سەرقال بونىكى شىرىنە، بىگومان تەكنەلۇژيا
چەندىش پيشكەوتوو بىت جىي نامەيەكى دۆستانە ناگريئەۋە كە
بەدەستى خۆت نووسىيىتت. چ جاي ئەۋەي كە ناۋەپۆكى نامەكە باس
لە "حەقىقەتەكانى ئيمان" بكات.

مامۆستا لەپاستيدا من يادگارپىەكى ۋەھا بەبايەخم نىيە كەبۆتانى
باس بكەم ياخود گونجاو بىت تا بىيئە چىرۆكىك بۆ كىتەبەكەتان.
لەدلىدا خاۋەنى پەرۋەردگارپىكى مېھرەبانم، كە ئاشناي عەشقى
خزمەتكردنەم، سوپاس بۆخودا پيشى دەزانم كە دەرفەتى ئەۋەي
بۆپەخساندووم، لەئىستادا تاكە ئاۋاتم ئەۋەيە كە بتوانم ئەو
دەرفەتەنە ۋەك ئەۋەي كەشاينىانە بەكارىان بەيئەم.

هۆكاری ئەم نامەيەم تەنھا بۆ ئەو ھەيەكە ئۆيە بزانن منیش ھەم و،
 لەدوئا و پارانەو ھەكەتتەدا جیھەك بۆمىكى تاوانبار ھەكەنەو، ھەروەھا
 چاوەپێى ئەو ھەم كەلەكەتە بەنرخى خۆتان و لەخزمەتى پیرۆزتان
 كەمەك كات بۆم تەرخان ھەكەن و لوتف ھەكەن و ھەلامىكى نامەكەم
 بەدەنەو، مەن چاوەپوانى ئەو ھەم لەئۆيە ھەيەكە بەناوى خزمەتى
 قورئانەو، چۆن بۆنام ھەقىقەتەكەنى ئیمان لەسەر شىوازىكى
 گونجاو لەگەڵ تىگەيشتنى مۆفەكەنى ئەم سەردەمە باس ھەكەم،
 چونكە مەن دەمەوێت دەست بەو ھەكەم.

تەكايە مامۆستا، مەن لەم بارەدا بەموحتاجى جى مەھىلن.

بۆئەو ھەيەكە بۆنام بەپروپۆزىكى شاھەن بەپیرۆزى خزمەت بەردەوام مە
 داواى دوئا لەئۆيە دەكەم، ھەندىك لەگەورەكانم -لەو برايانەى كەزۆر
 باش لەخزمەت تىگەشتون- پێيان وەم كە پێويست بەتەواوكردنى
 زانكۆ ناكات و پێشيان وەم كە ئاستى زانستى و ئامادەگىم بۆ
 خزمەتكردن گونجاو.

بىگومان مەن ھىشتا لەو بارەيەو ھەم خۆم بەئىشكەرى بەردەم
 قوتابخانەى زانستىش نازانم و زۆر باش باوەرم بەو ھەيەكە
 كە سىكى ھەكە ئۆيە سەنگ فراوان و پىگەيشتوو، ئەگەرچى لەزانكۆشدا
 نەتوانم بىمە قوتابى، دەتوانىت ئەم برا عەجىزەى ھەكە قوتابى ھەيەكە
 مەعەنەى خۆى قبول بكات.

بۆ تېيىنىپ شەخسىيە كانتان و، ئۇ سىڭ فراوانىيە كە دەينۇتىن و
وھلامە كانتان كە بەداواكارىيەكى زۆرە وھ چاۋەپىيان دەكەم
سوپاسگوزارى خۇم عەز دەكەم.

بەو بۆنەيەشەو وھكىلى سەلام بە لەخىزانەكەت كەبەشانازىيەو وھ
وھك خوشكىكى گەرەي مەعنەوى خۇم قېولم كىرەو وھ.

پىزەو حورمەتى منيان پى بگەيەنەو پىيان بلى كە زۆرەزەم دەكەم
لەنزيكەو وھ بيان ناسمو چاۋەپىيە دوعاى خىريان لى دەكەم.

مامۇستا، دەزانم كە لەكاتى زىپىنى ئىوھ بەزىادەو وھ كاركرد.
ئىوھ بەخوداى يەكتاۋ خاۋەن دەسەلات ئىمە دەسپىرم، لەخوا
دەپارپىمەو كە خەزمەتەپىرۆزە كانتان لە دەماغە تارىكەكاندا بېيتە
نورپىكى پرشنگدار.

دەمەۋىت زۆر سەلامى دايكو باۋكى بەپىزىشم بەئىوھ پابگەيەنەم.
براتان، بە سۆزدارىيەكى بىكۆتاۋە ئارەزومەندى بەندايەتى ئۇ و
زاتەيە كە بەردەوامىمان لەسەر بىپارەكان پىدەبەخشىت و،
موحتاجى دۇعا كانتان..

خۇشەۋىستىيەكەى ئاۋ دلم بەخودا دەسپىرم،
ئىوھش ئەمانەتى ئۇ دەكەم.

(ئاۋەكەى پارپىزادەو)

بائەوہی منی سوتاند،

ئیوہش نہ سوتینیت

من ئیستا ھەلە ی ژیانم دەنوسمەوہو بو ئیوہی دەنیرم. ویستم
ئەو ھەلە یە ی کە من تیی کە وتم، ھیچ کچیکی گەنج تیی نە کە ویت،
باکە سیکی تر ئەو ئازارانە نە بینیت چونکە زۆر بە سوئیە.

من لە (بۆرسیە) لە دایک بووم و ھەر لە ویش گەرە بووم،
کچە گەرە ی خیزانیکی مامناوہ ندبووم لە ئابوریدا.. دوویرای بچوکتەر
لە خۆیشم ھە بوو.

کاتیکی دایکم وە فاتی کرد من لە کۆتا قۆناغی ناوہ ندیدا بووم و
براکانیشم ھیشتا لە سەرەتایی بوون.

باوكم نۆر خېرا هەلۆیستەى کردو بەتێپەربوونى كاتێكى كەم
بەسەر مردنى دایكەدا ژنى هێنايه وه .

وهك ئەوهى بە خەيالى ئێوه شدا دیت، لەگەڵ باوهژنه تازەكەماندا
كەوتینه كێشەوه، باوكم لەژێر هەپەشەكانى خانمە تازەكەیدا كە
دەيوت: "هەموو شتێك بەجێ دەهێلم و دەپۆم." ئێمەى پشت گۆی
خست، لەبەرئەوه پۆژانێكى نۆر سەختمان بەسەردەبرد، من
لەبەرئەوهى هەستم بەوه دەكرد، هەموو شتەكانم لەناخی خۆمدا
هەشار دەدا. خۆم دەخزانده گۆشەیهك و بەردهوام فرمیسكم
دەپشت و بەدواى دڵنەوايیهكدا دەگەپام، پەروەردگارم ئەو ئازارنە
تووشى هیچ كچێكى گەنج نەكات.

پۆژانێكى نۆر سەخت بوون.

لەسەر سووربوونى باوهژنهكەم، باوكم سەرەتا براكانمى دایە
(خانەى بىسەرپەرشتان)، بەلام لەبەر فشارى نۆر وەرگیرتنەوه و
ناردنى بۆخانەى بىنەوايان.

من سەبارەت بەو پووداوه نۆر دلخۆش بووم، چونكە براكانم
لەلێدان و ئێهانه و برسێتى پزگاریان بوویوو، بەلام من لەبەرئەوهى
گەورەتریبوم، لەمالەوه مامەوه. بەردهوام بووم لەقبوول كردنى
ستم و ئێهانه و فشارەسەختەكان. تەنها دلخۆشى و دڵنەوايیم،

سەردانى براكانم بوو لە كۆتايى ھەفتەداو ئەو كاتژمێرانە بوو كە لە گەڵ ئەوان بە سەرم دەبرد.

مامەم خوالی پازى بێت، لە و پۆزانەدا زۆر یارمەتى ئێمەى دا.
خەرجى بە منیش و براكانیشم دەداو ھەولێ دەدا كە پێداویستییە
خێراكانمان دەستبەجى بھێنیتەدى.

لە گەڵ ئەو ەشدا بارى ئابووردى خۆیشى زۆر جیگیر نەبوو
خیزانەكەشى ئامۆژنە (سەچیل) بانگى دەكردین بۆمالەو،
دەیناردینە ھەمام و جل و بەرگەكانى بۆ دەشۆردین، خوا
لە ھەردووکیان پازى بێت.

سالانێك بەم شێوەیە پڕ ئازار تێپەڕین.
چیتەر ژيانى ئامادەیی و ھەستەكانى كچى گەنج و خەيالە
پەمەییەكان دەستیان پى دەكرد، ئەو خەيالانەى كە دۇنيای منیان
داپۆشیبوو.

برادەرەكانى دەورووبەرم زۆر دەمێك بوو، ھەشرو نەشریان بە یارى
عیشق كردبوو، كورپێكیش ھەبوو كە ھەستى خۆشەویستى بۆمن
ھەبوو، بەلام من چاوم لە یەكێكى تر پریبوو.
چاوم لە مامۆستای جوگرافیا مان پریبوو.

بەلى، من عاشقى مامۆستا كەم بووم، لەكاتێكدا ئەو لەبەر ئەو
حالی كە منى تێدا بووم بەنیەتێكى باشەو بەردەوام لێى دەپرسیم،

ئەمە ئەو شەبۇر كە پېيان دەوت "عەشقى كۆپرەنە" بى خواردن و
خواردنەو بەردەوام بېرم لەو لەژيان لەگەل ئەو دەكردهو ..

زۆر باش دەمزانى كە ئەو كارىكى باش نەبو دەشمزانى كە بۆ
هەركە سىكم باس بكردايه، پىكە نىنى پىم دەهات بەلام تۆ وەرەو لەو
دەروونەم تىبگە كە گپى عەشق گرتبويەو ئەمە خۆشەويستىيەك
بوو كە بەهەلە دەستى پى كردو بەهەلەش گەشەى كرد.

لەبەرئەوئى مامۆستا كە مان لە نزيك مالى ئىمە نىشتەجى بوو
لەپىگاو لەمىنى بوسدا زوو زوو چاومان بەيەك دەكەوت، لەهەر
بينىنىكىشدا گرنگى پى دەدام و پرسىارى لەكىشەكانم دەكرد، بەلام
بەهېچ شىوئەيەك تى نەدەگەيشت كە من بۆى سوتاوم، منىش
نەمدەزانى چۆن تىي بگەيەنم.

ماوئى سالىك بەم شىوئەيە تىپەپى ..

بۆسالى دووهم بېريارم دا بېرۆم بۆلاى و هەستەكانى خۆمى بۆ
دەربېرم، ئەو پىويست بوو بەهەرنرخىك بىت ئاگادارى هەستەكانى من
بىت كەبەرامبەر ئەو هەمە.

وەك چۆن دەلەين "چاوى عىشق كۆپرە" بەپاستىش وايە،
لەبەرئەوئى نەمدەزانى كە خەرىكم چى دەكەم و بەبىرىكى ئارامەو
پلانم بۆ ئەنجامى ئەم كارەم دانەنابوو، هەستە كۆپرەكانم چىيان
بوتايە، منىش بۆ ئەولايە دەپۆيشتەم.

بەبپوای من، ئەو پەيوەنديەى من بۆمامۆستاكەم حەزم پى دەكرد
دو ھۆكاری سەرەكى ھەبوو، يەكەميان: بەزەيى ھاتنەوەى بەمنداو
ھاوكاری كردنم.

دووەمیش: من چیتەر بۆزار بووم، دەمويست ھەرچى زووترە
بۆمەشويئىكى ترو پزگارم ببیت.

چوونە ژيانى ئەووەو ژیان لەگەڵ ئەودا ھەم واتای ئەووەبوو كەمن
بەكورتە پيەك لەو ئازارانە پزگارم دەبوو ھەم دەبوومە ھاوسەرى
كەسێكى پۆشنبيرو مەدەنى.

بەلام لەو ديو ھەموو ئەو وردەكاريیە لۆژيكيانەو...
ئەوشتەى ھەموو بێركردنەوەى منى وەستاندبوو، ھۆگريم بوو
بۆمامۆستاكەم.

پۆژيک کاتيک دووبارە بە مینى بوس دەپۆشتين، بەشەوقیكى
زۆرەو ھەرەقم دەرکردبوو وتم:

—مامۆستا، دەمەوێت سەبارەت بەباسیكى زۆر گرنگ لەگەڵتاندا
قسەبکەم، ئایا دەتوانیت كەمێك لەكاتى خۆتم بدەيتى.

قبوولى كرد، ھەر ئەو پۆژە كاتژمێر ۱۲:۳۰ لەژوورى نەخشە
چاوەپێى دەكردم.

پۆیشتم بۆلاى..

ئەو بەشەوقتريو ھەلەترین ساتى ژيانم بوو.

ئىستا بىردەكەمە، ئەو بەپاستى شىتى بوو! .
دانىشتىن، چايەكى خستە بەردەمەم دووبارە گرنگى بەكىشەكانم
دەدا..

منىش دلوپ دلوپ ئارەقم لى دەچۇرا، بىرو ھۆشم تەنھا لاي ئەو
پستەيە بوو.

توانام نەبوو گوى بىستى ھىچ قسەيەكى تر بىم.
ئەو پستەيە:

—مامۇستا من تۆم زۆر خۆش دەوئىت..
زەردەخەنەيەكى كردو وتى:

بىگومان منىش تۆم زۆر خۆش دەوئىت، تۆكچىكى زۆر وردىلەيت،
بەپشتىوانى خودا كىشەكانت چارەسەر دەبن، ئەم پۇژانەت ۋەك
يادگار يىەكى شىرىن دىتە ۋە ياد.

چاۋەكانم داخست و كۆتا ھەۋلى خۇمدا:

—نەخىر مامۇستا، بەۋشىۋەيە نىيە، من عاشقى ئۆۋەم ئەو سالتىك
تىپەپىو من جگەلە ئۆۋە بىر لەكەسى تر ناكەمە ۋە.

زۆر بەئارامى و پىگەيشتىۋانە ۋەلامى دامە ۋە:

—دەتوانم پىشېبىنى ئەو بىكەم، ئەو شىتىكى سىروشتىيە، زۆر
لەقوتابىەكان ھەستىيان بەرامبەر مامۇستا نىياز باشەكانيان ھەيە،
بەلام ئەمە مەترسى ھەيە.

مندالانە ھەلەم دایەووتە:

—من ئامادەم بۆ ھەموو جۆرە مەترسییەك، بەلام تەكایە وەلامی
نەخیر بەمن مەدەن.

مامۆستاكەم بەردەوام لەژێرەو و دەھاتەو:

—زۆر باش لە تۆ تێدەگەم، تۆ پۆزانێکی سەخت تێدەپەرێنیت و
پێویستت بەكەسیكە ئاگاداریت بكات، گرنگی پێ دانەكەى منیشت
بەھەلە لێك داوەتەو، من تەنھا مامۆستای تۆم و هیچى تر. بەشیوازی
تر لێكى مەدەرەو.

خۆم بێ تاقت كردو دەستم بەگریان:

—من بەھەموو شتێك پازیم، تەكایە پەتەم مەكەرەو، ئەگینا ناتوانم
بژیم و خۆم دەكوژم.

وشەى خۆكوشتن مامۆستاكەمى زۆر ترساند، دەیویست بەجۆرێك
ئەو كێشەى چارەسەر بكات و باسى لەمەحالی ئێو كارە دەكرد.

دەبوت كە نایەوێت ھاوسەرگى بكات، جیاوازییەكى زۆرى تەمەن
لەنیوانماندا ھەبە، ئەم ھاوسەرگىیە بەباشى ئاروات، ھەروەھا دایكو
باوكە بەتەمەنەكەى پێگە بەمە نادەن بەچەندین ھۆكارى تر باسى
لەمەحالی ئێو كارە كرد.

جیاپوینەو...

بەللام مەن نىيازى ئەو دەم نە بوۋاز لەو كارەم بەيتىم چوم بۇ مالىيان،
چاوم بەدايىكى كەوت و بابە تەكەم بۇ باس كىرد، پىموت كە ئەگەر
قبوۋلى بىكات دەبەمە كۆپلە و بەندە بۆى، زۆر پارامە وە لىتى...

لەكۆتايىدا مامۇستاكەم بەنابەدلى قايىل بوۋ لەدواى تەواوكردنى
ئامادەيى ھاوسەرگىرىمان كىرد.

بەلى، ئەو كىشەنەي كە بەخەيالىشىمدا نەدەھاتن لەو وەدوا
دەستيان پى كىرد.

ئە و پازدە سال جىاوازى تەمەنەي نىوانمان لەھەرھەئسوكەوت و
ھەئسەنگاندن و داواكارىيەكماندا پەنگى دەدايە وە.

لەھىچ بابە تىكدا ھىچ كات خالىتىكى ھاوبەشمان نەدەدۆزىيە وە.

دايك و باوكە پىرەكەي لەمەن و لەخزمەكانى مەن پازى نەبوون، جىا
لەو ەش سەردان و گىرنگىدان بەبراكانم كىشەكانى ئەوانى زىاتر كىردبوو.
بەكورتى ئىمە ھاوسەرگىرىيەكى زۆر ھەلەمان كىرد.

مەندالىشمان نەبوو، ئەو ھاوسەرگىرىيە تەنھا دووسالى خاياندو بە
جىابوونە وە كۆتايى ھات.

ئىشىكىم بۇ خۆم دۆزىيە وە دەستم بە كار كىردن كىردو براكانىشىم
ھىتايە لاي خۆم. دواترىش دوو دەم ھاوسەرگىرىم كىردو چوومە
دەرە وەي ولات. دەمە وىست ئەو بلىم: "سىحرى (عشق) كەم تا زۆر
خۆى دەكات بەناو دونىاي ھەموو كچىكى گەنجدا، ھەندىك جار ئەم

عیشقه گویٰ له عه قلۆ لۆژیک ناگریتو، بهردهوام هه له به عاشقه که ی دهکات، به لام بائوه زۆر باش بزانی که ئه و که سانه ی جیاوازییه کی زۆری ته من له نیاواندا یه هه یه و له ته مه نیکی لایتیدان با هاوسه رگرییه کی له و جۆره نه که نو، ئاگیان له خۆیان بیت.

سه ره تا با ئه و شتانه پیکبخه که گه ره نته ژیا نیان دهکات وه خویندن و کار، دواتر بیر له هاوسه رگری بکه نه وه.

بابیر له نزیک له مامۆستا کانیان نه که نه وه، چونکه دوی هاوسه رگرییه کی له و شیوه یه که سیك نه بینراوه که به خته وه ربیت. هۆکاره که شی ئه وه یه که کاتیك قوتابیت وابیر ده که یته وه که ئه و که سه با شترین که سی دنیا یه و بی که م و کورتیه، به لام دوی هاوسه گیری تووشی نا ئومیدییه کی گه وره ده بیت، دوی ئه وه که ره سمیات له نیاواندا نامینیت زۆر شت که پیشتر نه تان دیوه دیته پیش چاوتان.

ئه وه ش خه م و خه فه تیکی زۆرتان تووش دهکات. به هیوای ئه وه م که هه موو قوتابییه کانتان ئه م پرستانه بخویننه وه و ئه مه وه که وه سیه تیک قبول بکه نو هه مان هه له دوباره نه که نه وه. له گه ل پیزمدا...

(ناوه که ی پارێزراوه)

پیرست

- ۵ نه مه وه سیتنامه ی تاوانباریکه
- ۳۸ هاوسره که م به که م زانی
- ۴۶ له برئه وه ی به برده وامی چار له دهریوم ژیانم بویه زیندان
- ۵۵ بمکوژن! من شایسته ی ژیان نیم
- ۶۶ نازایه تیش به و شیوه یه؟!
- ۷۴ به بیشه رمیک هه لئه له تام هه موو شتیکم له ده ستدا
- ۸۱ یادگارییه کی ناگر ناسا
- ۹۳ مندا له که م له نه خزشخانه به جیهیشت و هه لهام
- ۱۰۱ ژیانم گزرا
- ۱۰۸ پارووی حه لال
- ۱۱۶ تکایه هاوکاریم بکه ن
- ۱۳۴ ئیمه قیمه تمان نه زانیوه
- ۱۳۹ هه رکه سیک دعای دایک ویاوکی بیگریته وه سه رکه وتوو ده بیته
- هه رکه س پشت به خودا ببه سستیت ده بیاته وه وئه وه شی پشت به به بنده کانی خودا
- ۱۴۵ ببه سستیت له ناوده چیت
- ۱۵۱ ژوانه پر نهینیه که
- ۱۵۶ چۆن ده توانم پرزگارمبیت له ئالوده ببون به ته ماشاگردنی وینه بن ئابرووه کان
- ۱۶۲ بوومه قوربانی هه له کانی خۆم
- ۱۶۸ له وه ده ترسم باوکم به بن ئیمانی بهوات
- ۱۷۴ له گه ل دایک و باوکم پیک ناکه وم
- ۱۸۱ زامی دلێک
- ۱۸۷ خۆشه ویستی دلم
- ۱۹۱ بانه وه ی منی سوتاند، ئیوه ش نه سوتینیت
- ۲۰۰ پیرست

İBRET VE GÖZYAŞI

VASIYET

HALİT ERTUĞRUL

ئەم كىتەپ دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان ..
كىتەبى ۋەسىيەت، ئەو بەرھەمىيە كە چىرۆكى راستەقىنەيەو بۇ ھەمموان
خوڭنەرەكانمانى پىشنىيار دەكەين كە بىخوڭنەرەو.
ۋەسىيەت، خەيال ۋە سەرەت ۋە ئازارى ھەمموان ئەو كەسانەيە كە لەم كۆمەلگەيەدا
دەزىن.. ۋەسىيەت، ھاۋارو ئالەي "ئىمە كرەمان، ئىۋە مەيكەن!" ۋە دەنگى يارمەتى
ئەو كەسانەيە كە قورىيانىيە ھەلەكانى خۇيانن، بە تايىبەتەش ھاۋارى ئەو كەنجانەيە
كە زىيانىان تارىك بوۋە..
ۋەسىيەت، دوايىن ئالە ۋە دوايىن پارانەۋەي ئەو بى چارانەيە كە ھۇشيان لە دەست
داۋەو دلىان تىكچوۋە. جەرگىيان پارچە پارچە بوۋە. ھەرۋەھا لە گىزەلۋەكەي
بىچارەيىدا دەتلىنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دوايىن داۋاكارى ۋە دوايىن ئارەزۋى
كەسانىكە كە لەناۋ بىلەسەي ئاگرى گوناھەكانىياندا دەسۋىتىن.
ئەو نەمۋونانەي كە لە كىتەبى ۋەسىيەت دا ھەلۋىرەلۋىن ئەۋەندە ئاشنان ۋە ئەۋەندە
باسكەلۋىكى گرنگن لەناۋ ھەمموان خىزانىكدا، كە ناكىرەت كەسەك بىانخوڭنەيەو
كارىگەرى لەسەرى درۋست نەكات ۋە نەبىتە وانەو پەند بۇيان.
ئەو ھەلەنەي كە لە گەنجىتەيدا ۋە بە خەيالى شىتەنەرەو دەكرىن، ئەو گوناھانەي كە
ئەنجام دەدرىن ۋە ئەو درامايانەي كە لە بەرامبەردا توۋشى خىزانەكانىيان دەبىت بە
ھەمموان راستىيەكانەۋە خراۋەتە بەر دىدى خوڭنەرەن.
ۋەسىيەت، وانەيەكى زىيان ۋە نەخشەيەكى رىگايە كە پىۋىستە پىش ئەۋەي توۋش بىن
بىخوڭنەرەو.. ۋەسىيەت نامە، دەبىتتە ۋەسىيەتلىك بۇ ھەمموان..
كەۋاتە فەرمۋون...

ISBN 0-0107-0000-5

9

780010700008

نرخى (۳۰۰۰) دىنارە

ناۋەندەلەكەرىمانىفەر

ARA Media Center
ara.m@hotmail.com

